

รายงานการวิจัย

การศึกษาโครงสร้างของนิวชันิดต่างๆ ของประชากรในภาคใต้ตอนล่าง
ด้วยเทคนิคเอ็กซ์เรย์ดิฟเฟรคชัน

Investigation of Kidney Stones by X-ray Diffraction Method

ผุสตี มุหะมัด
บุญลิทธิ์ วัฒนไวย
เตียร บัวแก้ว
ดวงฤทธิ์ หมากทอง

หน่วยเครื่องมือกลาง คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตหาดใหญ่
๖๗๐

เลขที่รับ... K1116 ว.ว. ๒๔๑
Bib Key... 226836
.....

ทุนอุดหนุนการวิจัยจากเงินรายได้คณะวิทยาศาสตร์ ประจำพัฒนานักวิจัย

ปีงบประมาณ 2543

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ในระบบทางเดินปัสสาวะ จากผู้ป่วยเพศชาย 39 ราย และเพศหญิง 11 ราย ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลส่งเสริม康復 สงขลา พบว่า ส่วนใหญ่คนจะเริ่มเป็นนิ่วเมื่ออายุ 40 ปีขึ้นไป การวิเคราะห์ก้อนนิ่วด้วยเทคนิคเอ็กซ์เรย์ดิฟเฟรคชัน (X-ray diffraction ; XRD) โดยอาศัยหลักการเมื่อยเบนของรังสีเอกซ์ ของระบบผลึกในตัวอย่างนิ่ว พบว่า นิ่วในระบบทางเดินปัสสาวะ สามารถแบ่งได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ ตามโครงสร้าง และองค์ประกอบของก้อนนิ่ว คือ กลุ่มนิ่วประเทกกรดยูริก และเกลือยูริก เช่น uric acid ($C_5H_4N_4O_3$) และ ammonium acid urate ($C_5H_4N_5O_3$) กลุ่มนิ่วประเทกออกาเลต เช่น แคลเซียมออกาเลต (whewelite ; $C_2CaO_4 \cdot H_2O$ $CaC_2O_4 \cdot H_2O$ หรือ weddellite ; $C_2CaO_4 \cdot 2H_2O$) และกลุ่มนิ่วประเทกฟอสฟे�ต เช่น แมมโมเนียมแมกนีเซียมฟอสฟे�ต (struvite ; $NH_4MgPO_4 \cdot 6H_2O$) หรือ calcium phosphate hydrate ($Ca_3(PO_4)_2 \cdot xH_2O$) การเป็นนิ่วจะมาจากการสาเหตุด้วยกัน ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอก ร่างกายและภายในอก เช่น พฤติกรรมการกินอาหาร การดื่มน้ำน้อย อาการร้อน ขาดแคลนอาหาร ขาดแคลนน้ำดื่ม เป็นต้น จากผลการวิเคราะห์นิ่ว และองค์ประกอบของนิ่ว ทำให้มีประโยชน์ต่อผู้ป่วยในการป้องกันมิให้เกิดนิ่วซ้ำอีก โดยการหลีกเลี่ยงการกินอาหารที่มีชาตุ และอินทรียสารที่เป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้ตกลผลลัพธ์เป็นก้อนนิ่วในระบบปัสสาวะได้

ABSTRACT

An investigation of 39 male kidney stone samples and 11 female kidney stone samples obtained from Songklanakarin Hospital was carried out. Most samples were obtained from patients with the age over 40 years old. By means of X-ray diffraction (XRD), kidney stones can be classified according to their structures and compositions into 3 groups e.g. 1. uric acid ($C_5H_4N_4O_3$) and ammonium acid urate ($C_5H_7N_5O_3$) 2. oxalates ; whewelite ($C_2CaO_4 \cdot H_2O$ $CaC_2O_4 \cdot H_2O$) and weddellite ($C_2CaO_4 \cdot 2H_2O$) 3. phosphates ; struvite ($NH_4MgPO_4 \cdot 6H_2O$) and calcium phosphate hydrate ($Ca_3(PO_4)_2 \cdot xH_2O$). External and internal environments such as occupation, dietary habits, lack of water-drinking etc. are the major factors for kidney stone formation. Results from this study are very useful for the patients to prevent recrystallization of kidney stones by avoiding some elements or some organic compounds which are main components of kidney stones formed in the human urinary system.

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ	๗
บทคัดย่อภาษาไทย	๘
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๙
สารบัญ	๑๖
สารบัญตาราง	๑๗
สารบัญรูป	๑๘
อักษรย่อและสัญลักษณ์	๑๙
บทที่ ๑ บทนำ	๑
1.๑ ความสำคัญ ที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย และบทบาทเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๑
1.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย	๓
1.๓ ขอบเขตการวิจัย	๔
1.๔ วิธีดำเนินการวิจัย	๔
1.๕ ทฤษฎีหรือแนวคิดที่นำมาใช้ในการวิจัย	๔
1.๖ ประโยชน์ของการวิจัย	๕
บทที่ ๒ วิธีดำเนินการวิจัย	๖
2.๑ เครื่องมือและอุปกรณ์	๖
2.๒ แหล่งที่มาของตัวอย่างนิ่ง	๖
2.๓ วิธีการวิเคราะห์ตัวอย่างนิ่ง	๖
2.๓.๑ เครื่องเอ็กซเรย์ดิฟเฟอร์โค้มิเตอร์	๖
2.๓.๒ เครื่องไอซีพีสเปคโตรมิเตอร์	๑๒
2.๓.๓ เครื่องสเปคโตรคอนท์	๑๔
บทที่ ๓ ผลการวิจัย	๑๕
3.๑ แหล่งที่มาของตัวอย่างนิ่ง	๑๕
3.๒ ผลการวิเคราะห์นิ่งด้วยเครื่องเอ็กซเรย์ดิฟเฟอร์โค้มิเตอร์	๑๗
3.๓ ผลการวิเคราะห์โลหะและฟอสฟेट	๒๒
บทที่ ๔ วิจารณ์และสรุปผลการวิจัย	๒๔

หน้า

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป	29
บรรณานุกรม	30
ภาคผนวก	32

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย	6
3.1 รายชื่อผู้ป่วย เพศ อายุ และสถานที่เกิด จำนวน 50 ตัวอย่าง	15
3.2 ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างนิ่ว 50 ตัวอย่างด้วยเครื่องเอ็กซเรย์ดิฟเฟรคโตومิเตอร์	17
3.3 ชื่อทางเคมี ชื่อทางแร่ และ reference no. ของสารมาตรฐานในตาราง 3.2 ที่เปรียบเทียบ พอดีกับตัวอย่างนิ่ว	19
3.4 ผลการวิเคราะห์โลหะ แคลเซียม แมกนีเซียม และฟอสฟेट ในนิ่วบางตัวอย่าง	22
4.1 ช่วงอายุของผู้ป่วยที่เป็นโรคนิ่ว	24
4.2 จำนวนผู้ป่วยตามจังหวัดต่างๆ ที่เป็นโรคนิ่ว	24

สารบัญรูป

หัว	หน้า
1.1 รูปໄต และตำแหน่งของนิวไนท์ต่างๆ ของໄตและระบบทางเดินปัสสาวะ	3
2.1 การเกิด reflection ของรังสีเอ็กซ์บนระหว่างผลึก	7
2.2 ลักษณะของ card ของ weddellite ใน JCPDS	9
2.3 ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยเครื่อง XRD	10
2.4 ผลการเปรียบเทียบระหว่าง diffractogram ของตัวอย่างนิว no.730381 กับสารมาตรฐาน ที่เปรียบเทียบพอดีกันคือ ref. no.311982 ; uric acid	11
2.5 ข้อมูลผลการเปรียบเทียบกับสารมาตรฐานใน JCPDS	11
2.6 แผนภาพองค์ประกอบที่สำคัญของเครื่องไอซีพีสเปกโตรมิเตอร์	13
3.1 JCPDS card ของ weddellite, reference no. 17-541	19
3.2 JCPDS card ของ whewellite, reference no. 20-231	20
3.3 JCPDS card ของ uric acid, reference no. 31-1982	20
3.4 JCPDS card ของ struvite, reference no. 15-762	21
3.5 JCPDS card ของ ammonium acid urate, reference no. 21-1518	21
3.6 JCPDS card ของ calcium phosphate hydrate, reference no. 18-303	22

อักษรย่อและสัญลักษณ์

ชื่อย่อ/สัญลักษณ์

ชื่อเต็ม

Kidney stone

นิวไนรูบบทางเดินปัสสาวะ

XRD

X-ray diffractometer

ICP-AES

Inductively Coupled Plasma Atomic Emission Spectrometer

JCPDS

Joint Committee on Powder Diffraction Methods
(International Center for Diffraction Data)

rel.int.

Relative Intensity

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญ ที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย และบทบาทของสารที่เกี่ยวข้อง

นี่เป็นปัญหาสาธารณสุขของชาติ ซึ่งเป็นกันมากในประเทศไทยทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ ทำให้สูญเสียเศรษฐกิจของชาติอย่างมาก ปัจจุบันนี่ในกระแสทางปัลส์สาวในเด็กลดลงแต่นี่ในไทยในผู้ใหญ่มีอัตราเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ยังไม่มีการศึกษามาตรการที่ดีในการป้องกัน การศึกษาโครงสร้างส่วนประกอบของก้อนนี่จะเป็นประโยชน์ในการป้องกันไม่ให้เกิดนิ่วขึ้นอีก เพราะโดยทั่วไปผู้ป่วยที่เป็นนี่จะมีโอกาสที่นิ่วกลับตัวขึ้นมาใหม่อีก 50% ใน 5 ปี และ 70% ใน 10 ปี [6] และมักจะเป็นนิ่วนิดเดียกับที่เคยเป็นอยู่ก่อนแล้ว ดังนั้นการป้องกันมิให้เกิดนิ่วขึ้นมาใหม่ จึงเป็นสิ่งสำคัญมาก และมีวิธีง่ายๆ คือ ควรรู้จักหลีกเลี่ยงอาหารที่เป็นต้นเหตุของการเกิดนิ่ว เช่น ถ้าเป็นนิ่วประเทาแคลเซียมและออกชาเลต ก็ควรลดอาหารที่มีแคลเซียมและออกชาเลตสูงพร้อมๆ กับลดอาหารเค็มจัด หรือถ้าเป็นนิ่วประเทาทูริก ก็ควรลดอาหารที่มีสารพิวิน (punagine) สูง ถึงแม้ว่าในปัจจุบันมีการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ สามารถรักษาได้โดยผู้ป่วยมีขนาดแพลงน้อยลง หรือไม่มีขนาดแพลงเลย เช่น การใช้เครื่องสลายก้อนนิ่วจากภายนอกให้ปั๊บเป็นผงแล้วหลุดออกมากับปัสสาวะ แต่อย่างไรก็ตามการรักษาโดยสลายนิ่วมีข้อจำกัด เช่น คนไข้ต้องไม่มีการอุดกันที่ห่อไต ต้องไม่มีเลือดออกง่าย ไม่เป็นคนไข้ที่เป็นโรคหัวใจ หรือต้องใช้เครื่องกรองกระดูกหัวใจ เด็กต่ำกว่า 8 ช่วง หูนิ่วมีความ ปอดบวมกะบังลมต่ำ น้ำหนักเกิน 135 กก. หรือสูงเกิน 2 เมตร ผู้ที่มีรูปร่างบิดเบี้ยวคดไปคดมา ผู้ที่มีตำแหน่งต่ำต่ำ พุงนี่จะสลายนิ่วไม่ได้ ดังนั้นจำเป็นต้องศึกษาห้องคปประกอบของก้อนนิ่ว เพราะทำให้ทราบว่านี่นั้นเป็นนิ่วนิดได้ สามารถให้การรักษาหรือยับยั้งการสร้างก้อนนิ่วขึ้นใหม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญจะได้ทางป้องกันการก่อตัวขึ้นมาใหม่ของนิ่ว ให้ได้ผลเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของประชาชน และเป็นประโยชน์ต่อวงการแพทย์ไทยด้วย [2]

สาเหตุการเกิดนิ่ว [4]

การเกิดนิ่วจะมีสาเหตุมากมายทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น

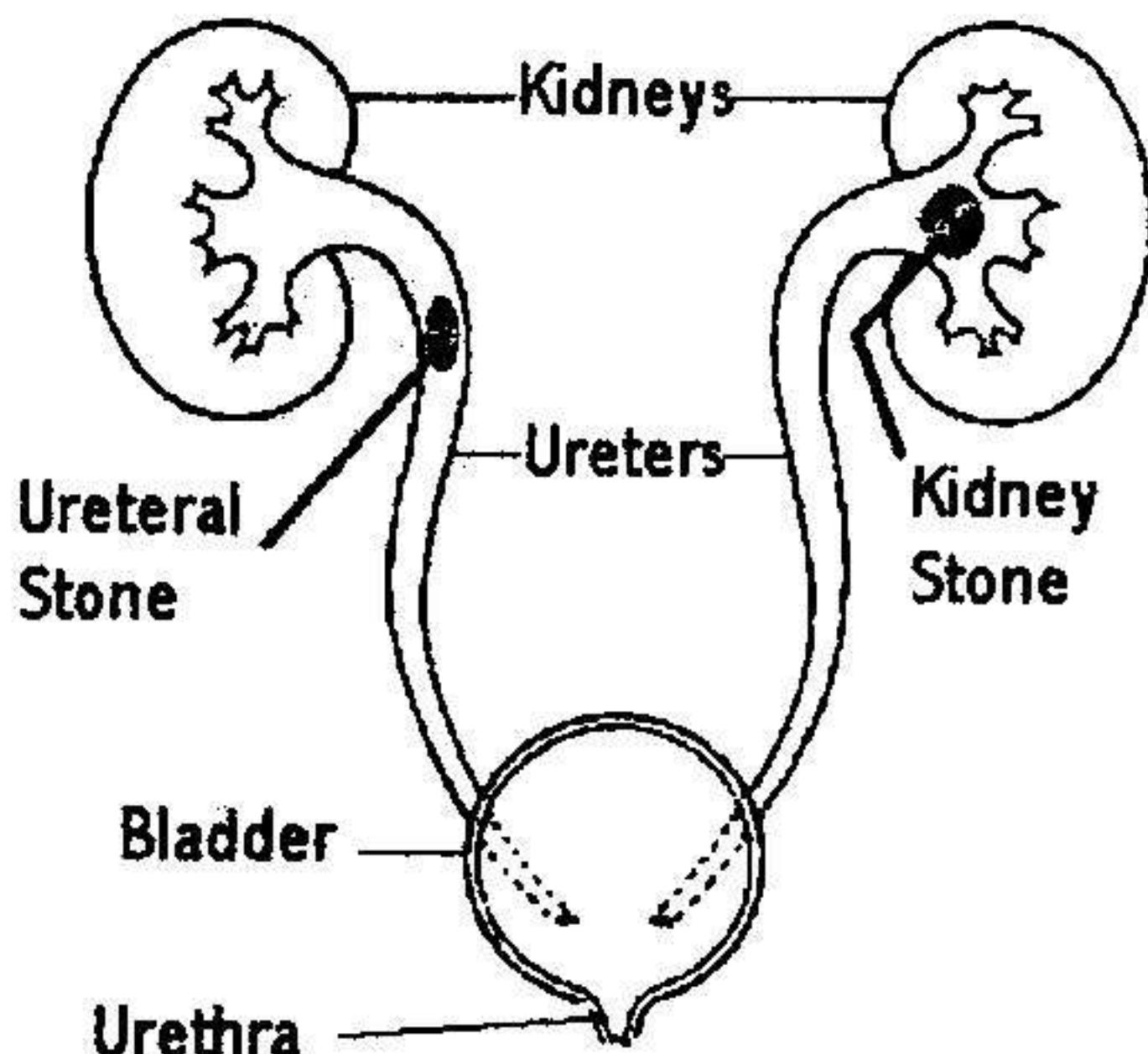
1. การมีเกลือผลึกเป็นจำนวนมากในปัสสาวะเนื่องจาก ในการปกติสารพูกคลอลลอยด์จะละลายเกลือผลึกนี้ได้ ในบางรายที่มีการขับถ่ายเกลือผลึกมากขึ้นในปัสสาวะ เช่น ต่อมไกรอยด์ทำงานมากกว่าปกติ หรือขับถ่ายสารคลอลลอยด์ในปัสสาวะน้อยลงในรายที่มีการติดเชื้อ ในภาวะเช่นนี้สารพูกเกลือจะตกตะกอนและรวมตัวกันเป็นก้อนนิ่ว

2. การมีเกลือในปัสสาวะไปรวมตัวกับเชื้อแบคทีเรียหรือเนื้อเยื่อที่ถูกทำลายหรือสารแปลงปลอมในระบบขับถ่ายปัสสาวะ ทำให้เกิดเป็นแกนกลางแล้วมีอินทรียสารและแร่ธาตุต่างๆ มาห่อหุ้มอีกด้วยที่หนึ่งเกิดเป็นก้อนนิ่ว
3. การขาดสารบางอย่าง เป็นต้นว่าวิตามินเอ ซึ่งการขาดวิตามินอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเซลล์ที่บุห่อหุ้มเดินปัสสาวะและเกิดนิ่วในตอนหลัง
4. ภาวะการเป็นกรดหรือด่างของปัสสาวะมีส่วนสำคัญในการละลายพวกเกลือแร่ต่างๆ
5. มีการอุดตันในระบบขับถ่ายปัสสาวะ ทำให้เกิดปัสสาวะในหลอดร้าและคั่งอยู่ เกิดการติดเชื้อและตกตะกอนเป็นก้อนนิ่วได้
6. มีนาดแผลหรือมีการทำลายเซลล์ที่บุผนังของไต ทำให้มีแคลเซียมไปเกาะ แล้วมีอินทรียสารและแร่ธาตุต่างๆ ไปห่อหุ้มทำให้เกิดก้อนนิ่วขึ้นมา
7. สาเหตุอื่น ๆ เช่น สิ่งแวดล้อม เชื้อชาติ กรรมพันธุ์ การผิดปกติของมาตรฐานอุปกรณ์ของแคลเซียมและฟอสฟอรัส เป็นต้น

ตำแหน่งของการเกิดนิ่วในระบบทางเดินปัสสาวะ [2]

ระบบทางเดินปัสสาวะประกอบด้วยไตสองข้าง ซึ่งทำหน้าที่สร้างปัสสาวะโดยจะกรองและขับสารทรายชนิดรวมทั้งเกลือแร่วางอย่างที่ร่างกายไม่ต้องการ หรือมีปริมาณมากเกินไปออกมาน้ำปัสสาวะ ซึ่งเมื่อออกจากห่อหุ้มเดินปัสสาวะแล้ว ก็จะไหลลงกระไห่ ห่อหุ้ม ผ่านลงมาในกระเพาะปัสสาวะ ซึ่งเป็นส่วนที่เก็บปัสสาวะไว้ และขับออกทางห่อปัสสาวะในเวลาที่ต้องการ [2]

นิ่วที่เกิดขึ้นในระบบทางเดินปัสสาวะนั้น จะเริ่มเกิดขึ้นที่ไต มีขนาดเป็นผงหรือเม็ดเล็กๆ เท่าเม็ดทราย แต่จะโตขึ้นเรื่อยๆ ถ้าไม่หลุดออกมาระยักก่อน การเรียกว่าห่อหุ้มน้ำนี้ จะเรียกตามตำแหน่งต่างๆ ที่เกิด เช่น นิ่วที่ไต นิ่วที่ห่อหุ้ม นิ่วในการเพาะปัสสาวะ หรือนิ่วในห่อปัสสาวะ เป็นต้น ผู้ป่วยบางรายอาจเป็นนิ่วได้หลายก้อนในคราวเดียวกัน เช่นอาจเป็นนิ่วที่กระไห่ แล้วอีกห้องอาจจะอยู่ห่อหุ้ม หรืออาจเป็นนิ่วที่ไตหรือห่อหุ้มสองห้องก็ได้ [15]

รูปที่ 1.1 รูปái และตำแหน่งของนิ่วในที่ต่างๆ ของไตและระบบทางเดินปัสสาวะ [16]

ชนิดของนิ่ว [6]

นิ่วมีหลายชนิด แต่สามารถจำแนกเป็น 4 ประเภทคือ

1. นิ่วประจำแคลเซียม (calcium stone) นิ่วประจำแคลเซียมพบได้บ่อยที่สุดคือร้อยละ 75 ของนิ่วทั้งหมดที่เกิดจะเป็นนิ่วประจำนี้ ส่วนผสมของนิ่วพบว่าเป็นแคลเซียมฟอสเฟต (calcium phosphate) 40% เป็นนิ่วประจำแคลเซียมออกไซด์ (calcium oxalate) 25% และเป็นส่วนผสมแคลเซียมฟอสเฟต และออกไซด์ 10% ส่วนใหญ่ผู้ป่วยที่เป็นแคลเซียมจะเป็นความผิดปกติที่ถ่ายทอดจากกรรมพันธุ์
2. นิ่วนิดกรดยูริก (uric acid stone) พบร่วมกันร้อยละ 5 ของนิ่วทั้งหมด ผู้ป่วยที่เป็นโรคนิ่วนิดนี้ ส่วนใหญ่สาเหตุมาจากการเก็ง และในผู้ป่วยที่ปัสสาวะเป็นกรดผิดปกติ (pH ต่ำกว่า 5.5)
3. นิ่วประจำแมกนีเซียม (magnesium ammonium phosphate stone) นิ่วประจำนี้พบได้ประมาณร้อยละ 20 ของนิ่วที่ไต และทางเดินปัสสาวะ นิ่วประจำนี้มีสาเหตุการติดเชื้อออย่างเรื้อรังของภายในไต และทางเดินปัสสาวะ เมื่อนิ่วที่รักษาลำบากเพราะโดยเร็ว อุดตันกรวยไต และทำลายเนื้อไต นอกจากนี้ยังผ่าตัดได้ยากด้วย ปัจจัยที่สำคัญในการลอกนิ่ว
4. นิ่วประจำอื่นๆ พบร้อยกว่า ร้อยละ 1 เช่น นิ่วประจำซิสติน (Cystine stone) ซึ่งอาจเกิดจากการพันธุ์ และนิ่วประจำแซนทิน (Xanthine stone) ฯลฯ

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

ศึกษาโครงสร้างของก้อนนิ่วด้วยเทคนิคเอ็กซ์เรย์ดิฟเฟรนซ์ เพื่อแยกประจำ และจำแนกชนิดของก้อนนิ่ว

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาโครงสร้างของก้อนนิ่ว ชาตุที่เป็นองค์ประกอบ รวมถึงลักษณะของก้อนนิ่ว และสรุปได้ว่าเป็นนิวเคลียดใด และสามารถแยกประเทาของก้อนนิ่วได้

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

- ศึกษาโครงสร้างของก้อนนิวชนิดต่างๆ จำนวน 50 ก้อน โดยใช้เครื่องอัลกอริธึมและฟรอนต์เอดจ์เรคต์ฟเฟรนต์มิเตอร์
- ศึกษาชนิดชาตุที่เป็นองค์ประกอบของก้อนนิ่ว และลักษณะของก้อนนิ่ว โดยใช้เครื่องไอซีพีสเปกโตรมิเตอร์ และเครื่องสเปกโตรความร้อนท์
- สามารถสรุปได้ว่านี่แต่ละก้อนเป็นนิวเคลียดใด
- ศึกษาความเป็นได้ของประทากในภาคใต้ตอนล่าง ว่าเป็นนิวเคลียดมากที่สุด

1.5 หดุษภูมิหรือแนวคิดที่นำมาใช้ในการวิจัย

นี้ได้มีการศึกษาและวิจัยกันมาอย่างมากในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ก็ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบทางเคมีของนิ่วในทางเดินน้ำดีของผู้ป่วยภาคใต้ ซึ่งได้มีการศึกษาจากผู้ป่วยในภาคใต้ 55 ราย โดยวิธีสเปกโตรโพโตเมตريและสีแดง พบว่าองค์ประกอบหลักของนิ่วส่วนใหญ่เป็นแคลเซียม บิลิუบินेट แคลเซียมคาร์บอเนต คอร์เลสเทอโรล และโปรตีน โดยพบว่าเป็นร้อยละ 52.6, 5.5, 5.5, 30.9 และ 5.5 ตามลำดับ ลักษณะขององค์ประกอบส่วนใหญ่ไม่แตกต่างไปจากผลการวิเคราะห์จากการกล่องหรือภาคเหนือของประเทศไทย [8]

การศึกษาทางองค์ประกอบของนิ่วสามารถทำได้หลายวิธี เช่น X-ray diffraction, Infrared spectroscopy, thermogravimetry, polarization microscope และ wet chemical procedures ซึ่งแต่ละวิธีมีข้อดีและข้อเสียแตกต่างกัน และวิธีที่เหมาะสมที่สุดคือ X-ray diffraction และ Infrared spectroscopy ซึ่งได้มีการศึกษาองค์ประกอบของนิ่วแบบทางเดินปัสสาวะจากผู้ป่วยที่โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ โดยวิธี Infrared spectroscopy [1] ถ้าเปรียบเทียบห้องสองวิธีแล้ว IR จะมีความยุ่งยากในขั้นตอนการเตรียมตัวอย่าง และการแปลงผล เนื่องจากต้องแน่นอนว่าการดูดกลืนพลังงานมีค่าใกล้เคียงกันและรูปร่างของสเปคตัม ค่อนข้างซับซ้อน ทำให้การแปลงผลค่อนข้างยาก ซึ่งหมายความว่าการตรวจดูหมู่ฟังก์ชันของสารประกอบอย่างคร่าวๆ เท่านั้น และหมายความว่าสารอินทรีย์มากกว่าสารอินทรีย์ ซึ่งในองค์ประกอบหลักของก้อนนิ่วส่วนใหญ่เป็นสารอินทรีย์ สำหรับการศึกษาโดยวิธี X-ray diffraction นั้น สามารถเตรียมตัวอย่างได้ง่าย และไม่มีการทำลายตัวอย่าง ผลที่ได้จะถูกต้อง และสามารถบอกรถึงสูตรโมเลกุล และโครงสร้างของผลึกได้ และยังสามารถที่จะวิเคราะห์สารประกอบร่วมที่ปนอยู่ได้ด้วย

ในงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาโครงสร้างเพื่อจำแนกประเภทของก้อนนิ่ว จะเห็นว่ามีกี่ถือเป็นแร่หรือหินที่เกิดการก่อตัวของอินทรียสารและแร่ชาตุต่างๆ ดังนั้นในการศึกษาหาโครงสร้างของก้อนนิ่วจึงสามารถทำได้ง่าย โดยใช้เครื่องเอ็กซ์เรย์ดิฟเฟรคโตมิเตอร์ [6] ซึ่งอาศัยหลักการเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์ (diffraction) เมื่อตกกระทบบนผิวนานา (plane) ของโครงสร้างในระบบผลึก แล้วใช้สมการของแบร์ก (Bragg Equation) คำนวณหาค่าระยะห่างระหว่างผิวนานาบผลึก (d-spacing) เพื่อหาลักษณะการเรียงตัวของอะตอมภายในโครงสร้างผลึกนั้น ทำให้ทราบโครงสร้างผลึก และเมื่อเปรียบเทียบกับสารมาตรฐาน ก็สามารถทราบถึงชนิดของสารประกอบนั้น ซึ่งก็คือชนิดของนิ่วน้ำนั่นเอง เช่น นิ่วประ nefrite อาจจะเป็น calcium oxalate monohydrate (whewellite) , calcium oxalate dihydrate (wedellite) หรือ magnesium hydrogen phosphate hexahydrate (struvite) ซึ่งสารประกอบแต่ละชนิดเหล่านี้ สามารถวิเคราะห์ได้ง่ายด้วย X-ray diffraction

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของผู้ที่เป็นโรคนิ่วของประเทศไทยในการได้ติดตามล่าง
2. เพื่อให้ทราบโครงสร้างและองค์ประกอบทางเคมีของนิ่วน้ำชนิดต่างๆ
3. เพื่อแยกประเภทของก้อนนิ่ว และสามารถนำไปเป็นแนวทางป้องกันการเกิดนิ่วซ้ำของผู้ป่วยได้

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 เครื่องมือและอุปกรณ์

ตารางที่ 2.1 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือและอุปกรณ์	บริษัทผู้ผลิต	รุ่น
1. เอ็กซ์เรย์ดิฟเฟรคโตเมตเตอร์	บ.พิลลิปส์ (ประเทศไทย) จำกัด	PW 3710 mpd, control
2. ไอซีพีสเปกโตรมิเตอร์	บ.เพอร์กิน-เอลเมอร์ จำกัด	Optima 4300 DV
3. เครื่องสเปกโตรเควอนท์	บ.เมอร์ค (ประเทศไทย) จำกัด	Spectroquant , NOVA 60

2.2 แหล่งที่มาของตัวอย่างนิว

ตัวอย่างนิวจากผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาที่ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ โดยการรวมตัวอย่างนิวของ ศูนย์สลายนิว คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2.3 วิธีการวิเคราะห์ตัวอย่าง

ในขั้นตอนการวิเคราะห์ตัวอย่างนิว มีการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ 3 ชนิด คือ

2.3.1 เครื่องเอ็กเรย์ดิฟเฟรคโตมิเตอร์

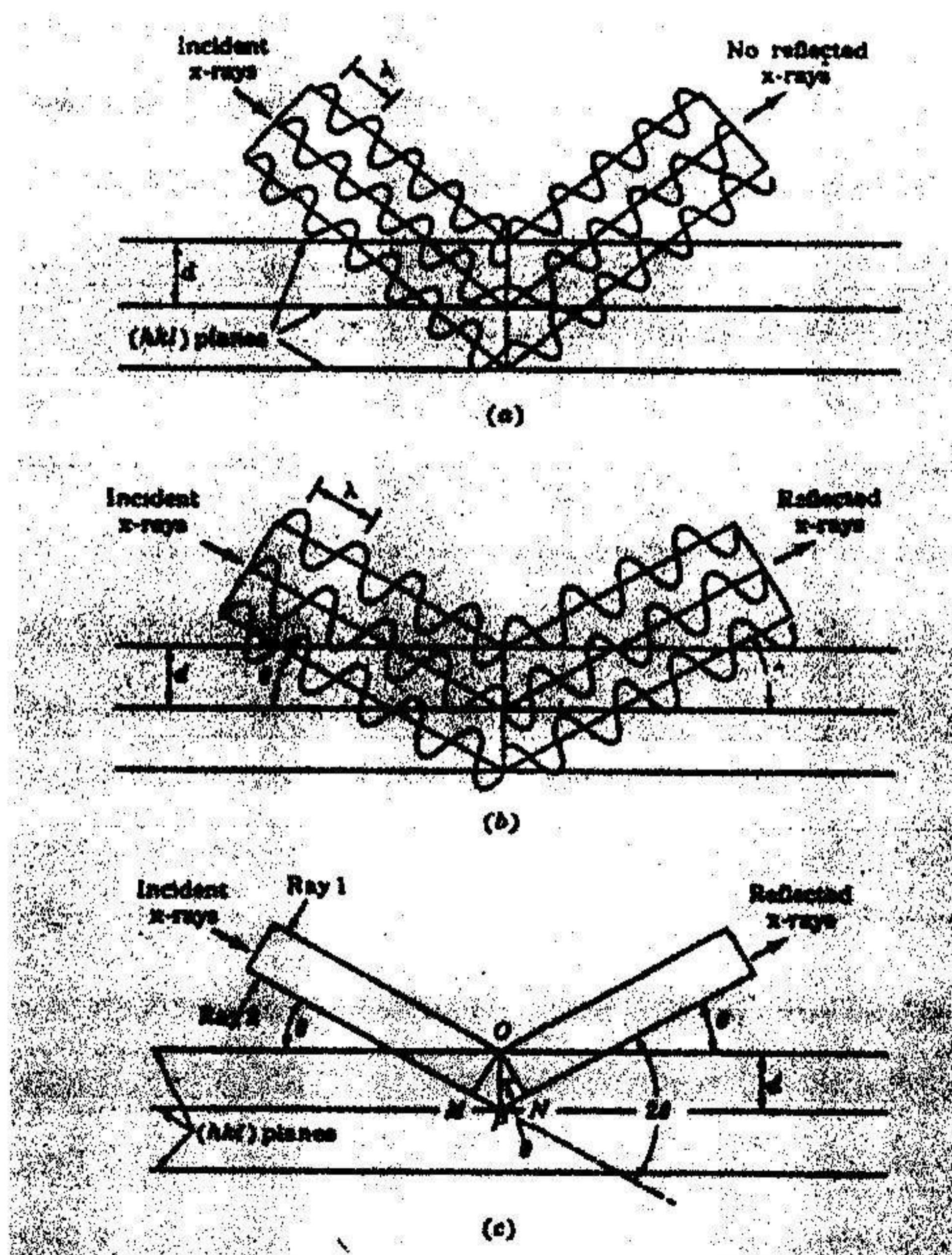
ทฤษฎีและหลักการทำงาน [12]

เครื่องเอ็กเรย์ดิฟเฟรคโตมิเตอร์ เป็นเครื่องมือวิทยาศาสตร์ที่ใช้วิเคราะห์โครงสร้างผลึกของสารประกอบ ขนาดกำลังสูงสุด 2 กิโลวัตต์ ใช้หลอดกำเนิดรังสีเอ็กซ์ชนิดเบ้าทองแดง ควบคุมการทำงานด้วยระบบคอมพิวเตอร์ มีโปรแกรมค้นหาสูตรโครงสร้างมาตรฐานของสารประกอบ JCPDS รวม 40 กลุ่ม 53000 ชนิด ทำให้สามารถจำแนกสูตรทางเคมี มีประโยชน์มากสำหรับตัวอย่างประเภท แร่ โลหะผสม ดิน เพرامิคส์ สารกึ่งตัวนำ ปูนซิเมนต์ หรือสารอินทรีย์ อื่นๆ เป็นต้น

เครื่องเอ็กเรย์ดิฟเฟรคโตมิเตอร์ มีหลักการทำงานโดยอาศัย หลักการเลี้ยวเบนและการแทรกสอดของรังสีเอ็กซ์ (Interference and Diffraction) การเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์ (X-ray diffraction) เป็นการ

รวมกันของ 2 ปรากฏการณ์คือ การเกิด coherent scattering และ การแทรกสอด (interference) ซึ่งถ้ามีคลื่นตั้งแต่ 2 ชุดขึ้นไป เคลื่อนที่ผ่านตัวกลางเดียวกัน จะเกิดการแทรกสอดคล้ายเป็นคลื่นรวม โดยมีเงื่อนไขว่า ความยาวคลื่นจะเป็นเพสที่แน่นอน

เมื่อลำรังสีเอ็กซ์ทากกระหนบผิวน้ำผลึก ซึ่งประกอบด้วยการจัดเรียงตัวของอะตอมเป็นແղา ในแต่ละชั้นของโครงสร้างผลึก จะมีความหนาแน่นของอะตอมสูงมาก บางส่วนของรังสีเอ็กซ์เกิดการกระเจิงด้วยชั้นของอะตอมที่ผิวน้ำ อีกส่วนหนึ่งของลำรังสีเอ็กซ์ จะผ่านไปยังชั้นที่ 2 ซึ่งบางส่วนจะเกิดการกระเจิง และส่วนที่เหลือจะผ่านไปยังชั้นที่ 3 ของอะตอม ดังรูปที่ 2.1 [11]

รูปที่ 2.1 แสดงการเกิด reflection ของรังสีเอ็กซ์ บนระนาบผลึก [11]

- a ไม่มีการเกิด reflection
- b reflectioned rays are in phase
- c เมื่อเทียบกับ b

ลำแสงของรังสีเอ็กซ์ที่ผ่านเข้าไปในแต่ละชั้นของอะตอม จะเกิดการเลี้ยวเบนแบบเดียวกัน ถ้าอะตอมในโครงสร้างผลึกอยู่กันอย่างเป็นระเบียบและห่างเห่า ๆ กัน การเลี้ยวเบนนี้จะมีลักษณะการเลี้ยวเบนด้วยการติงแบบสะท้อน (reflection) สิ่งสำคัญที่เกิดการเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์ อยู่ที่สภาวะ 2 ประการคือ

1. รังสีที่ตกรอบ รังสีที่เลี้ยวเบน และเส้นตั้งฉากกับผิวหน้าผลึก จะต้องอยู่ในระนาบเดียวกัน
2. ระยะห่างระหว่างชั้นของอะตอมควรจะมีค่าใกล้เคียงกับค่าความยาวคลื่นของรังสีเอ็กซ์

จากภาพที่ 2 นี้ W. L. Bragg ได้ใช้รังสีเอ็กซ์แคบๆ ให้กรอบผิวหน้าผลึกเป็นมุม θ เมื่อเกิดการเลี้ยวเบนและการ反射 แล้วเกิดอันตราริยากับอะตอม ดังสมการ

$$2ds\sin\theta = n\lambda$$

เมื่อ d คือระยะห่างระหว่างชั้นของผลึก

λ คือความยาวคลื่นของรังสีเอ็กซ์ที่ตกรอบ

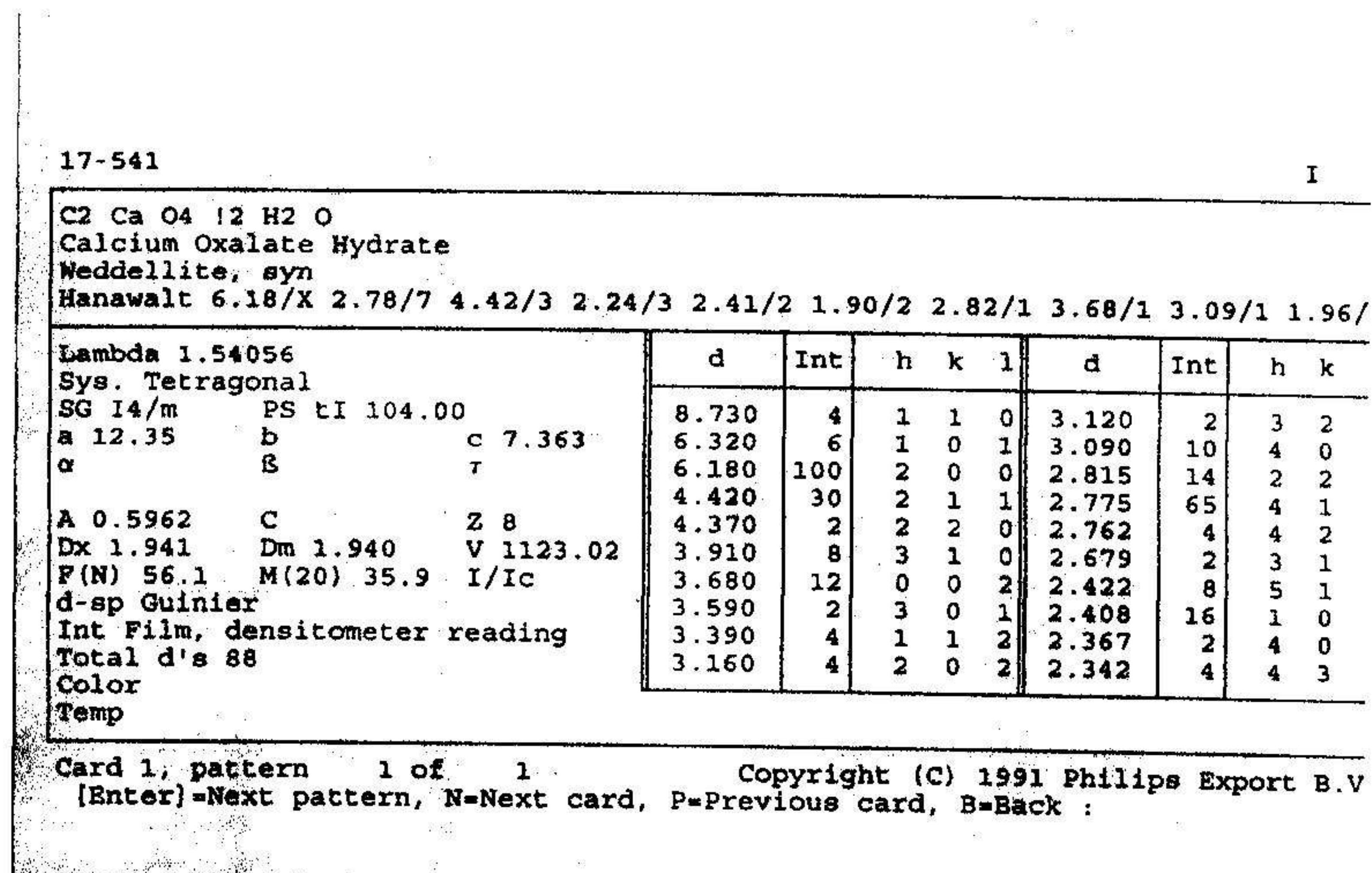
เรียกสมการนี้ว่า Bragg equation และจากสมการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับเครื่องอัลตราเรดิฟเฟรคโตมิเตอร์ โดยเมื่อทราบค่า ความยาวคลื่นของรังสีเอ็กซ์ และมุมตกรอบ จะสามารถหาค่า d ซึ่งเป็นระยะห่างระหว่างชั้นของผลึก และทำให้ทราบค่าโครงสร้างผลึกได้ สามารถจำแนกได้ว่า สารตัวอย่างนั้น มีโครงสร้างผลึกเป็นอะไร และเป็นสารประกอบใด โดยเปรียบเทียบกับสารมาตรฐาน JCPDS ซึ่งมีอยู่ใน CD-ROM กว่า 50000 ชนิด

ขั้นตอนการเตรียมและวิเคราะห์ตัวอย่างนิวเคลียร์

1. นำตัวอย่างนิวเคลียร์มาล้างน้ำจนสะอาด ผึ่งให้แห้ง
2. นำตัวอย่างนิวเคลียร์ มาบดละเอียด ด้วยเครื่องบดตัวอย่าง
3. อัดตัวอย่างนิวเคลียร์บดละเอียดแล้ว ลงบน mold เพื่อเตรียมตรวจวิเคราะห์
4. จัดเตรียมเครื่องให้เหมาะสมกับตัวอย่าง ดังนี้
  - 4.1 เปิด cooling เพื่อหล่อเย็นหลอดรังสีเอ็กซ์ ซึ่งในที่นี่ คือ หลอดทองแดง
  - 4.2 เลือกโลหะกรองรังสี (filter) ให้เหมาะสมกับหลอด ซึ่งก็คือ เหล็ก
  - 4.3 เลือกความกว้างของหน้าต่าง (slit) ในการวัดรังสีของตัวอย่าง คือ 0.01 nm
  - 4.4 เลือกความต่างศักดิ์ และกระแสให้เหมาะสม (40 kV, 30 am)
  - 4.5 ตรวจวัดตัวอย่าง ใช้เวลาประมาณ 30 นาที/ ครั้ง.
  - 4.6 แปลผลโดยใช้ที่ d และมุมที่ได้ เทียบกับ สารมาตรฐาน ใน JCPDS ในแผ่น CD-ROM
  - 4.7 บันทึกผลการทดลอง ดังแสดงในตาราง 3.2

ขั้นตอนการแปลงเคราะห์จากข้อมูลของ JCPDS [12]

JCPDS เป็นองค์กรที่มี database ของสารประจำกอนที่ตรวจวัดด้วย powder X-ray diffraction เมื่อปี 1990 มี สารประจำกอนอยู่ทั้งหมด 40 ชุด 66000 ชนิด และ database จะประจำกอนด้วย card ซึ่งมีลักษณะดังนี้

17-541 I

C2 Ca O4 12 H₂O
Calcium Oxalate Hydrate
Weddellite, syn
Hanawalt 6.18/X 2.78/7 4.42/3 2.24/3 2.41/2 1.90/2 2.82/1 3.68/1 3.09/1 1.96/

Lambda 1.54056	d	Int	h k l	d	Int	h k
Sys. Tetragonal						
SG I4/m PS tI 104.00	8.730	4	1 1 0	3.120	2	3 2
a 12.35 b c 7.363	6.320	6	1 0 1	3.090	10	4 0
a	6.180	100	2 0 0	2.815	14	2 2
b	4.420	30	2 1 1	2.775	65	4 1
c	4.370	2	2 2 0	2.762	4	4 2
A 0.5962 C Z 8	3.910	8	3 1 0	2.679	2	3 1
DX 1.941 Dm 1.940 V 1123.02	3.680	12	0 0 2	2.422	8	5 1
F(N) 56.1 M(20) 35.9 I/Ic	3.590	2	3 0 1	2.408	16	1 0
d-sp Guinier	3.390	4	1 1 2	2.367	2	4 0
Int Film, densitometer reading	3.160	4	2 0 2	2.342	4	4 3
Total d's 88						
Color						
Temp						

Card 1, pattern 1 of 1 Copyright (C) 1991 Philips Export B.V.
[Enter]=Next pattern, N=Next card, P=Previous card, B=Back :

รูปที่ 2.2 ลักษณะของ card ของ Weddellite ใน JCPDS

จากรูป 2.2 card จะมีลักษณะดังนี้

1. Reference number
2. ค่า d เรียงตามลำดับ จากค่า intensity (int) สูงสุด (100%) ไปต่ำสุด
3. สูตรเคมี หรือทางเคมี
4. ความยาวคลื่นของรังสีเอ็กซ์
5. ข้อมูลของโครงสร้างผลึก
6. ข้อมูลของสารประจำกอน เช่น ข้อมูลทางแสง ลักษณะทางกายภาพ ฯลฯ

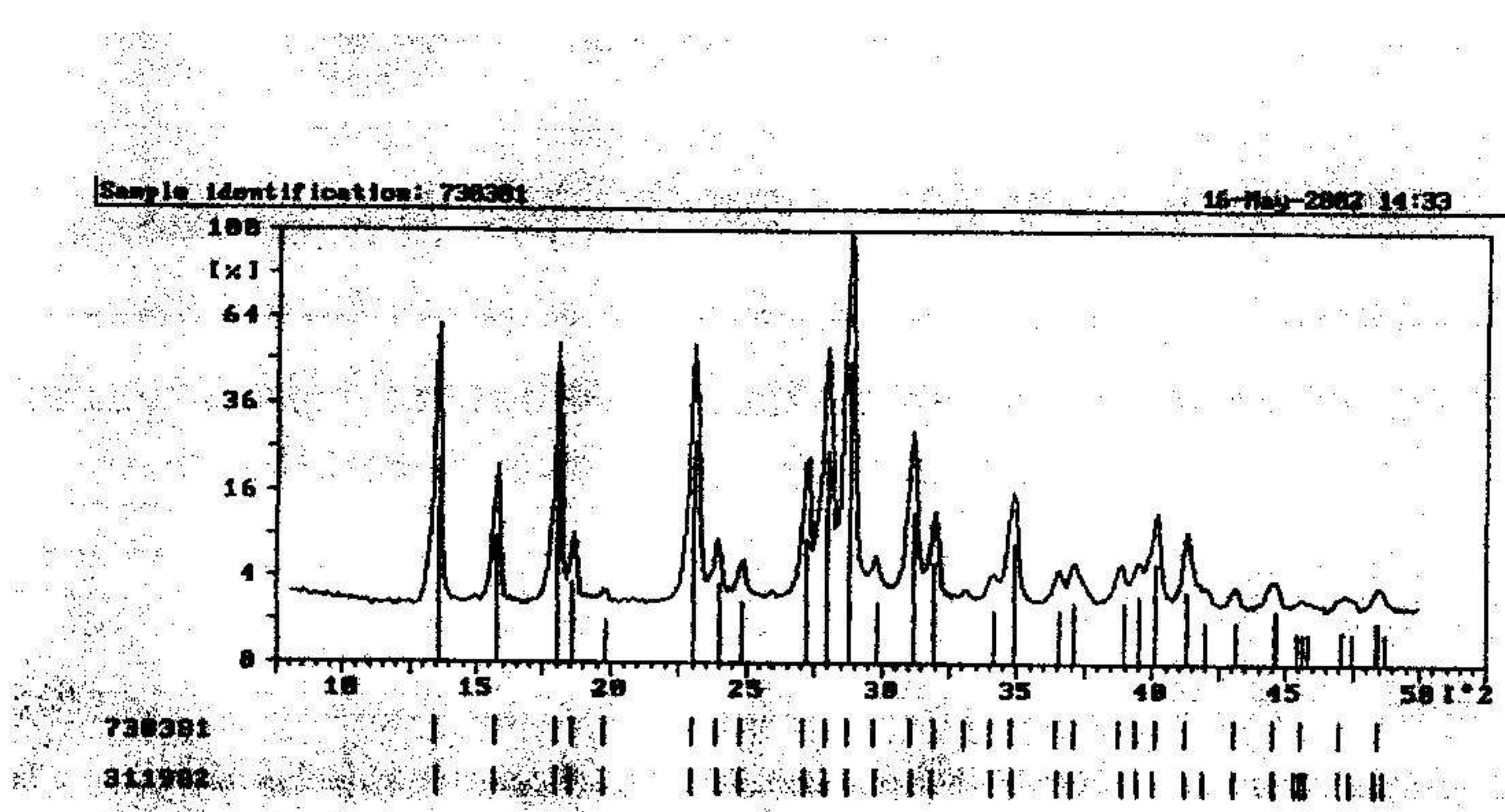
ข้อมูลจาก diffractogram ที่ได้จะมีลักษณะดังนี้

File: 730381.DI 3-Jul-2002 14:18
 Central Equipment Division Fac. of science, psu, Hatyai, Songkhla
 Sample identification: 730381
 Data measured at: 1-Aug-2002 10:00:00
 Diffractometer type: PW3710 BASED
 Tube anode: Cu
 Generator tension [kV]: 40
 Generator current [mA]: 30
 Wavelength Alpha1 [Å]: 1.54060
 Wavelength Alpha2 [Å]: 1.54029
 Intensity ratio (alpha2/alpha1): 0.9997
 Divergence slit: 1/2°
 Receiving slit: 0.2
 Spinner: ON
 Monochromator used: NO
 Start angle [$^{\circ}$ 2θ]: 8.050
 End angle [$^{\circ}$ 2θ]: 49.950
 Step size [$^{\circ}$ 2θ]: 0.100
 Maximum intensity: 28291.24
 Time per step [s]: 2.500
 Type of scan: CONTINUOUS
 Minimum peak tip width: 0.00
 Maximum peak tip width: 1.00
 Peak base width: 2.00
 Minimum significance: 0.75
 Number of peaks: 28

Angle [$^{\circ}$ 2θ]	d-value a1 [Å]	d-value a2 [Å]	Peak width [$^{\circ}$ 2θ]	Peak Int [counts]	Peak Int [counts]	Rel. int [%]	Signif.
13.490	6.5585	6.5746	0.300	14424	538	51.0	18.6
35.765	5.6239	5.6377	0.200	5314	552	18.8	9.66
18.015	4.9200	4.9321	0.300	14544	566	51.4	18.13
18.540	4.7552	4.7659	0.200	2007	671	7.1	1.74
19.770	4.4871	4.4981	0.300	256	774	0.9	0.75
20.925	3.9573	3.9674	0.300	14787	471	52.3	19.1
22.150	3.7171	3.7282	0.300	1781	54	6.3	1.2
22.400	3.5840	3.5952	0.300	1017	562	3.7	1.0
23.100	3.2854	3.2954	0.200	5580	357	19.7	1.7
23.470	3.1902	3.1991	0.300	14443	552	51.1	1.0
23.770	3.1007	3.1092	0.300	28281	587	100.0	1.0
23.775	2.9987	3.0076	0.300	125	118	6.4	1.0
31.135	2.6707	2.6777	0.300	7693	152	27.2	18.10
31.820	2.7935	2.8036	0.300	2024	177	10.7	1.0
32.040	2.7084	2.7177	0.300	706	148	5.1	1.0
32.960	2.6287	2.6351	0.200	697	534	2.5	1.0
34.375	2.5720	2.5793	0.400	4020	434	14.2	1.0
35.502	2.4594	2.4663	0.300	818	524	2.9	1.0
37.130	2.4124	2.4194	0.400	1030	524	2.4	1.0
38.725	2.3193	2.3250	0.300	980	574	1.5	1.0
39.440	2.2823	2.2889	0.200	1041	400	3.8	1.0

รูปที่ 2.3 ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยเครื่อง XRD

จากข้อมูลของค่า d ที่ได้จาก diffractogram จะถูกนำไปเทียบการฟรุ่งห่วง Rel. int.(%) กับ 2θ ของแต่ละค่า d และเปรียบเทียบกับค่า d ของสารมาตรฐาน (reference standard) ใน JCPDS แม่สื้น พอสื้น ซึ่งจะเปรียบเทียบกันเป็นลักษณะ finger print และจะเปรียบเทียบอดีกัน และทำให้สามารถสรุปได้ว่าเป็นสารประจำชนิดใด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

รูปที่ 2.4 ผลการเปรียบเทียบระหว่าง diffractogram ของตัวอย่างนิว no.730381 กับสารมาตรฐานที่เปรียบเทียบพอดีกัน คือ ref. No. 311982 คือ uric acid

Match Score List - 730381				3-May-2002 14:20		
Central Database Information				Faculties of Science, Mahidol University, Bangkok, Thailand		
Dif file name: 730381.DIF						
Score	R.H.	I	Dimp EP-File	G Name	Formula	
Score	R.H.	I	2000cm ⁻¹	g [nm]		
16.08	0.47	48	18	311982	2 Uric acid	C5H4N4O3
9.24	0.24	48	14	311982	3 Uric acid syn	C5H4N4O2C(=O)H2O
7.57	0.42	48	14	311982	2 Urimic acid	C5H4N4O3
6.16	0.32	48	14	311982	3 Urimic acid	C5H4N4O3
6.00	0.00	6	2000cm ⁻¹		1 Sodium urate monohydrate	C5H4N4O3
-0.29	-0.81	1	2000cm ⁻¹		1 Calcium urate monohydrate	C5H4N4O2Ca2+H2O
-0.36	-0.01	1	2000cm ⁻¹		1 Weddellite	C5H4N4O2Ca2+H2O
-0.43	-0.03	9	2000cm ⁻¹		1 Sodium urate	C5H4N4O3
-0.46	-0.06	9	2000cm ⁻¹		1 Ammonium urate	C5H4N4O3
-0.55	-0.03	9	2000cm ⁻¹		1 Calcium urate	C5H4N4O2Ca2+H2O
-0.54	-0.02	1	2000cm ⁻¹		1 Ammonium urate monohydrate	C5H4N4O2NH4+H2O
-0.56	-0.04	1	2000cm ⁻¹		1 Ammonium urate monohydrate	C5H4N4O2NH4+H2O
-0.74	-0.01	9	2000cm ⁻¹		1 Calcium urate	C5H4N4O2Ca2+H2O
-0.77	-0.02	9	2000cm ⁻¹		1 Ammonium urate monohydrate	C5H4N4O2NH4+H2O
-0.77	-0.05	9	2000cm ⁻¹		1 Ammonium urate monohydrate	C5H4N4O2NH4+H2O
-0.97	-0.02	9	2000cm ⁻¹		1 Ammonium urate monohydrate	C5H4N4O2NH4+H2O
-1.05	-0.03	9	2000cm ⁻¹		2 Urine	C5H4N4O3
-1.06	-0.04	9	2000cm ⁻¹		1 Calcium urate	C5H4N4O2Ca2+H2O
-1.07	-0.05	9	2000cm ⁻¹		1 Calcium urate	C5H4N4O2Ca2+H2O
-1.12	-0.06	9	2000cm ⁻¹		1 Ammonium urate monohydrate	C5H4N4O2NH4+H2O
-1.15	-0.05	9	2000cm ⁻¹		1 Ammonium urate monohydrate	C5H4N4O2NH4+H2O
-1.24	-0.10	9	2000cm ⁻¹		1 Calcium urate monohydrate	C5H4N4O2Ca2+H2O
-1.33	-0.03	9	2000cm ⁻¹		2 Serum	C5H4N4O3

รูปที่ 2.5 ข้อมูลผลการเปรียบเทียบกับสารมาตรฐานใน JCPDS

ผลการเปรียบเทียบตัวอย่างนิว no.730381 จาก diffractogram พิจารณาแล้วว่าเปรียบเทียบพอดีกับสารมาตรฐาน no 311982 คือ uric acid ดังรูป 2.4 และรูป 2.5

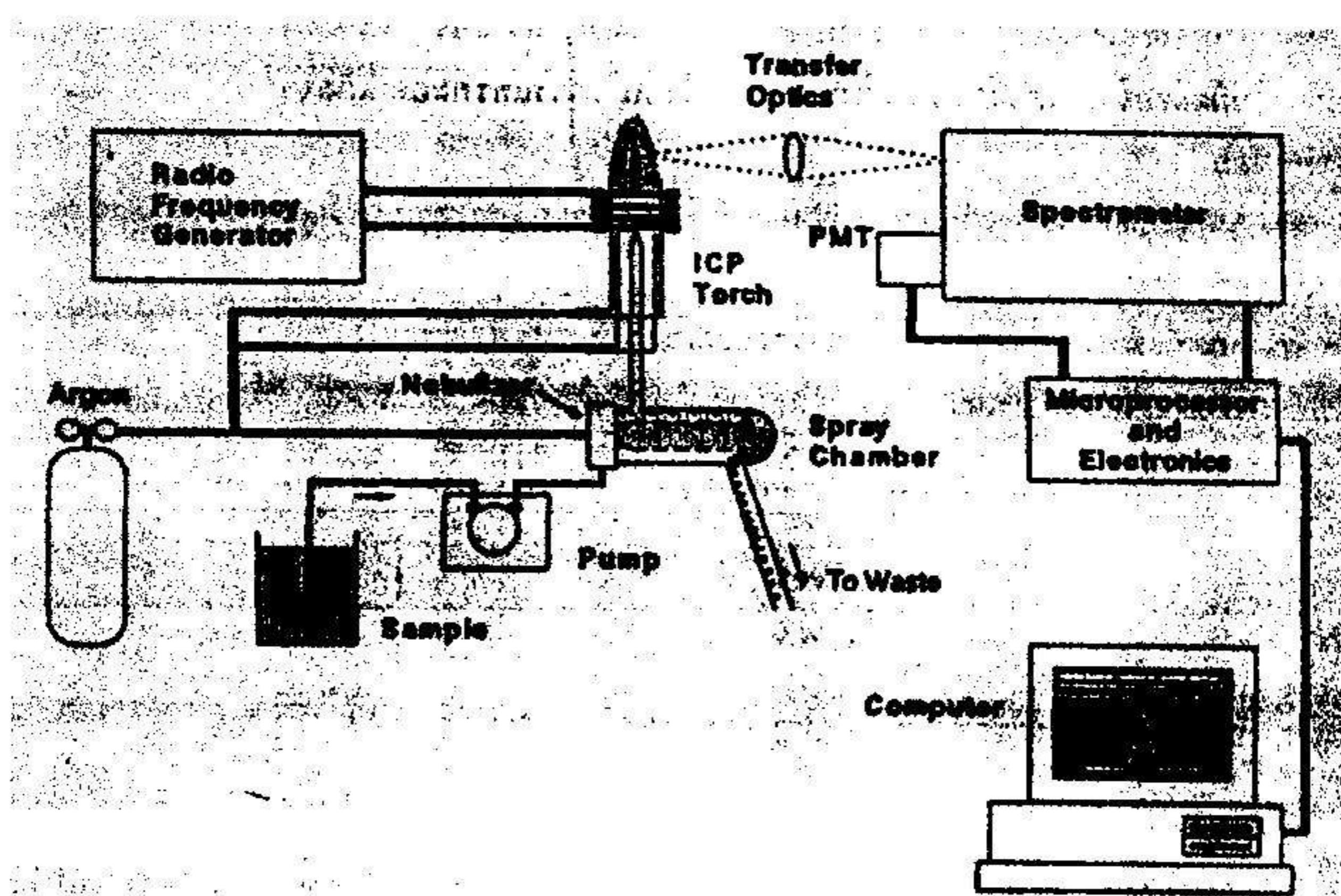
2.3.2 เครื่องไอซีพีสเปคโทรมิเตอร์

ทฤษฎีและหลักการทำงาน [3]

ICP-AES [10] เป็นเครื่องมือวิเคราะห์วิจัยเทคนิคชั้นสูง ที่ใช้วิเคราะห์ทางนิดและปริมาณของโลหะธาตุในสารตัวอย่าง มีชื่อเต็มว่า "Inductively Coupled Plasma Atomic Emission Spectrometer" โดยมีหลักการ คือ ทำให้สารตัวอย่างถูกแยกเป็นอะตอม (Atomization) และอะตอมนี้ จะถูกกระตุ้นเพื่อให้เกิดการเปล่งแสง (กระบวนการหั่งสองนี้จะเกิดติดต่อกันไปใน atomization-excitation source) โดยการใช้พลาสม่า ซึ่งก็หมายถึงเปลวของแก๊สเนื้อย ในการนี้คือกําชาร์กอน ซึ่งกําชาร์กอนจะถูกไอกอในช่องโดยใช้ประกายไฟฟ้า และเครื่องส่งความถี่วิทยุ (radio frequency, RF generator) โดยส่วนมากจะใช้ความถี่ที่ 27 MHz พลาสม่าที่เกิดขึ้นจะมีอุณหภูมิสูงมาก เป็นหมื่นองศาเซลเซียสที่เดียว และแสงที่เปล่งออกมาจะมีลักษณะเฉพาะของธาตุแต่ละชนิด โดยเปล่งออกมาเป็นสเปคตรัม ซึ่งจะแยกออกจากกันด้วยระบบการแยกที่เหมาะสม ความเข้มของแสงจะถูกวัดด้วยระบบการวัด (detection system) ซึ่งเป็นสเปคโทรมิเตอร์ ความเข้มของแสงที่วัดได้จะนำไปเปรียบเทียบกับความเข้มของแสงมาตรฐาน เพื่อหาความเข้มข้นของธาตุในสารตัวอย่าง ถ้าใช้อุณหภูมิยิ่งสูงในการกระตุ้น ความเข้มของแสงยิ่งมากขึ้น แต่การเกิดไอกอในช่องก็จะเพิ่มขึ้นด้วย และทำให้สเปคตรัมที่ได้มีความซับซ้อนยิ่งขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ สเปคโทรมิเตอร์ควรจะต้องเป็น high resolution

องค์ประกอบต่างๆ ของเครื่องไอซีพีสเปคโทรมิเตอร์ [9]

1. Nebulizer, spray chamber และกําชาร์กอน
2. ICP torch
3. Radiofrequency generator
4. Spectrometer
5. Microprocessor และ คอมพิวเตอร์

รูปที่ 2.6 แผนภาพองค์ประกอบที่สำคัญของเครื่องไอซีพีสเปกโตรมิเตอร์ [3]

สารละลายน้ำที่จะทำการวิเคราะห์จะถูกส่งเข้าเครื่อง โดยสารละลายน้ำจะถูกเปลี่ยนให้เป็นละอองลอย (aerosol) โดยกระบวนการการ nebulization และสารละลายน้ำจะถูกส่งเข้าไปในหัว炬焰 (ICP torch) ซึ่งจะทำให้ตัวอย่างแห้งกลาญเป็นไอ กลาญเป็นอะตอมแล้วเกิดการกระแทกหรือไออกซอนซ์ อะตอมหรือไออกซอนที่ถูกกระแทก (excited) จะเปล่งแสงที่เป็นลักษณะเฉพาะของมัน แสงที่เกิดขึ้นนี้จะผ่านเข้าไปในเครื่องสเปกโตรมิเตอร์ เพื่อแยกเอาเฉพาะแสงที่ต้องการวัดที่ความยาวคลื่นที่ต้องการ และทำให้แสงดังกล่าวตกลงบนเดเทคเตอร์ เพื่อวัดอุตสาหกรรมเป็นสัญญาณ ซึ่งสามารถเปลี่ยนเป็นความเข้มข้นได้ ในการควบคุมแต่ละชั้นตอนตลอดจนข้อมูลที่ได้ จะถูกพิมพ์หรือเก็บไว้ด้วยคอมพิวเตอร์ ดังแสดงในรูปที่ 2.6

ขั้นตอนการเตรียมตัวอย่างและวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำ

ในการวิเคราะห์ทางค์ประกอบของธาตุในตัวอย่างน้ำ เพื่อยืนยันผลการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคเอ็กซ์เรย์ดิฟเฟรคโตรีเมเตอร์ นั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการวิเคราะห์ธาตุ แคลเซียม และแมกนีเซียม ซึ่งโลหะทั้งสองสามารถวิเคราะห์ได้ด้วยเทคนิคไอซีพี ซึ่งมีขั้นตอนการเตรียมและวิเคราะห์ตัวอย่าง ดังนี้

1. ซึ่งตัวอย่างน้ำ ประมาณ 1 กรัม และย่ออยู่ตัวอย่าง ด้วยกรดในตระกูล 5 มล. ตั้งบนเตา hot plate ประมาณ 1 ชม. กรอง และปรับปริมาณ ด้วยน้ำกลัน โดยใช้ชุดปริมาณ 10 มิลลิลิตร
2. เตรียมสารมาตรฐาน ที่ความเข้มข้นต่างๆ เพื่อกำ calibration curve
3. วิเคราะห์ตัวอย่างโดยเทียบกับ calibration curve และจาะทราบปริมาณของธาตุในสารตัวอย่าง
4. บันทึกผลการทดลอง ดังตารางที่ 3.4

2.3.3 เครื่องสเปคโตรแควร์

เครื่องสเปคโตรแควร์ เป็นเครื่อง UV-Visible spectrometer อย่างง่าย ที่มีโปรแกรมกำหนดความยาวคลื่น ของแต่ละพารามิเตอร์ที่ต้องการวัดเรียบร้อยแล้ว ซึ่งจะเป็นวิเคราะห์ทางปริมาณ ไอออน ในน้ำ หรือสารตัวอย่าง โดยมีชุดทดสอบ (test kit) และมีวิธีการ ขั้นตอนในการวิเคราะห์ ในแต่ละชุดทดสอบ เช่น ชุดทดสอบ COD , ไนเตรต, ไนโตรท, ซัลเฟต ,ฟอสเฟต ฯลฯ ซึ่งในงานวิจัยนี้ จะใช้คีกษาฟอสเฟต

วิธีการเตรียมและวิเคราะห์ตัวอย่างสำหรับวิเคราะห์ฟอสเฟต

1. เตรียมตัวอย่างนิ่ว โดยการซึ่งตัวอย่างนิ่ว ประมาณ 0.1 กรัม เติมน้ำประมาณ 10 มล. เติมกรดซัลฟูริก ประมาณ 0.5 มล.
2. ย่อยโดยการต้มบนเตา ในครึ่วัน ประมาณ 30-40 นาที
3. นำตัวอย่าง มากรอง ปั้นบิมานต์ ให้ครบ 10 มล. ด้วยขวดปริมาณต์
4. นำตัวอย่างที่กรองแล้ว มา 5 มล. ใส่ในหลอดทดลอง
5. เติมสาร P-AH ซึ่งเป็นชุด test kit สำหรับวิเคราะห์ฟอสเฟต 1.2 มล. เขย่าให้เข้ากัน
6. วัดปริมาณ ฟอสเฟต ด้วยเครื่องสเปคโตรแควร์
7. บันทึกผลการทดลอง ในตารางที่ 3.4

บทที่ 3

ผลการวิจัย

3.1 แหล่งที่มาของตัวอย่างนิ่ง

ตารางที่ 3.1 รายชื่อ เพศ อายุ และสถานที่เกิด ของผู้ป่วยที่เป็นนิ่ง จำนวน 50 ตัวอย่าง

HN no.	ชื่อ-สกุล	เพศ	อายุ	สถานที่เกิด
018583	นายอิม แนบเพชร	ชาย	58 ปี	จ.พัทลุง
196743	จสม.บุญเติม แก้วขาว	ชาย	46 ปี	จ.สตูล
217652	นายหลีယุวด ตันสกุล	ชาย	63 ปี	จ.สงขลา
277381	นายอัมพร บุญมณี	ชาย	37 ปี	จ.สงขลา
332496	นางสาวนิย์ พูนเลิศ	หญิง	45 ปี	จ.ตรัง
366548	นายจวนุญ จันทร์แดง	ชาย	48 ปี	จ.นราธิวาส
380259	นายปริม ธรรมจันโน	ชาย	77 ปี	จ.สงขลา
441670	นางหิริม รองเดช	หญิง	68 ปี	จ.ตรัง
468193	นางพา เพชรสุวรรณ	หญิง	55 ปี	จ.พัทลุง
471249	นางถนอม รักนพันธ์	หญิง	42 ปี	จ.สงขลา
477277	นายสัมพันธ์ หมวดทอง	ชาย	62 ปี	จ.สงขลา
479891	นายสมคิด คงเนียม	ชาย	56 ปี	จ.พัทลุง
520955	นางพยอง น้อยเจริญ	หญิง	51 ปี	จ.พะเยา
522499	นายมานพ ฤทธิ์แก้ว	ชาย	45 ปี	จ.สงขลา
526565	นายประเสริฐ ยอดชาย	ชาย	29 ปี	จ.ตรัง
526938	นางรำเบียง รักษาพันธ์	หญิง	52 ปี	จ.นครศรีธรรมราช
530832	นายบัวน พอง	ชาย	61 ปี	จ.นครศรีธรรมราช
537787	นายสมปอง รักทอม	ชาย	80 ปี	จ.ตรัง
543548	นายสวัสดิ์ เวชสาร	ชาย	46 ปี	จ.ยะลา
541140	นายส่วง แกะสุรทอง	ชาย	45 ปี	จ.นครศรีธรรมราช
543808	นายชลอ ช่วยรอด	ชาย	52 ปี	จ.กระบี่

HN no.	ชื่อ-สกุล	เพศ	อายุ	สถานที่เกิด
555658	นางกมลียน จุลนาล	หญิง	81 ปี	จ.สงขลา
608361	นายloy เพชรพรม	ชาย	56 ปี	จ.กระบี่
675477	นายสุทธัน พาณุณรงค์	ชาย	43 ปี	จ.นครศรีธรรมราช
690591	นายบวรยงค์ เชื้อสุวรรณ	ชาย	43 ปี	จ.ชุมพร
698912	นายชม เกิดปากแพรา	ชาย	50 ปี	จ.นครศรีธรรมราช
701362	นายชั่ว บุญไฟ	ชาย	64 ปี	จ.สงขลา
718712	นายนิวิน เพชรอ่อน	ชาย	43 ปี	จ.กระบี่
719437	นายวิชิต จิตรุ่งเรืองวัฒน์	ชาย	45 ปี	จ.สงขลา
728712	นายเคลื่อน อานันตากษ์	ชาย	65 ปี	จ.นครศรีธรรมราช
730381	ด.ต.ละเมียด ชาญสุทธิ์	ชาย	42 ปี	จ.ตรัง
733894	นายคันธ์ ลิทธิราช	ชาย	67 ปี	จ.นครศรีธรรมราช
734272	นายด้วน ชาลิต	ชาย	92 ปี	จ.สุราษฎร์ธานี
735224	นายเม็ด ชูเสนาะ	ชาย	59 ปี	จ.สงขลา
750906	นายพันธ์ ชัยสกุล	ชาย	69 ปี	จ.พัทลุง
731046	นายนราจง มະคลิช้อน	ชาย	34 ปี	จ.นครศรีธรรมราช
741927	นายกมล กัลยาณิ	ชาย	67 ปี	จ.สงขลา
563041	นางระวี ศรีสุข	หญิง	63 ปี	จ.ตรัง
664535	นายเสถียร กิจปาเป็ญ	ชาย	61 ปี	จ.นครศรีธรรมราช
671395	นางคลี เอี้ยมเสถียร	หญิง	53 ปี	จ.พัทลุง
720395	นายเริ่ม สินธุ	ชาย	57 ปี	จ.นครศรีธรรมราช
732061	นายแซ่� ศรีวิมล	ชาย	67 ปี	จ.นครศรีธรรมราช
732636	นายแพน บุญล้ำ	ชาย	77 ปี	จ.นครศรีธรรมราช
734904	นายเอียม คงนุ่น	ชาย	55 ปี	จ.นครศรีธรรมราช
736945	นายนิล เส็งชิว	ชาย	68 ปี	จ.สงขลา
738936	นางจบ คงทอง	หญิง	69 ปี	จ.สงขลา
739698	นายชู ศรีสังคม	ชาย	73 ปี	จ.พะเยา
751300	นายบุญส่ง วิเชียรวัฒน์	ชาย	63 ปี	จ.ชุมพร
281666	นายเยือน อินทร์เพชร	ชาย	71 ปี	จ.ปัตตานี
461925	นางสุดา เมืองกึก	หญิง	63 ปี	จ.กระบี่

3.2 ผลการวิเคราะห์นิ่วด้วยเครื่องอีกซเรย์ดิฟเฟรคโตมิเตอร์

ตารางที่ 3.2 ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างนิ่ว 50 ตัวอย่างด้วยเครื่องอีกซเรย์ดิฟเฟรคโตมิเตอร์

HN no.	ผลวิเคราะห์ด้วย XRD	หมายเหตุ
018583	Whewellite, Calcium phosphate hydrate	วิเคราะห์ PO_4^{3-}
196743	Uric acid	
217652	Weddellite, Whewellite, Uric acid	วิเคราะห์ Ca
277381	Struvite	วิเคราะห์ Mg
332496	Whewellite, struvite	
366548	Uric acid	
380259	Whewellite, struvite	
441670	Uric acid, Whewellite	วิเคราะห์ Ca
468193	Whewellite, Weddellite	
471249	Weddellite, Whewellite	
477277	Uric acid, Whewellite	
479891	Whewellite, Calcium phosphate hydrate	วิเคราะห์ PO_4^{3-}
520955	Whewellite	
522499	Uric acid, Whewellite	
526565	Weddellite, Whewellite	
526938	Weddellite, Whewellite	
530832	Whewellite, Struvite	วิเคราะห์ Mg
537787	Whewellite	
543548	Whewellite	
543808	Weddellite, Whewellite	
541140	Whewellite, Calcium phosphate hydrate	วิเคราะห์ PO_4^{3-}
555658	Uric acid, Ammonium acid urate	
608361	Uric acid, Whewellite	วิเคราะห์ Ca
675477	Weddellite, Whewellite	
690591	Whewelite, Weddellite	

HN no.	ผลวิเคราะห์ด้วย XRD	หมายเหตุ
698912	Uric acid, Whewellite	
701362	Stuvite	
718712	Uric acid,	
719437	Uric acid, Ammonium acid urate	
728712	Uric acid, Whewellite	
730381	Uric acid	
733894	Uric acid, Weddellite, Whewellite	วิเคราะห์ Ca
734272	Uric acid	
735224	Uric acid, Whewellite	
750906	Uric acid, Ammonium acid urate, Weddellite	วิเคราะห์ Ca
731046	Uric acid, Whewellite	
741927	Uric acid, Ammonium acid urate	
563041	Weddellite, Whewellite	
664535	Uric acid, Whewellite	
671395	Whewellite	
720395	Struvite	
732061	Uric acid, Weddellite	
732636	Whewellite, Weddellite	
734904	Uric acid, Weddellite,	วิเคราะห์ Ca
736945	Uric acid	
738936	Uric acid	
739698	Uric acid, Whewellite	
751300	Uric acid, Whewellite, Weddellite	
281666	Uric acid	
461925	Uric acid, Ammonium acid urate, Whewellite	

หมายเหตุ : กราฟแสดงผลการเปรียบเทียบ diffractogram กับสารมาตรฐานในการจดจำในภาคผนวก

ตารางที่ 3.3 ชื่อทางเคมี, ชื่อทางแร่ และ reference no. ของสารมาตราฐานในตารางที่ 3.2 ที่เปรียบเทียบพอดีกับตัวอย่างนี้

Reference no.	ชื่อทางแร่	ชื่อทางเคมี	สูตรเคมี
17-541	Weddellite	Calcium Oxalate Hydrate	$C_2CaO_4 \cdot 12H_2O$
20-231	Whewellite	Calcium Oxalate Hydrate	$C_2CaO_4 \cdot H_2O$ Ca $C_2O_4 \cdot H_2O$
31-1982	Uric acid	-	$C_6H_4N_4O_3$
15-762	Struvite	Ammonium Magnesium Phosphate Hydrate	$NH_4MgPO_4 \cdot 6H_2O$
21-1518	-	Ammonium Acid Urate	$C_5H_7N_5O_3$
18-303	-	Calcium Phosphate Hydrate	$Ca_3(PO_4)_2 \cdot xH_2O$

17-541

C ₂ Ca O ₄ · 12 H ₂ O Calcium Oxalate Hydrate Weddellite, syn Hanawalt 6.18/X 2.78/7 4.42/3 2.24/3 2.41/2 1.90/2 2.82/1 3.68/1 3.09/1 1.96/					
Lambda 1.54056	d	Int	h k l	d	Int
Sys. Tetragonal			1 1 0	3.120	2
SG I4/m	PS tI 104.00	4	1 0 1	3.090	10
a 12.35	b c 7.363	6	2 0 1	2.815	14
α	8	100	2 0 0	2.775	65
A 0.5962	C 2.8	30	2 1 1	2.762	4
Dx 1.941	Dm 1.940 V 1123.02	2	2 2 0	2.679	2
F(N) 56.2	M(20) 35.9 I/Ic	3.910	3 1 0	2.492	5
d-sp Guinier		3.680	12 0 0	2.408	1
Int Film, densitometer reading		3.590	2 0 1	2.367	0
Total d's 88		3.390	4 1 1	2.343	4
Color		3.160	4 2 0		3
Temp					

Card 1, pattern 1 of 1 Copyright (C) 1991 Philips Export B.V.
 [Enter]-Next pattern, N=Next card, P=Previous card, B=Back :

Central Library
Prince of Songkla University

20-231

S

C₂ Ca O₄ · H₂O Ca C₂ O₄ · H₂O
 Calcium Oxalate Hydrate
 Whewellite, syn
 Hanawalt 5.93/X 3.65/7 2.97/5 5.79/3 2.36/3 2.49/2 2.08/1 2.35/1 3.01/1 2.92/

Lambda 1.5405	d	Int	h k l	d	Int	h k
Sys. Monoclinic						
SG P21/n PS mP 40.00	5.930	100	-1 0 1	3.010	10	0 0
a 9.976 b 7.294 c 6.291	5.790	30	-1 1 0	2.966	45	-2 0
α 8 107.00 γ	4.770	2	2 0 0	2.915	10	3 1
A 1.3677 C 0.8625 Z 4	4.640	1	0 1 1	2.897	8	-2 2
Dx 2.217 Dm 2.230 V 437.76	4.520	4	1 0 1	2.840	10	1 2
P(N) 64.7 M(20) 38.9 I/Ic	3.780	6	-2 1 1	2.523	4	3 0
d-sp Guinier	3.650	70	0 2 0	2.494	18	1 1
Int Film, densitometer reading	3.410	2	-1 2 0	2.447	4	-3 1
Total d's 67	3.120	2	0 2 1	2.417	6	-3 2
Color Colorless, yellowish,	3.110	2	-1 2 1	2.384	4	3 1
Temp						

Card 1, pattern 1 of 1

Copyright (C) 1991 Philips Export B.V.

[Enter]=Next pattern, N=Next card, P=Previous card, B=Back :

31-3.2 JCPDS Card 103 Whewellite, reference no. 20-231

31-1982

S

C₅H₄N₄O₃
 Uric Acid

Hanawalt 3.10/X 3.86/6 4.91/5 3.19/5 6.54/5 2.87/3 5.63/2 3.28/2 2.57/2 2.80/

Lambda 1.540598	d	Int	h k l	d	Int	h k
Sys. Monoclinic						
SG P21/n PS mP 64.00	5.930	100	3 0 0	3.096	100	-1 2
a 13.102 b 7.416 c 6.225	5.793	10	1 0 1	2.994	4	4 1
α 90.37 γ	5.793	50	2 1 0	2.956	25	-2 2
A 1.7667 C 0.8394 Z 4	4.769	7	0 1 1	2.801	11	1 1
Dx 1.846 Dm 1.846 V 604.84	4.485	2	-1 1 1	2.623	3	2 1
P(N) 29.5 M(20) 27.6 I/Ic 0.94	4.460	10	1 1 1	2.570	16	3 2
d-sp Not given	4.460	10	1 1 1	2.570	16	3 2
Int Diffractometer	4.460	10	1 1 1	2.570	16	3 2
Total d's 30	3.185	50	0 1 1	2.280	5	4 2
Color Colorless						
Temp Pattern at 25 °C						

Card 1, pattern 1 of 1

Copyright (C) 1991 Philips Export B.V.

[Enter]=Next pattern, N=Next card, P=Previous card, B=Back :

31-3.3 JCPDS Card 103 Uric acid, reference no. 31-1982

15-762

S

N H4 Mg P O4 16 H2 O Ammonium Magnesium Phosphate Hydrate Struvite Hanawalt 4.26/X 5.60/6 2.92/6 2.69/5 2.66/5 5.91/4 4.14/4 2.80/4 5.38/3 3.29/	d	Int	h k l	d	Int	h k
Lambda 1.54056 Sys. Orthorhombic SG Pm21n PS oP 58.00 a 6.945 b 11.208 c 6.1355 α 8 7	6.140	8	0 0 1	3.192	2	0 3
A 0.6196 C 0.5474 Z 2 Dx 1.707 Dm 1.711 V 477.58 F(N) 70.9 M(20) 63.1 I/Ic 1.00 d-sp Not given Int Diffractometer Total d's 39 Color Colorless Temp Pattern was made at 25 C.	5.905	40	1 1 0	3.067	4	0 0
	5.601	60	0 2 0	3.022	14	2 0
	5.378	25	0 1 1	2.958	25	0 1
	4.600	6	1 0 1	2.919	55	2 1
	4.257	100	1 1 1	2.802	35	0 4
	4.139	40	0 2 1	2.722	16	1 1
	3.557	4	1 2 1	2.690	50	0 2
	3.475	12	2 0 0	2.660	45	2 2
	3.289	25	1 3 0	2.548	4	0 4

Card 1, pattern 1 of 1 Copyright (C) 1991 Philips Export B.V.
 [Enter]=Next pattern, N=Next card, P=Previous card, B=Back :

תְּמִימָה 3.4 JCPDS Card 15-762 Struvite, reference no. 15-762

21-1518

B

C5 H7 N5 O3 Ammonium Acid Urate Hanawalt 3.47/X 5.66/8 8.67/4 3.01/4 9.77/3 2.50/3 2.44/3 4.59/2 3.25/2 3.15/	d	Int	h k l	d	Int	h k
Lambda 1.5418 Sys. Crystal system not assigned * SG PS a b c α 8 7	9.770	25		3.250	20	
A C Z Dx Dm V F(N) M(20) I/Ic d-sp Dabys-Scharrer Int Film, densitometer reading Total d's 33 Color Temp	8.670	40		3.150	20	
	5.660	80		3.010	40	
	5.250	6		2.940	16	
	4.870	10		2.640	16	
	4.590	20		2.580	20	
	4.310	10		2.500	25	
	3.630	16		2.440	25	
	3.470	100		2.260	10	
	3.340	16		2.240	10	

Card 1, pattern 1 of 1 Copyright (C) 1991 Philips Export B.V.
 [Enter]=Next pattern, N=Next card, P=Previous card, B=Back :

תְּמִימָה 3.5 JCPDS Card 15-1518 Ammonium Acid Urate, reference no. 21-1518

18-303

B

Ca ₃ (PO ₄) ₂ ·xH ₂ O Calcium Phosphate Hydrate							
Hanawalt 2.80/X 3.44/6 1.94/5 2.72/4 1.84/4 2.64/2 1.72/2 1.45/2 2.25/1 1.76/							
Lambda 1.5418	d	Int	h k l	d	Int	h k	
Sys. Crystal system not assigned *							
SG PS	8.190	10		2.520	8		
a b c	5.280	8		2.300	6		
α β γ	4.080	10		2.250	14		
A C Z	3.870	6		2.160	10		
Dx Dm v	3.440	55		2.060	10		
F(N) M(20)	3.160	10		1.990	10		
d-sp Other	3.080	12		1.940	45		
Int Other	2.800	100		1.890	10		
Total d's 30	2.720	35		1.840	35		
Color	2.640	20		1.810	12		
Temp							

Card 1, pattern 1 of 1 Copyright (C) 1991 Philips Export B.V.
 [Enter]=Next pattern, N=Next card, P=Previous card, B=Back :

รูปที่ 3.6 JCPDS Card ของ Calcium Phosphate Hydrate, reference no. 18-303

3.3 ผลการวิเคราะห์โลหะและฟอสเฟต

การวิเคราะห์โลหะ แคลเซียม เมกนีเซียม และฟอสเฟต เพื่อยืนยันผลการวิเคราะห์ diffractogram ของ XRD ในบางตัวอย่างที่มีพิคไม่เด่นชัด และไม่ครบถ้วน เช่น ตัวอย่างนิว no. 018583 ผลการวิเคราะห์ จาก XRD พบว่า มี Whewellite และ calcium phosphate hydrate แต่พิคของ calcium phosphate hydrate ขึ้นไม่เด่นชัดจึงต้องวิเคราะห์ฟอสเฟตเพิ่มเติม เพื่อยืนยันผลการวิเคราะห์จาก XRD

ตารางที่ 3.4 ผลการวิเคราะห์โลหะ แคลเซียม เมกนีเซียม และฟอสเฟต ในนิวบางตัวอย่าง

HN no.	สารประกอบที่พบจาก XRD	สูตรเคมี	Ca (g/kg)	Mg (g/kg)	PO ₄ ³⁻ (g/kg)
18583	Whewellite, Calcium phosphate hydrate	C ₂ CaO ₄ ·H ₂ O Ca C ₂ O ₄ ·H ₂ O, Ca ₃ (PO ₄) ₂ ·xH ₂ O			193.29
441670	Uric acid, Whewellite	C ₅ H ₄ N ₄ O ₃ , C ₂ CaO ₄ ·H ₂ O Ca C ₂ O ₄ ·H ₂ O	18.48	-	-
479891	Whewellite, Calcium phosphate hydrate	C ₂ CaO ₄ ·H ₂ O Ca C ₂ O ₄ ·H ₂ O, Ca ₃ (PO ₄) ₂ ·xH ₂ O			180.50

HN no.	สารประกอบที่พบจาก XRD	สูตรเคมี	Ca (g/kg)	Mg (g/kg)	PO_4^{3-} (g/kg)
530832	Whewellite, Struvite	$\text{C}_2\text{CaO}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$ Ca $\text{C}_2\text{O}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$, $\text{NH}_4\text{Mg PO}_4 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$		12.38	
541140	Whewellite, Calcium phosphate hydrate	$\text{C}_2\text{CaO}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$ Ca $\text{C}_2\text{O}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$, $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 \cdot x\text{H}_2\text{O}$			136.25
608361	Uric acid, Whewellite	$\text{C}_5\text{H}_4\text{N}_4\text{O}_3$, $\text{C}_2\text{CaO}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$ Ca $\text{C}_2\text{O}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$	11.66	-	-
733894	Uric acid, Whewellite, Weddellite	$\text{C}_5\text{H}_4\text{N}_4\text{O}_3$, $\text{C}_2\text{CaO}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$ Ca $\text{C}_2\text{O}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$, $\text{C}_2\text{CaO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$	27.81	-	-
750906	Uric acid, Ammonium acid urate, Weddellite	$\text{C}_5\text{H}_4\text{N}_4\text{O}_3$, $\text{C}_5\text{H}_7\text{N}_5\text{O}_3$, $\text{C}_2\text{CaO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$	10.05	-	-
734904	Uric acid, Weddellite	$\text{C}_5\text{H}_4\text{N}_4\text{O}_3$, $\text{C}_2\text{CaO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$	7.52	-	-
332496	Whewellite, Struvite	$\text{C}_2\text{CaO}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$ Ca $\text{C}_2\text{O}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$, $\text{NH}_4\text{Mg PO}_4 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$	-	2.83	-
217652	Uric acid, Whewellite, Weddellite	$\text{C}_5\text{H}_4\text{N}_4\text{O}_3$, $\text{C}_2\text{CaO}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$ Ca $\text{C}_2\text{O}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$, $\text{C}_2\text{CaO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$	2.25	-	-

บทที่ 4

วิจารณ์และสรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยนี้ ของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษา ณ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ จำนวน 50 ราย ที่ระบุ
ทางเดินปัสสาวะ พนบว่า เป็นผู้ชาย จำนวน 39 รายและผู้หญิง จำนวน 11 ราย และสามารถแบ่งตามช่วงอายุ
ได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ช่วงอายุของผู้ป่วยที่เป็นโรคนี้

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน (ราย)
อายุ ต่ำกว่า 30 ปี	1
อายุ 30-40 ปี	2
อายุ 41-50 ปี	13
อายุ 51-60 ปี	11
อายุ 60 ปีขึ้นไป	23

จากตาราง 4.1 จะเห็นว่าผู้ป่วยที่เป็นโรคนี้ระหว่างทางเดินปัสสาวะส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป
และคนส่วนใหญ่จะเป็นผู้ชาย อายุ 40 ปีขึ้นไป หรือเริ่มเข้าวัยกลางคน และถ้าจะจำแนกผู้ป่วยที่มาจากการ
จังหวัดต่างๆ ที่เป็นโรคนี้พบว่า ให้ผลตามตารางดังนี้

ตารางที่ 4.2 จำนวนผู้ป่วยตามจังหวัดต่างๆ ที่เป็นโรคนี้

จังหวัดที่มีผู้ป่วยเป็นโรคนี้	จำนวน (ราย)
สงขลา	13
พัทลุง	5
นครศรีธรรมราช	13
กรุงเทพ	4
ตรัง	6
ปัตตานี ยะลา นราธิวาส	3
อินดา เจริญ สตูล ชุมพร สุราษฎร์ธานี พะเยา	6

จากตาราง 4.2 จังหวัดที่มีผู้ป่วยเป็นโรคนิ่วมากที่สุดคือ จังหวัดสงขลา และจังหวัดนครศรีธรรมราช และจากตาราง 4.1 และ 4.2 นั้น สามารถสรุปได้ว่า โอกาสการเป็นนิ่วของผู้ชาย มากกว่าผู้หญิง นอกจากนี้ยังพบว่า คนจะเริ่มเป็นนิ่วเมื่อเข้าวัยกลางคน คือตั้งแต่อายุ 40 ปีขึ้นไป โดยปกติแล้วอัตราการเสี่ยงภายในของผู้ชายที่เป็นผู้ชาย มากกว่าเพศหญิง เนื่องจากพฤติกรรมการบริโภคอาหาร ดื่มน้ำน้อย โรคเก้าต์ ทางเดินปัสสาวะอักเสบ หรือทางเดินปัสสาวะอุดตัน เป็นต้น [2] นอกจากปัจจัยความเสี่ยงภายในแล้ว ปัจจัยเสี่ยงภายใน ของ หรือสภาพแวดล้อมก็มีส่วนที่ทำให้เกิดนิ่วได้เหมือนกัน เช่น อาการร้อน ขาดแคลนน้ำดื่ม พิษ ผัก อาหาร หรืออาชีพเกษตรกรต่างๆ ก็มีโอกาสเกิดนิ่วได้เหมือนกัน เพราะปัจจัยเสี่ยงพากันนี้ จะทำให้เกิดความเสี่ยงในระบบปัสสาวะ คือ ถ้าในน้ำปัสสาวะ มีสารแคลเซียมสูง ออกราเลตสูง ยูริกสูง ชิลทินสูง สารยับยั้ง เช่น ซิคเตอต และไฟโรฟอสเฟตต์ จำนวนปัสสาวะต่อวันน้อย หรือภาวะกรด-ด่างของปัสสาวะเปลี่ยนแปลง เช่น ถ้าปัสสาวะมีภาวะเป็นกรด จะทำให้เกิดกรดยูริก หรือออกราเลต ในขณะที่ถ้าปัสสาวะเป็นด่าง จะพบนิ่วประเทฟอสเฟต เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ ทำให้เกิดผลึกของสารในปัสสาวะ เกิดเป็นก้อนนิ่วได้

จากการวิเคราะห์นิ่วด้วยเครื่อง XRD ดังตารางที่ 3.2 พบว่าถ้าจะจำแนกแล้ว นิ่วที่พบในผู้ป่วยแต่ละราย จะจำแนกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

1. กลุ่มนิ่วประเทฟอสเฟต และเกลือยูริก เช่น uric acid ($C_5H_4N_4O_3$) และ ammonium acid urate ($C_5H_7N_5O_3$) ส่วนใหญ่ที่พบจะมีลักษณะเป็นก้อนหินตาล หรือลักษณะต่ำๆ ผิวเรียบ
2. กลุ่มนิ่วประเทฟอกราเลต เช่น แคลเซียมออกราเลต (whewelite ; $C_2CaO_4!H_2O$ $CaC_2O_4!H_2O$ หรือ weddellite ; $C_2CaO_4!2H_2O$) มีลักษณะค่อนข้างแข็ง ผิวขรุขระ สีเหลืองอ่อน หรือสีครีม ค่อนข้างขาว
3. กลุ่มนิ่วประเทฟอสเฟต เช่น แอมโมเนียมแมกนีเซียมฟอสเฟต (struvite ; $NH_4MgPO_4!6H_2O$) หรือ calcium phosphate hydrate ($Ca_3(PO_4)_2 !xH_2O$) มีลักษณะเป็นเสี้ยว หรือสีครีมอ่อนๆ ผิวจะเรียบ กว่านิ่วกรุ่มออกราเลต เปราะ แตกง่าย

ในตัวอย่างนิ่วที่พบทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าวข้างต้น มีทั้งนิ่วชนิดเดียวหรือของคู่ประกอบเดียวในผู้ป่วยที่เป็นนิ่วแต่ละราย โดยส่วนใหญ่จะเป็นนิ่วชนิด ยูริก, struvite หรือ whewelite นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ป่วยหลายราย จะเกิดนิ่วได้หลายชนิดในก้อนเดียวกัน และเกิดร่วมกัน เช่น นิ่วชนิด uric acid เกิดร่วมกับ ammonium acid urate หรือ uric acid เกิดร่วมกับ whewelite หรือ whewelite เกิดร่วมกับ weddellite หรือ struvite เกิดร่วมกับ whewelite เป็นต้น

การเกิดนิ่วหลายชนิดในก้อนเดียวกันนั้น สามารถอธิบายได้ เช่น นิ่วชนิด uric acid ($C_5H_4N_4O_3$) เกิดร่วมกับ ammonium acid urate ($C_5H_7N_5O_3$) เพราะถ้าดูโครงสร้างแล้ว จะเป็นสารประเทฟอสเฟต คือ การยูริกและเกลือของกรดยูริก และยังพบว่า การดูริก จะเป็นแกนกลาง ที่ให้แคลเซียมมาเกาะ เกิดเป็นแคลเซียมออกราเลต (whewelite ; $C_2CaO_4!H_2O$ $CaC_2O_4!H_2O$) หรือแคลเซียมฟอสเฟต ($Ca_3(PO_4)_2 !xH_2O$)

ได้ [6] ทำให้ uric acid เกิดร่วมกับ whewelite หรือ weddellite ได้ หรือ กรดบูริก เกิดร่วมกับ calcium phosphate hydrate ($\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 \cdot x\text{H}_2\text{O}$) ได้เช่นกัน ในการนิการเกิดนิวร่วมกันของ whewelite กับ weddellite ที่สามารถเกิดขึ้นได้ เพราะสารประกอบหินสอง เป็น แคลเซียมออกาเลต คือมีโครงสร้างเป็น $\text{C}_2\text{CaO}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$ $\text{CaC}_2\text{O}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$ และ $\text{C}_2\text{CaO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ ตามลำดับ ซึ่งโครงสร้างคล้ายกัน แต่ต่างกันที่จำนวนโมเลกุลของน้ำและการจัดเรียงลำดับของโมเลกุลเท่านั้น และในกรณีของนิวประเกาฟอสเฟต ที่อาจเกิดร่วมกันเกิดร่วมกับนิวประเกาออกาเลตได้ เช่น calcium phosphate hydrate ($\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 \cdot x\text{H}_2\text{O}$) และ แคลเซียมออกาเลต ซึ่งก็คือ whewelite ; $\text{C}_2\text{CaO}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$ $\text{CaC}_2\text{O}_4 \cdot \text{H}_2\text{O}$ เนื่องจากมีแคลเซียมเหมือนกัน ถ้า สภาวะร่วงกายของผู้ป่วยมีสารออกาเลตสูง สารออกาเลตจะตกตะกอนกับแคลเซียม กลายเป็นแคลเซียมออกาเลตได้

จากการศึกษาโครงการสร้างของนิว และองค์ประกอบของนิวด้วยเครื่อง XRD นั้น จะเห็นว่าประกอบด้วยอินทรียสาร เช่น กรดบูริก และเกลือของบูริก พวกรั่วชาตุต่างๆ เช่น แคลเซียม แมกนีเซียม ซึ่งตกละตกตะกอนในปัสสาวะ ก้อนนิวจะมีขนาดและสีแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสารที่เป็นองค์ประกอบ ด้วยเหตุนี้ จึงสามารถนำผลการศึกษาองค์ประกอบของก้อนนิว ไปป้องกันไม่ให้เกิดนิวขึ้นซ้ำอีกในผู้ป่วย เพราะว่า โดยทั่วไปร้อยละ 50 ของผู้ที่เป็นนิวนั้น จะมีนิวเกิดซ้ำใหม่ภายใน 5 ปี และร้อยละ 70 จะเกิดนิวซ้ำภายใน 10 ปี [2] เนื่องจากโรคนิวเป็นโรคที่เจ็บปวด และทรมานมาก บางครั้งอาจทำให้ไตเสื่อมได้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่ต้องหาทางป้องกันไม่ให้นิวเกิดซ้ำขึ้นอีก โดยการวิเคราะห์ถึงกระบวนการรวมกันของอินทรียสาร และชาตุต่างๆ ที่กล่าวมาแล้ว ขึ้นเป็นก้อนนิว แต่ละชนิด

การป้องกันไม่ให้เกิดนิวซ้ำโดยการกินอาหารที่ทำให้ปัสสาวะเป็นกรด และเป็นด่างโดยดูจากชนิดของก้อนนิว ควรได้รับอาหารที่มีวิตามินเอสูงเพิ่มพูน หรือควรหลีกเลี่ยงอาหารที่เป็นต้นเหตุของการเกิดนิว เช่น อาหารที่มีชาตุแคลเซียม แมกนีเซียม ออกาเลต หรือสารที่มีพิวรินสูงมากเกินไป นอกจากนี้ควรดื่มน้ำมากๆ เพื่อเจือจางสารละลายในปัสสาวะ เป็นการป้องกันไม่ให้ตกตะกอน

หลักของการป้องกันโรคนิวโดยการกินอาหาร

จากการตรวจสอบปัจจัยของก้อนนิว จะมีประโยชน์ในการป้องกันไม่ให้เกิดนิวซ้ำอีก หลังจากนิวก้อนเดิมไปวิเคราะห์แล้ว เพราะผู้ที่เคยเป็นนิวจะมีโอกาสเป็นนิวได้อีกมากกว่าคนที่ไม่เคยเป็นประมาณ 8 เท่า [2] และมักจะเป็นนิวชนิดเดียวกับที่เคยเป็นอยู่ก่อนแล้ว การป้องกันมิให้เป็นนิวซ้ำอีกมีวิธีง่ายๆ คือ ควรรู้จักหลีกเลี่ยงอาหารที่เป็นต้นเหตุของการเกิดนิว โดยมีหลักการดังนี้ [6]

1. **นิวชนิดกรดบูริก และเกลือบูริก โดยเฉพาะผู้ป่วยที่มีกรดบูริกในเลือดสูง หรือผู้ป่วยที่เป็นโรคเก้าต์ ควรหลีกเลี่ยงอาหารที่มีสารพิวรินสูง เพราะตับจะเปลี่ยนสารนี้ให้เป็นกรดบูริก และขับออกทางปัสสาวะ อาหารที่มีสารพิวรินสูง เช่น เครื่องในสัตว์ทุกชนิด ตับอ่อน ตับ ไก มันสมอง ปลาแอนโธร์ ปลาชาร์ตัน**

น้ำต้มเนื้อ น้ำเกรวี่ ซุปไก่เข้มข้น กระปิ อาหารที่มีพิวรรณ์ปานกลาง เช่น เนื้อสัตว์ ปลา อาหารทะเล ถ้า เม็ดดอง หน่อไม้ฝรั่ง ผักโขม ดอกกะหล่ำ ข้าวที่ไม่ขัดจนขาด และอาหารที่มีพิวรรณ์ต่ำ เช่น ผักและผลไม้ ที่นำไป นึมน้ำ เนยแข็ง ไข่ทุกชนิด ข้าว ข้าวปัง เจลลาติน ผลไม้เปลือกแข็ง ไขมันจากสัตว์และพืช น้ำตาล และขมหวาน เป็นต้น ดังนั้นควรดูอาหารที่มีพิวรรณ์สูง และไม่ควรกินอาหารที่มีพิวรรณ์ปานกลางมากนัก นอกจากนี้ ควรรับประทานอาหารที่ทำให้ปัสสาวะเป็นด่าง เพราะการดูริคจะละลายได้ดีในด่าง และไม่ทำให้ตกลงกันเป็นก้อนนิ่ว อาหารพอกันนี้ได้แก่ น้ำนม ผลไม้ทุกชนิด ยกเว้น ลูกพรุนและข้าวโพด ควรดูดสุรา และน้ำสกัดจากเนื้อสัตว์ [4]

2. กลุ่มนิ่วประเทอออกชาเลต เช่น แคลเซียมออกชาเลต カルดอาหารที่มีปริมาณแคลเซียมและออกชาเลต สูงๆ พร้อมๆ กัน และลดอาหารเค็มจัดหรือวิตามินซีเกินความจำเป็น เพราะวิตามินซีทำให้มีการดูดซึมของแคลเซียมและมีการสร้างออกชาเลตสูง อาหารที่มีแคลเซียมสูง เช่น กุ้งแห้ง นม เนยแข็ง ปลา เล็กปลาน้อย กุ้ง ปลา ใบชื่นฉ่าย ใบยอด ใบสะระแหน่ ผักกาดหอม ใบโบรัฟฟ่า ใบชะพลู ผักโขมหวาน สะเดา ยอดแค และอาหารที่มีออกชาเลตสูง เช่น ช็อกโกแลต โกโก้ มันเทศ น้ำชา ใบชะพลู ผักแพ้ว ผักเสเม็ด หน่อไม้ ผักกะโดน อาหารที่มีวิตามินซีสูง เช่น ถั่วเหลือง พริกหยวก ดอกกระหล่ำ ยอดผัก ลูกเชอร์รี่ มะขามป้อม มะขามเทศ ฝรั่ง สาหร่ายอ่อนริ้ว เป็นต้น นอกจากนี้ควรรับประทานอาหารที่ทำให้ปัสสาวะเป็นกรด [4] เพราะ เพราะแคลเซียมจะละลายได้ดีในการดูด นอกจากนี้ยังพบว่า การมีโปรตีนสูงๆ จะช่วยให้การดูดจับแคลเซียมได้มากขึ้นด้วย นิ่วประเทานี้จึงมักจะพบในผู้ป่วยที่มีปัสสาวะเป็นด่าง อาหารที่ทำปฏิกริยาแล้วให้ปัสสาวะเป็นกรด และให้โปรตีนสูง ได้แก่ ข้าว ข้าวปัง ไข่ ปลา เนื้อสัตว์ ถั่วลิสง ไก่ ข้าวโพด
3. กลุ่มนิ่วประเทอฟอสเฟต เช่น แคลเซียมฟอสเฟต หรือ แมกนีเซียมแอมโมเนียมฟอสเฟต โดยส่วนใหญ่นิ่วประเทานี้มักจะเกิดจากการการอักเสบของทางเดินปัสสาวะ เกิดการติดเชื้อในทางเดินปัสสาวะอย่าง จนเป็นเหตุปัสสาวะมีสภาวะเป็นด่างมากเกินไป เกิดการตกลงกันของ แมกนีเซียมแอมโมเนียมฟอสเฟต นิ่วประเทานี้โถเร็ว อุดตันที่กรวยไต และทำให้เกิดไตพิการได้ง่าย ดังนั้น จึงต้องควรตรวจปัสสาวะ และให้ยาปฏิชีวนะ ภายใต้การดูแลของแพทย์อย่างใกล้ชิด

จะเห็นว่าอาหารมีส่วนสำคัญที่ป้องกันไม่ให้เกิดนิ่วข้ออัก อย่างมีประสิทธิภาพอย่างหนึ่ง ดังนั้น นิ่วทุกชิ้นที่หลุดออกมาร่อง หรือผ่าตัด และถลวยออกมานิ่วส่งตรวจวินิจฉัยให้แน่ชัดว่าเป็นประสาห์ได้มีองค์ประกอบใดบ้าง จะได้ทางรักษาและป้องกันได้อย่างถูกต้อง XRD ก็เป็นเครื่องมือวิทยาศาสตร์ชนิดหนึ่ง ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทางการแพทย์ได้ โดยเฉพาะการตรวจวินิจฉัยนิ่ว จะเห็นได้ว่า ผลการวินิจฉัยได้ผลดี และมีประโยชน์มากصال เพราะสามารถจำแนกและแยกแยะองค์ประกอบของนิ่วได้อย่างเด่นชัด การวินิจฉัยนิ่วด้วย XRD นั้นมีข้อดีหลายอย่าง เช่น มีการเตรียมตัวอย่างที่ง่าย สะดวก และรวดเร็ว ไม่มีการทำลายสารตัวอย่าง สามารถนำไปศึกษาอย่างอื่นได้อีก แต่ XRD ก็มีข้อเสีย ก็คือ ต้องใช้สารตัวอย่างปริมาณมากพอสมควร คือต้องมากกว่า 1 กรัม ซึ่งทำให้ไม่สะดวกสำหรับผู้ป่วยที่เป็นนิ่วประมาณไม่มากนัก เพราะส่วนใหญ่ การเป็นนิ่วนิ่น ก็ไม่ใหญ่โตมากอยู่แล้ว นอกจากนี้ ถ้าผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาโดยใช้เครื่องถลวยนิ่ว (Shock Wave Litho Tripter) [2] ที่สามารถทำลายนิ่วได้ โดยอาศัยคลื่นเสียง (Shock Wave) ที่มีความเร็วสูงผ่านร่างกาย เข้าไปทำลายนิ่ว ให้แตกเป็นผง และให้หลุดออกนอกร่างกายทางปัสสาวะ ซึ่งนิยมใช้กันมากในปัจจุบัน นิ่วที่หลุดออกมานั้น จะเป็นผงละเอียด และมีปริมาณน้อย ซึ่งบางครั้งทำให้ยากต่อการเตรียมตัวอย่างเพื่อวินิจฉัยด้วย XRD และสรุปโดยรวม XRD ก็เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่น่าจะเลือกใช้ในการตรวจวินิจฉัยนิ่ว

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป

เครื่อง X-ray diffractometer ซึ่งเป็นเครื่องมือวิทยาศาสตร์ สำหรับการวิเคราะห์โครงสร้างของสารประกอบจำพวก หิน แร่ หรือสารเคมีอื่นๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างดี กับการวิเคราะห์หินฯ เพรานิวค์ เปรียบเสมือนเรื่องนิดหนึ่งนั่นเอง และในงานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะนิวไนระบบทางเดินปัสสาวะ (Kidney stone) เท่านั้น ซึ่งโดยปกติแล้วนิวที่เกิดในร่างกายนั้น จะมีได้หลายตัวແเน่ง เช่น ในตับและถุงน้ำดี

นิวในถุงน้ำดีนั้น ส่วนใหญ่จะพบได้ 2 ชนิด คือ Cholesterol stone และ Pigment stone ซึ่งจะประกอบด้วย แคลเซียมบิลูบิโนเจต แคลเซียมฟอสเฟต แคลเซียมคาร์บอเนต หรือเกลือแคลเซียมอื่นๆ คอแลสเตอรอล และโปรตีน โดยจะมีสาเหตุการเกิดเป็นนิวนั้นแตกต่างกันออกไป ซึ่งถ้าดูจากโครงสร้างแล้ว น่าจะมีการวิเคราะห์นิวเหล่านี้ได้ด้วยเครื่อง XRD เช่นกัน ดังนั้นน่าจะทำการวิจัยต่อไป โดยเป็นการศึกษาวิจัย โครงสร้างนิวในตับและถุงน้ำดี

บรรณานุกรม

1. ชูศักดิ์ ปริพัฒนานนท์, มนพิรา มฤคทัต, ยูโร, 17, 20(2539), 38-46.
2. จำรัสพันธุ์ วัฒนาเชติ, หนอชาวบ้าน, 10, 115(พย. 2531), 22-30.
3. แม่น ออมประสิทธิ์ และอมร เพชรสุน, “หลักการและเทคนิคิวเคราะห์เรืองเครื่องมือ”, โรงพิมพ์ขวนพิมพ์, กรุงเทพฯ, 2534.
4. สุวิทย์ อารีกุล, ว. สุขภาพ, 6, 1(ตค. 2520), 87-90.
5. ศุนทรี ปั้มสูต, ข. การธรณี, 37, 5(พค. 2535), 14-19.
6. หมอนิว, ไกลั่นหมอ, 12, 5(พค. 2531), 30-32.
7. B.D. Cullity, “Elements of X-ray diffraction”, Addison-Wesley, USA, 1956.
8. P. Puttisak, *J. Med. Assoc. thai*, 76, 2(Feb. 1993), p 98-100.
9. Robert D. Braun, “Introduction to Instrumental Analysis”, McGRAW-HILL International editions, USA, 1987.
10. Shou-Chuan Shih, Y.R. Shiao, J.S. Chu, S.C. Lin, C.R. Kao and S.Y. Chou, *J.Med. Ultrasound*, 2, (1994), p 176-179.
11. William F. Smith, “Principles of Materials Science and Engineering”, McGRAW-HILL International editions, USA, 1990.
12. X-ray Diffractometer Model PW3710 Manual, Phillips, Natherland.

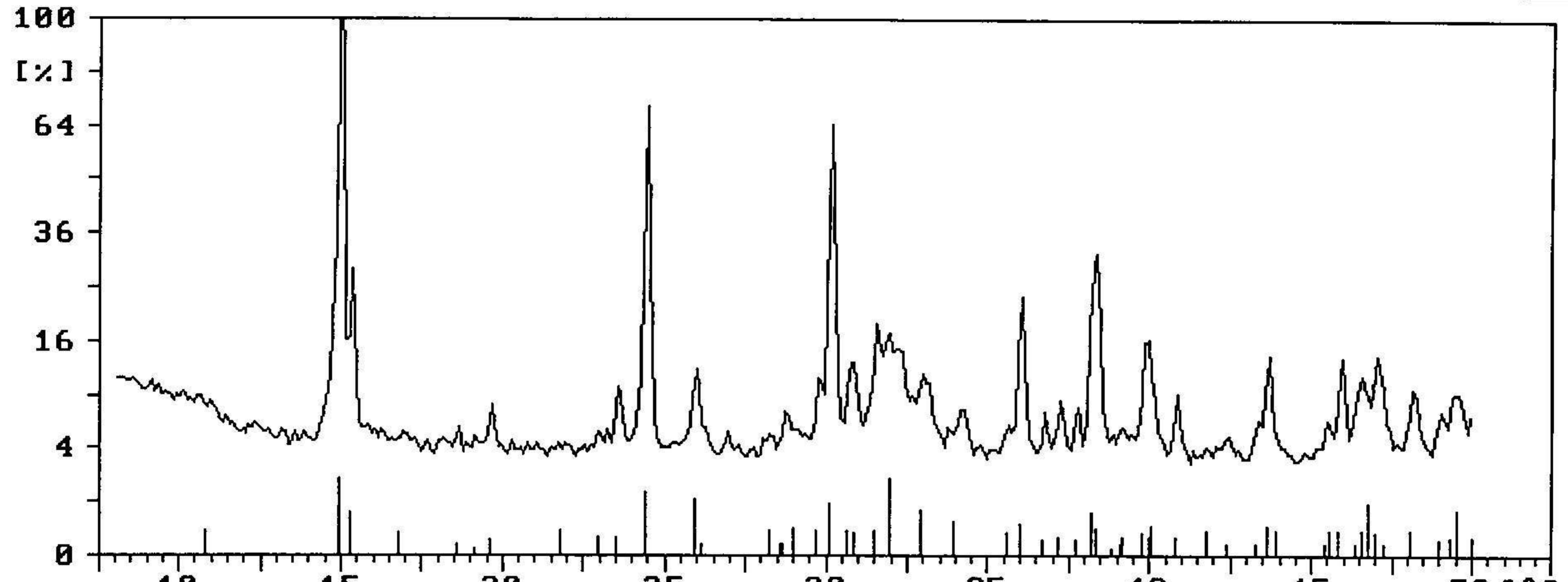
Websites :

13. http://www.pku.edu.cn/academic/xb/98_98e403.html (Study on the Composition of Pigment Gallstones.)
14. <http://www.niddk.nih.gov/health/digest/pubs/gallstns/gallstns.html> (Gallstones)
15. <http://www.dialogmedical.com> (Kidney Stones in Adults)
16. <http://www.uro.org.stone.htm> (Kidney stones)

ភាគធនវក

Sample identification: 018583

16-May-2002 12:58

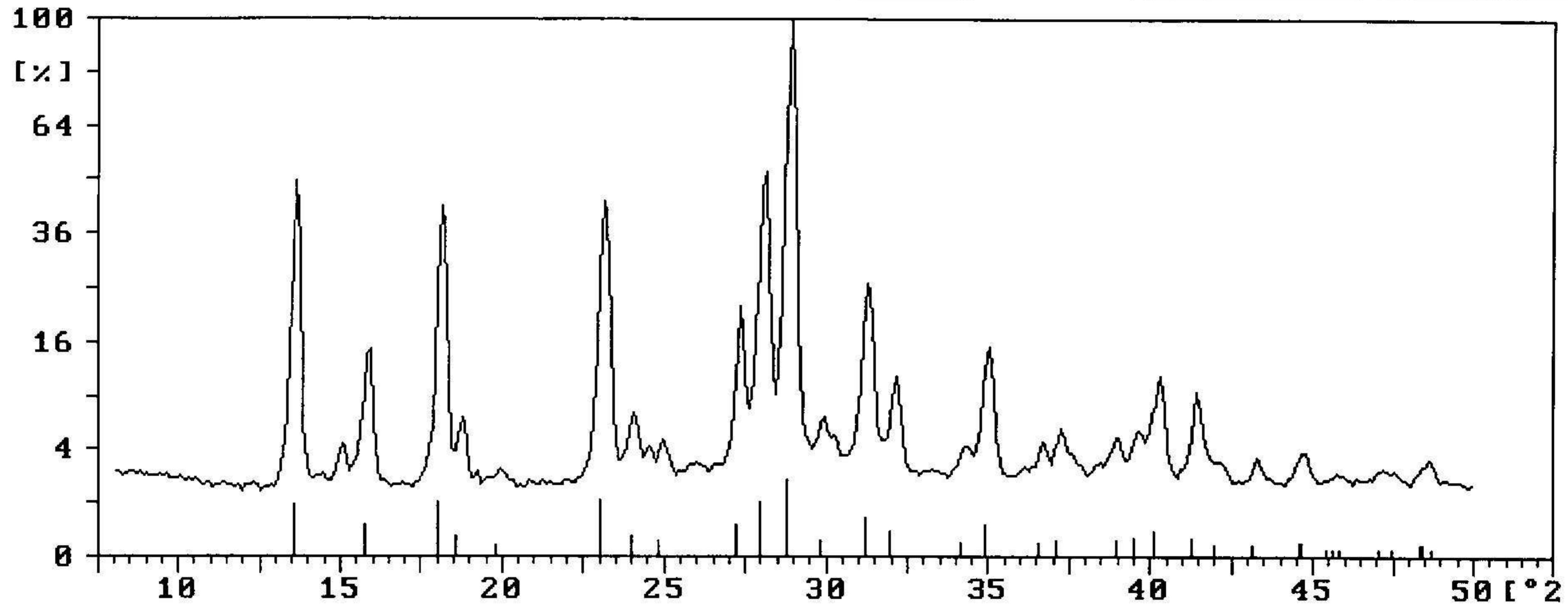
018583

200231

180303

Sample identification: 196743

30-Jul-2002 10:55

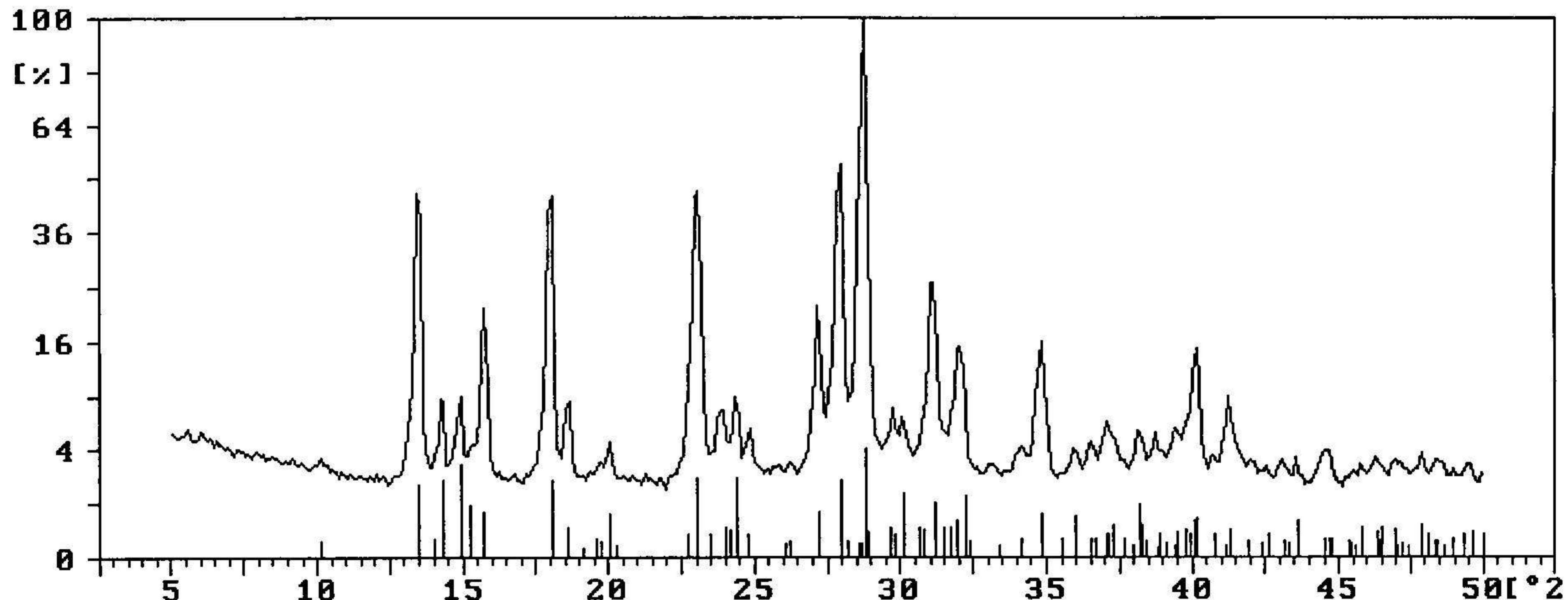

196743

311982

Sample identification: 217652

16-May-2002 13:01

217652

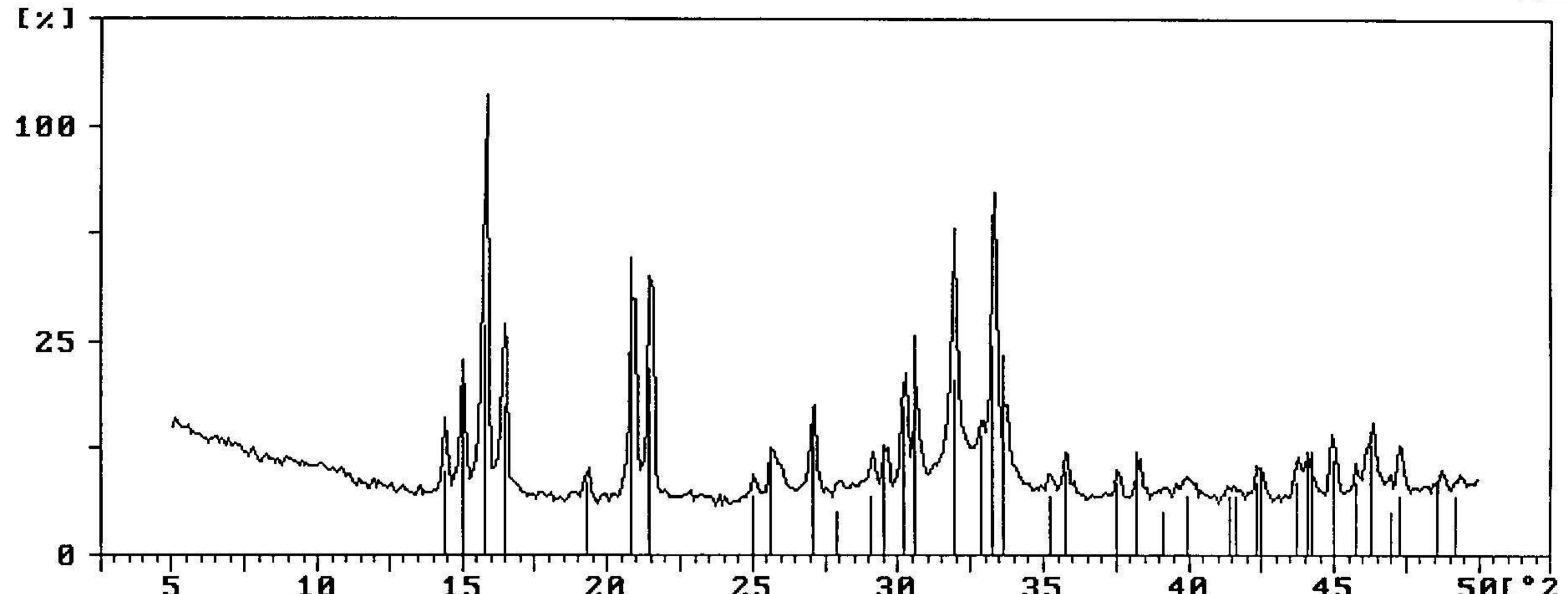
178541

200231

311982

Sample identification: 277381

16-May-2002 13:03

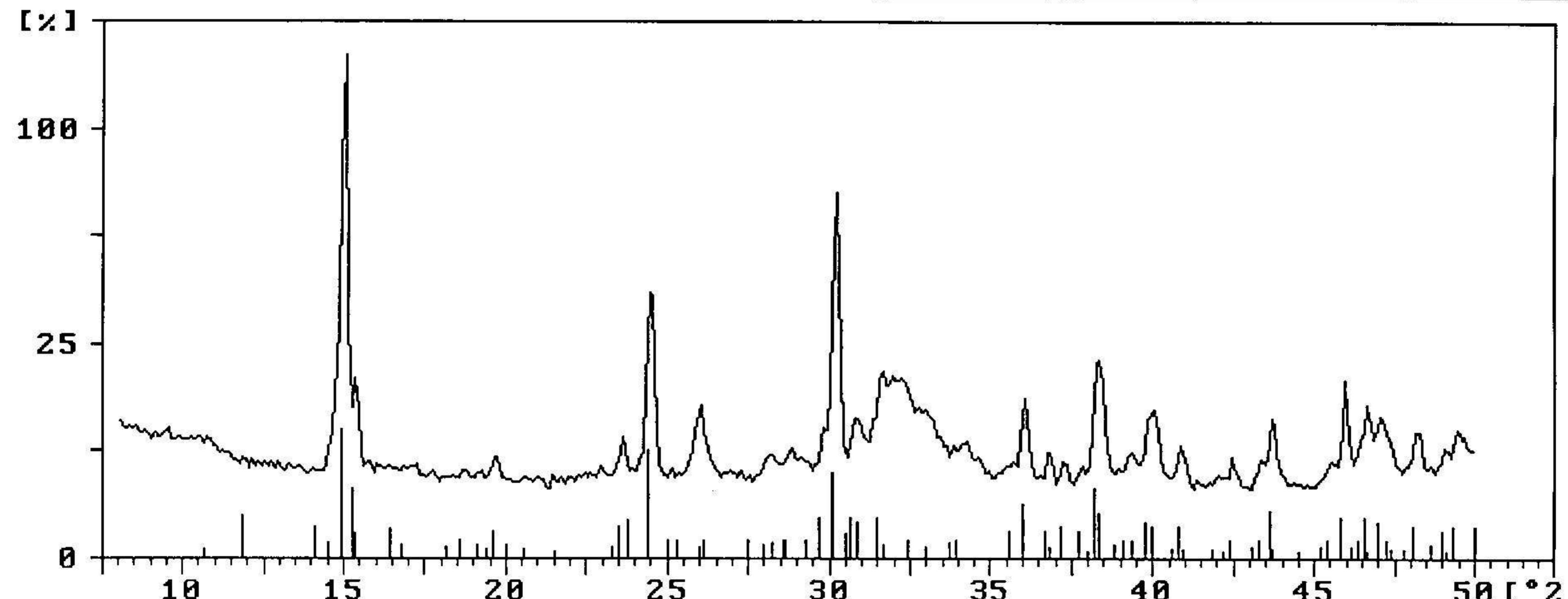

277381

150762

Sample identification: 332496

16-May-2002 13:39

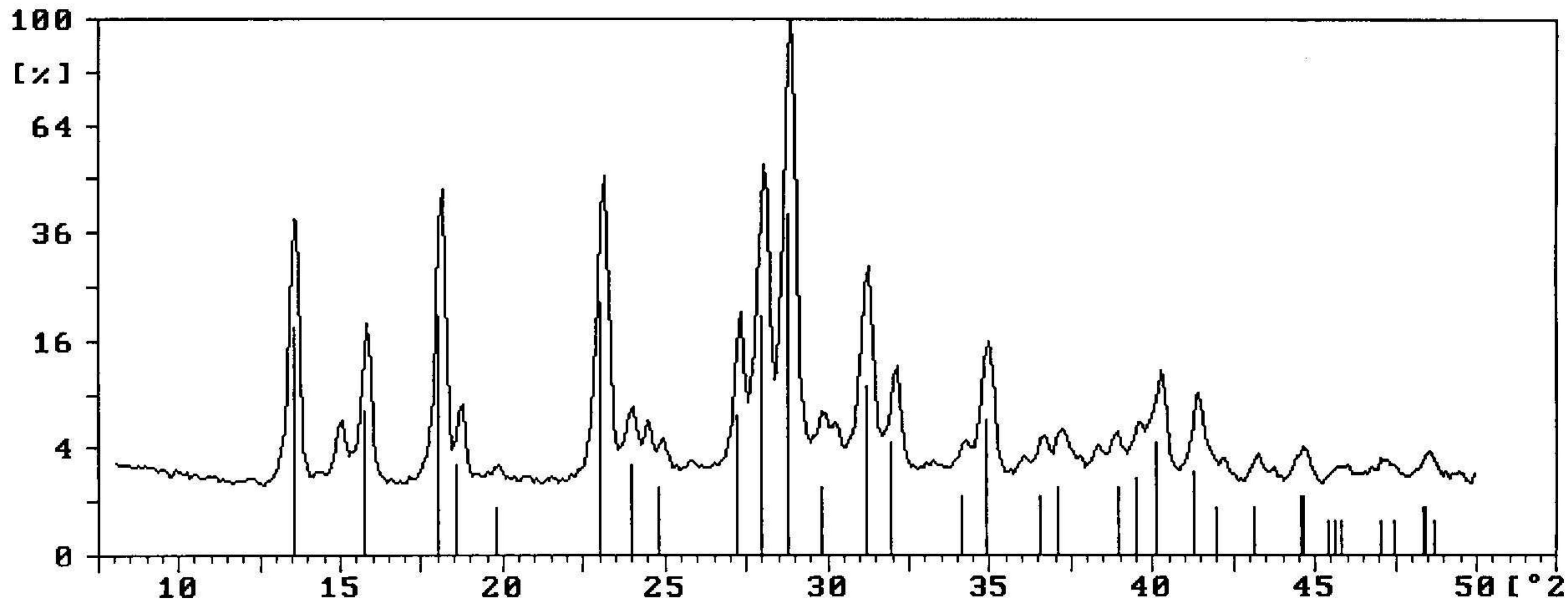
332496

200664

200231

Sample identification: 366548

16-May-2002 13:07

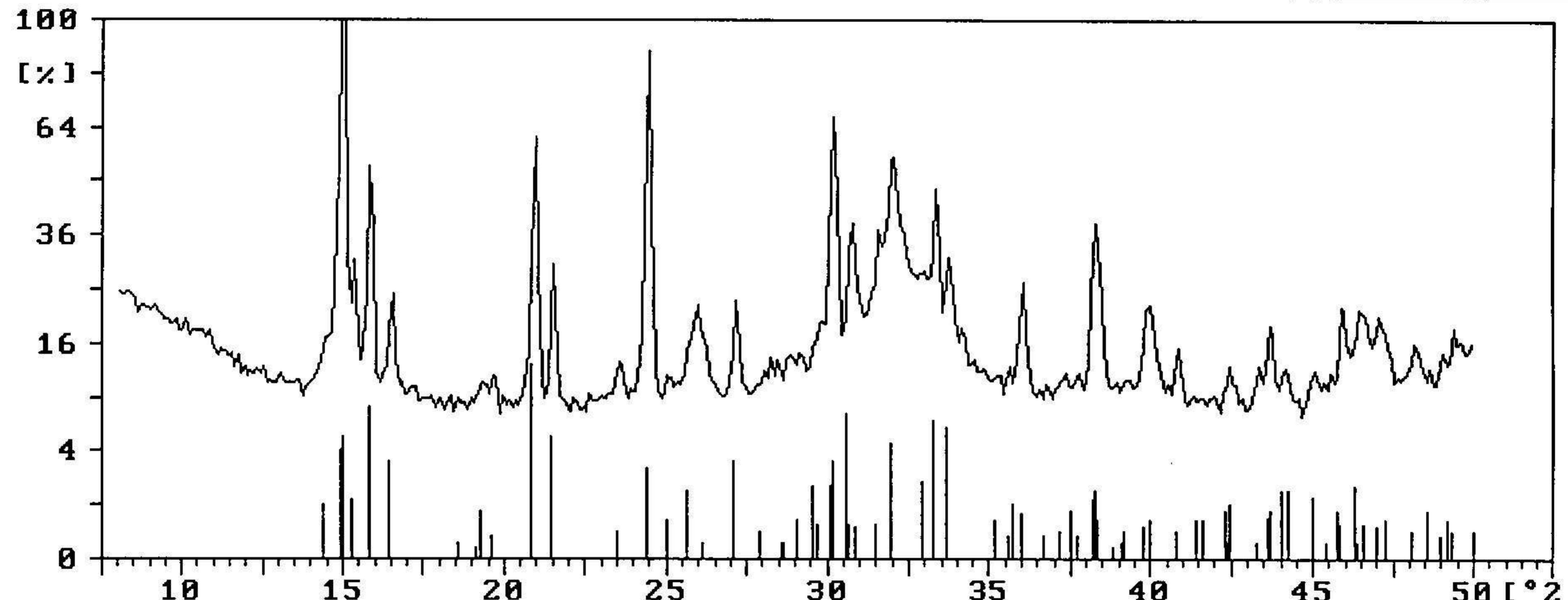

366548

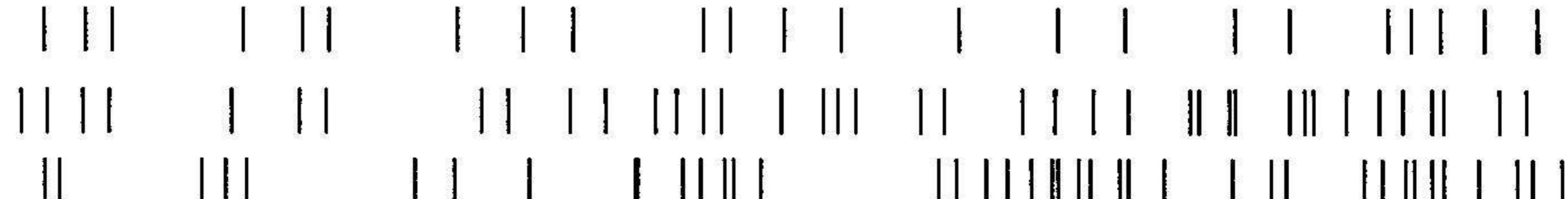
311982

Sample identification: 380259

16-May-2002 13:41

380259

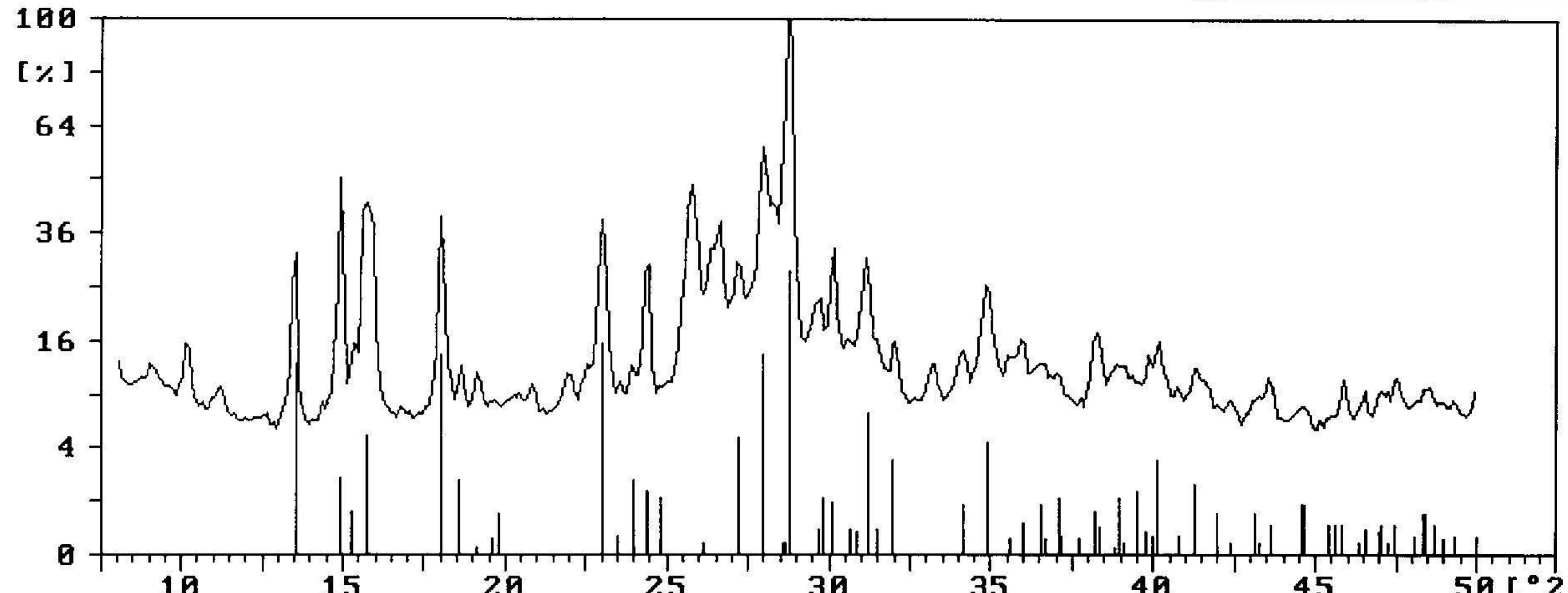

150762

200231

Sample identification: 441670

30-Jul-2002 10:58

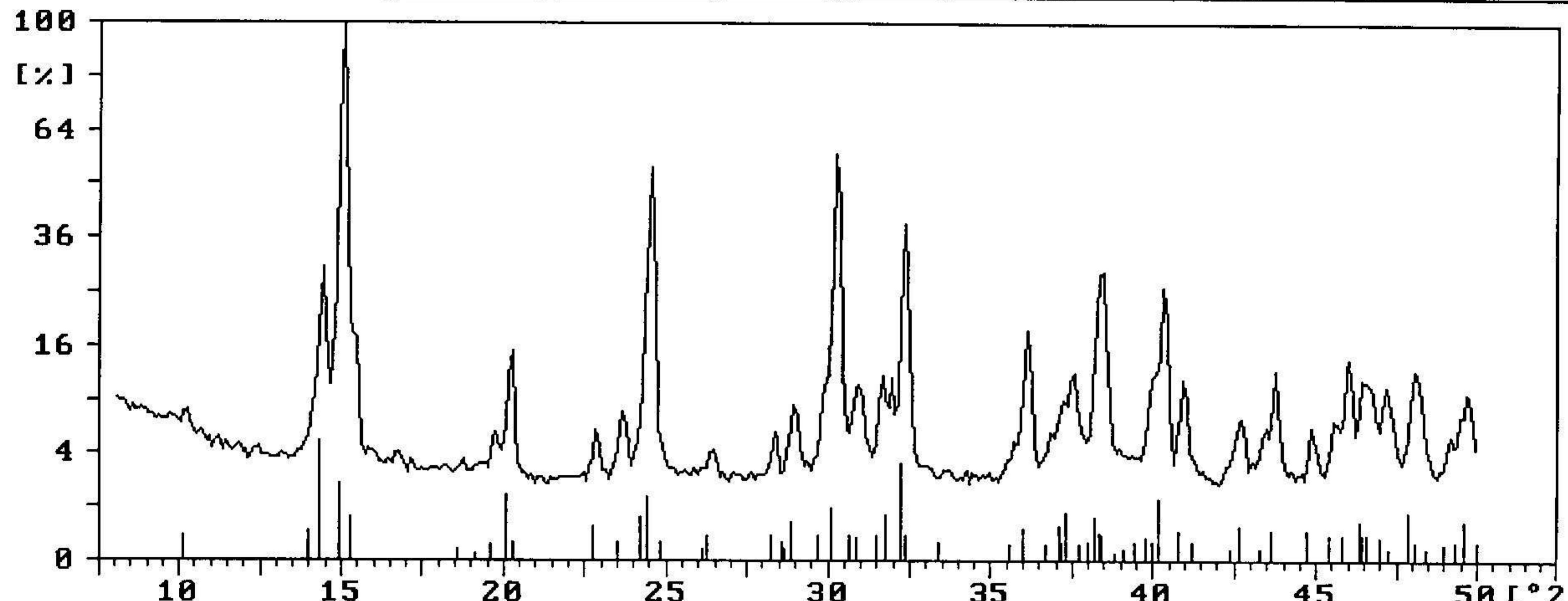
441670

311982

200231

Sample identification: 468193

16-May-2002 13:30

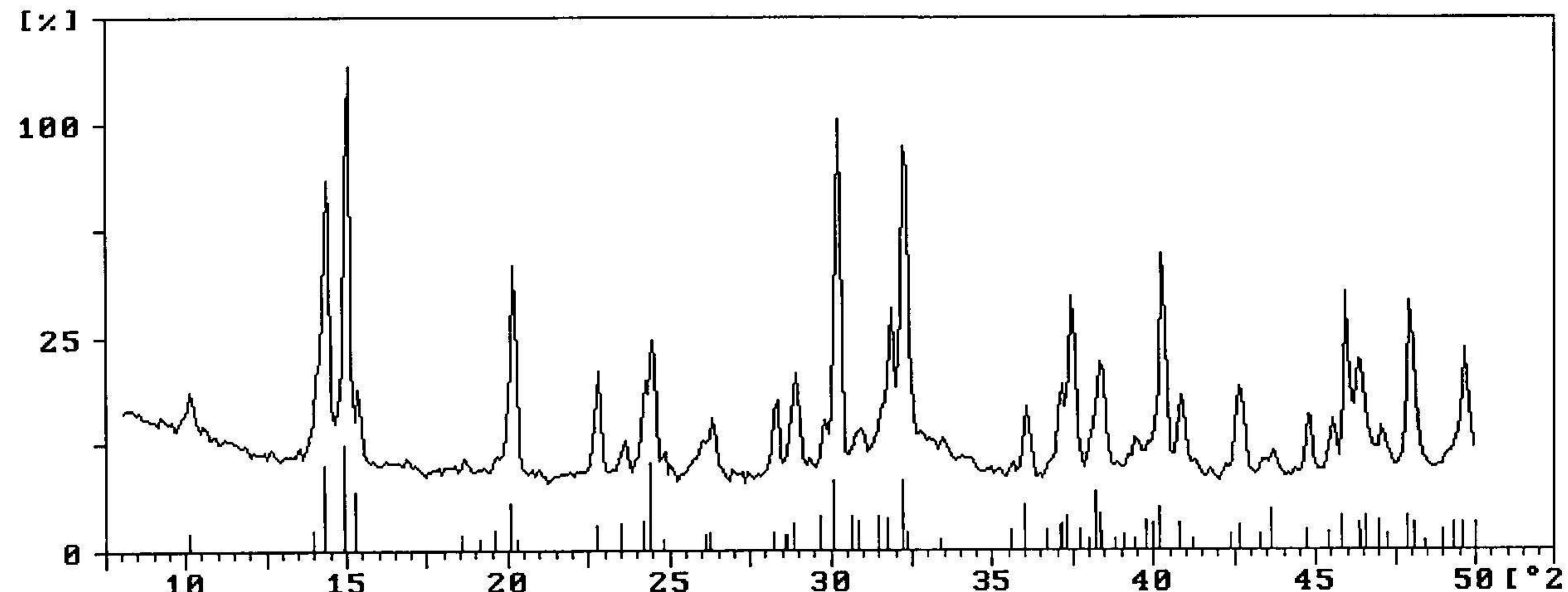
468193

170541

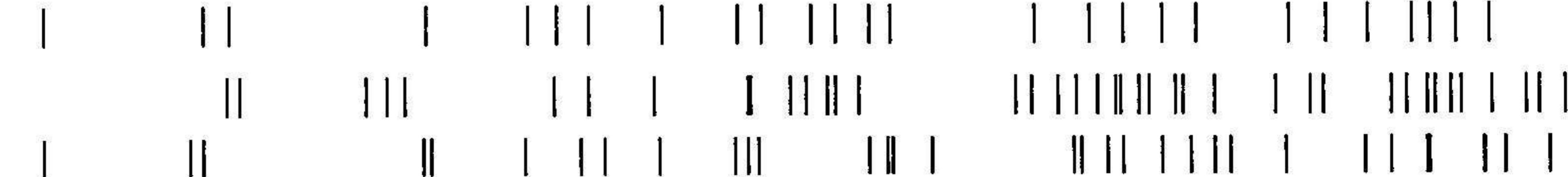
200231

Sample identification: 471249

16-May-2002 13:56

471249

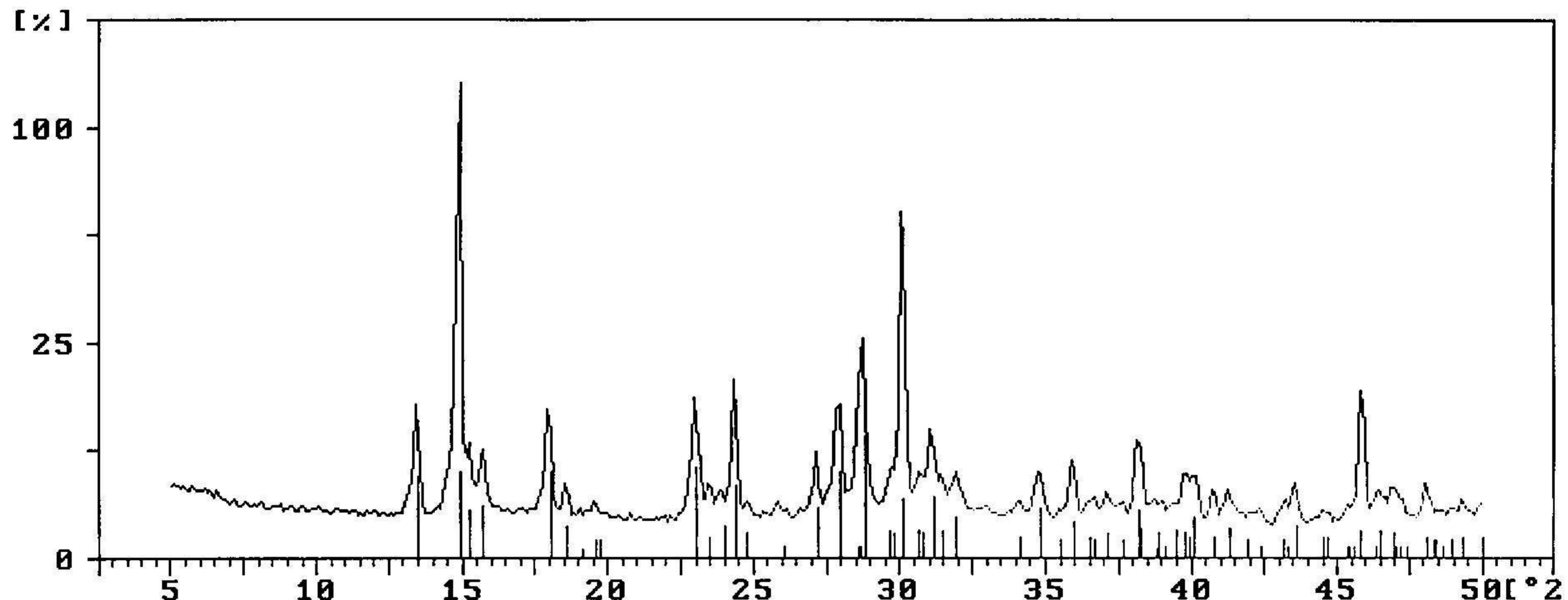

200231

170541

Sample identification: 477277

16-May-2002 13:57

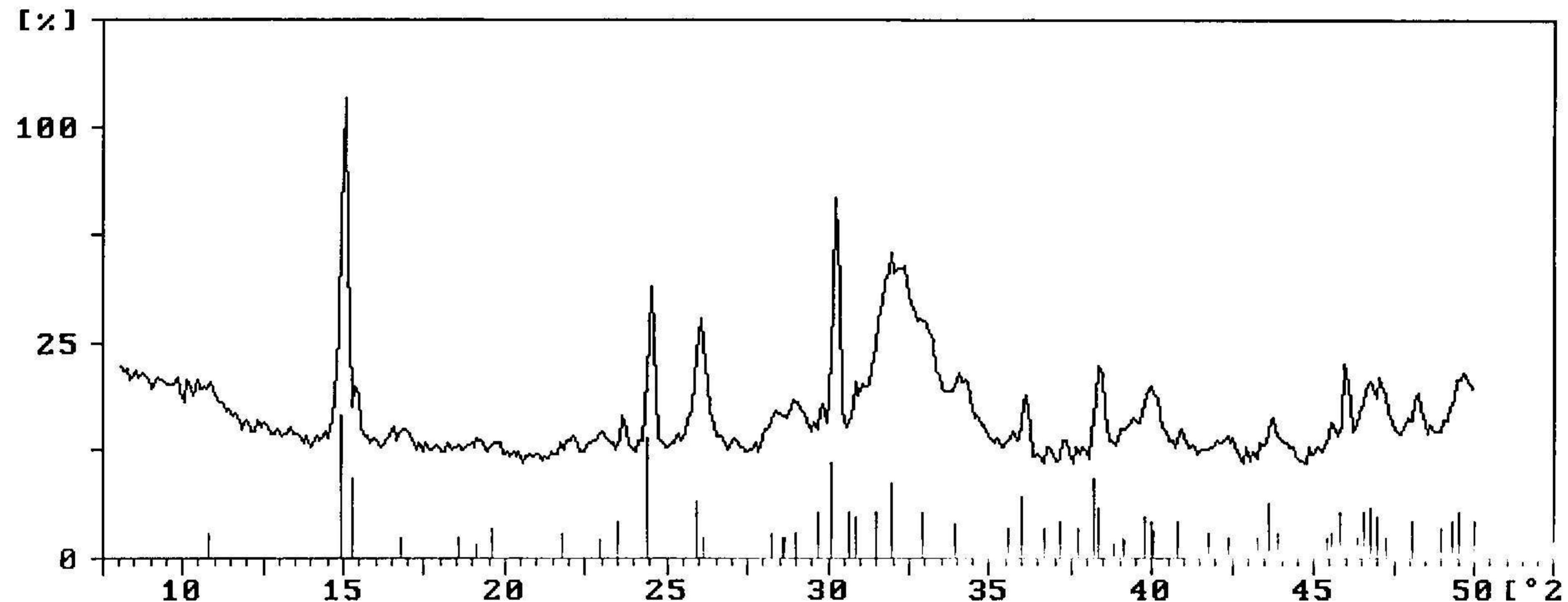
477277

311982

200231

Sample identification: 479891

16-May-2002 13:59

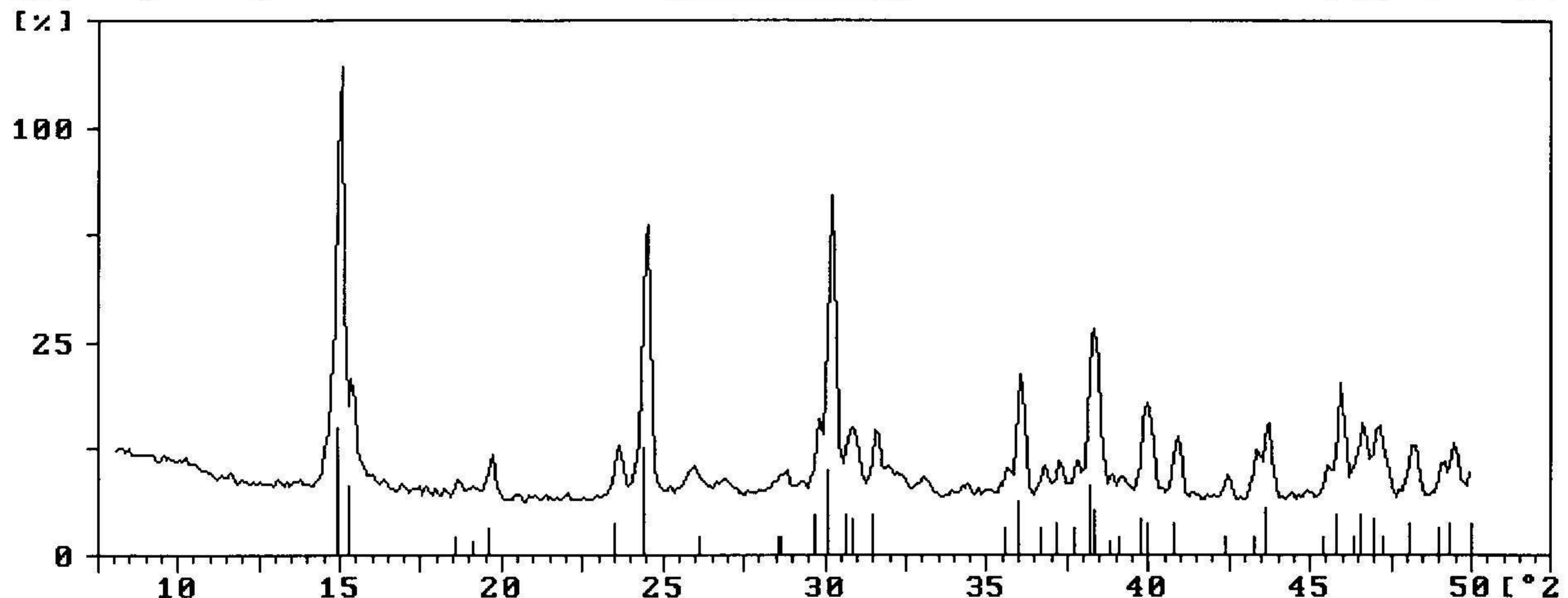
479891

200231

180303

Sample identification: 520955

5-Sep-2002 8:37

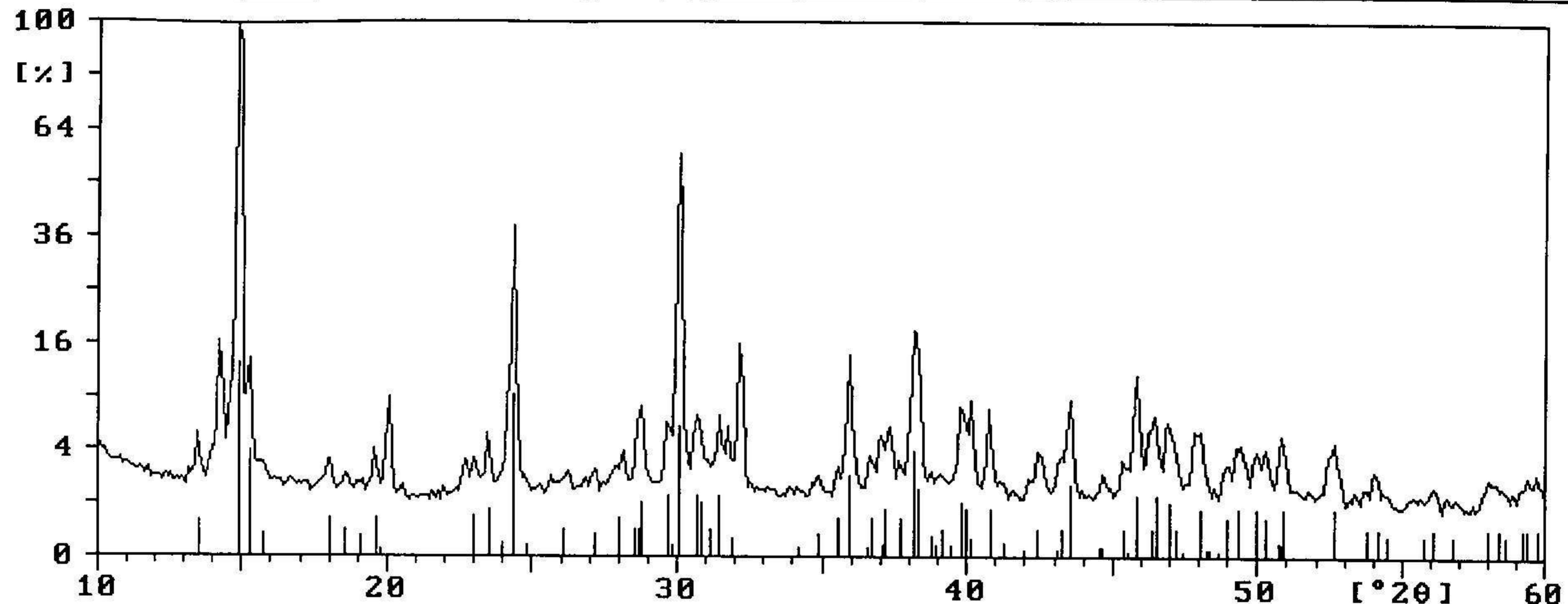

520955

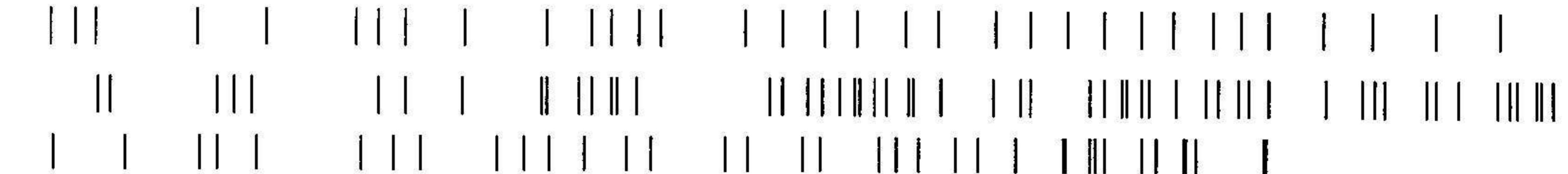
200231

Sample identification: 0522499

5-Jul-2002 10:58

0522499

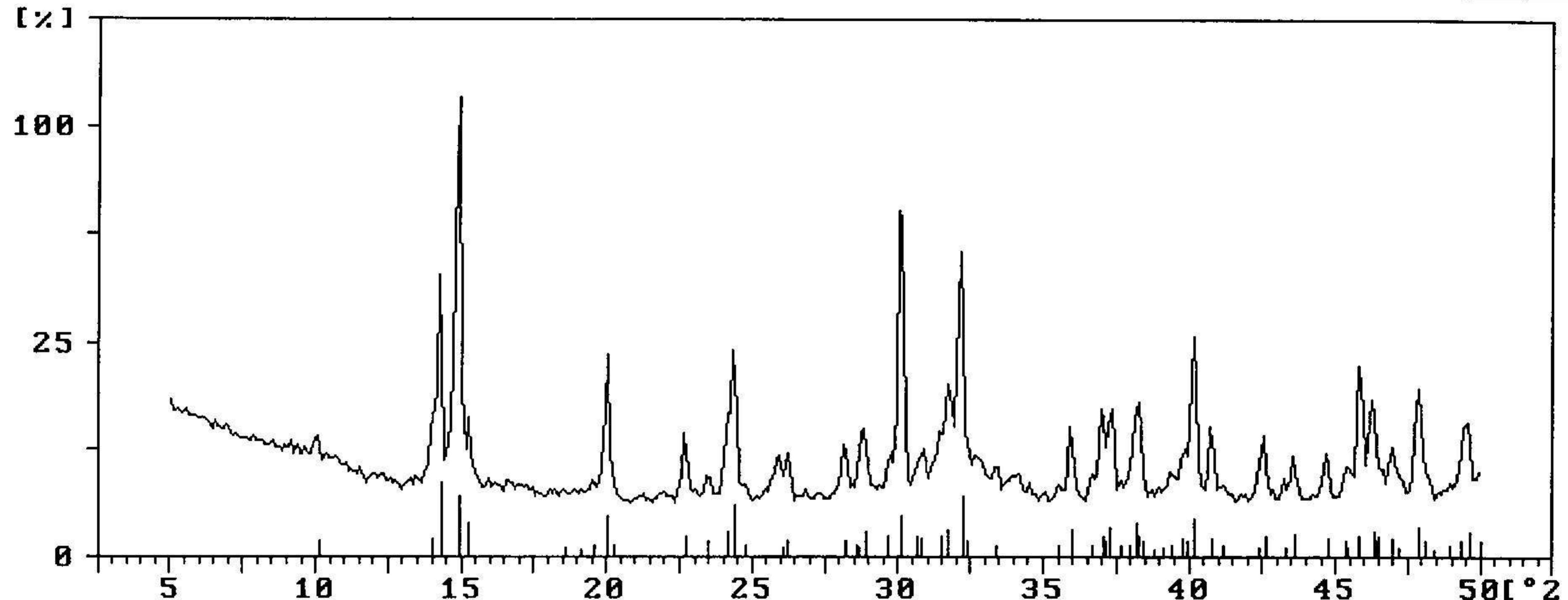

200231

311982

Sample identification: 526565

5-Sep-2002 8:38

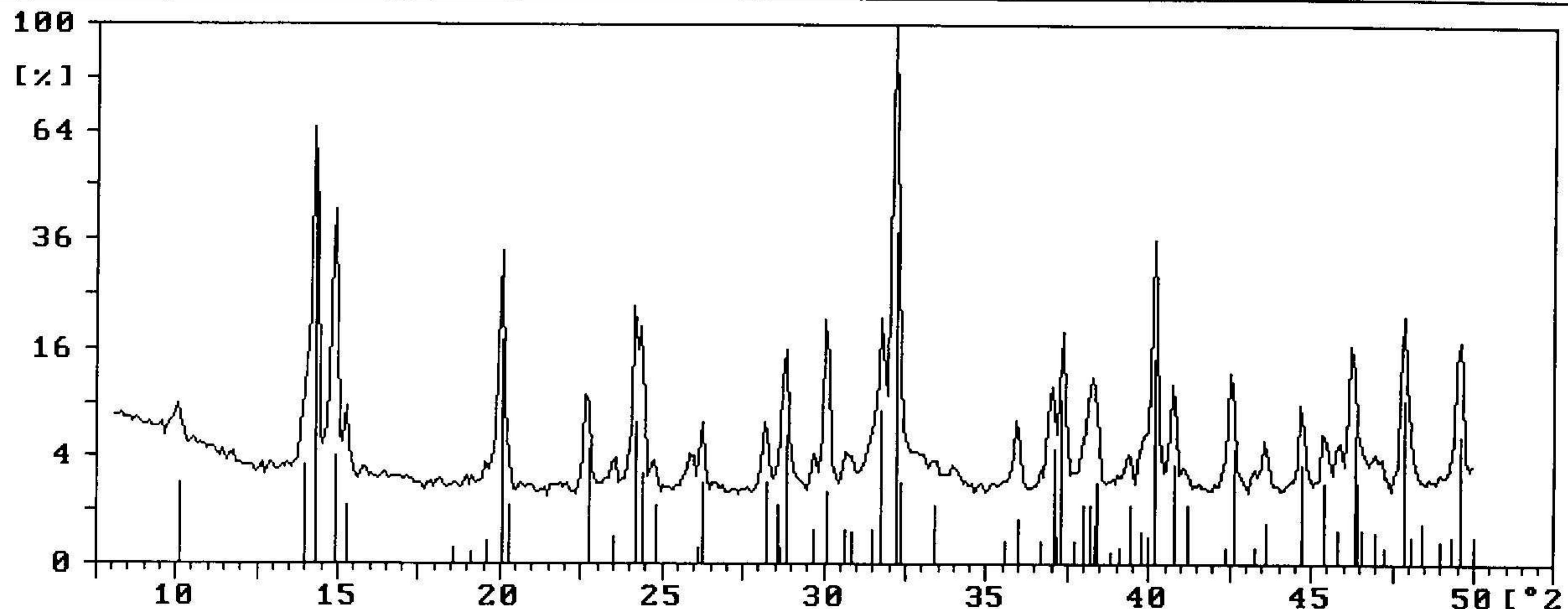
526565

170541

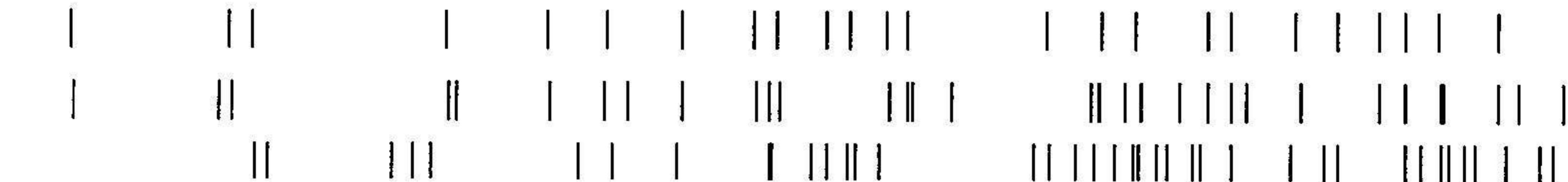
200231

Sample identification: 526938

5-Sep-2002 8:39

526938

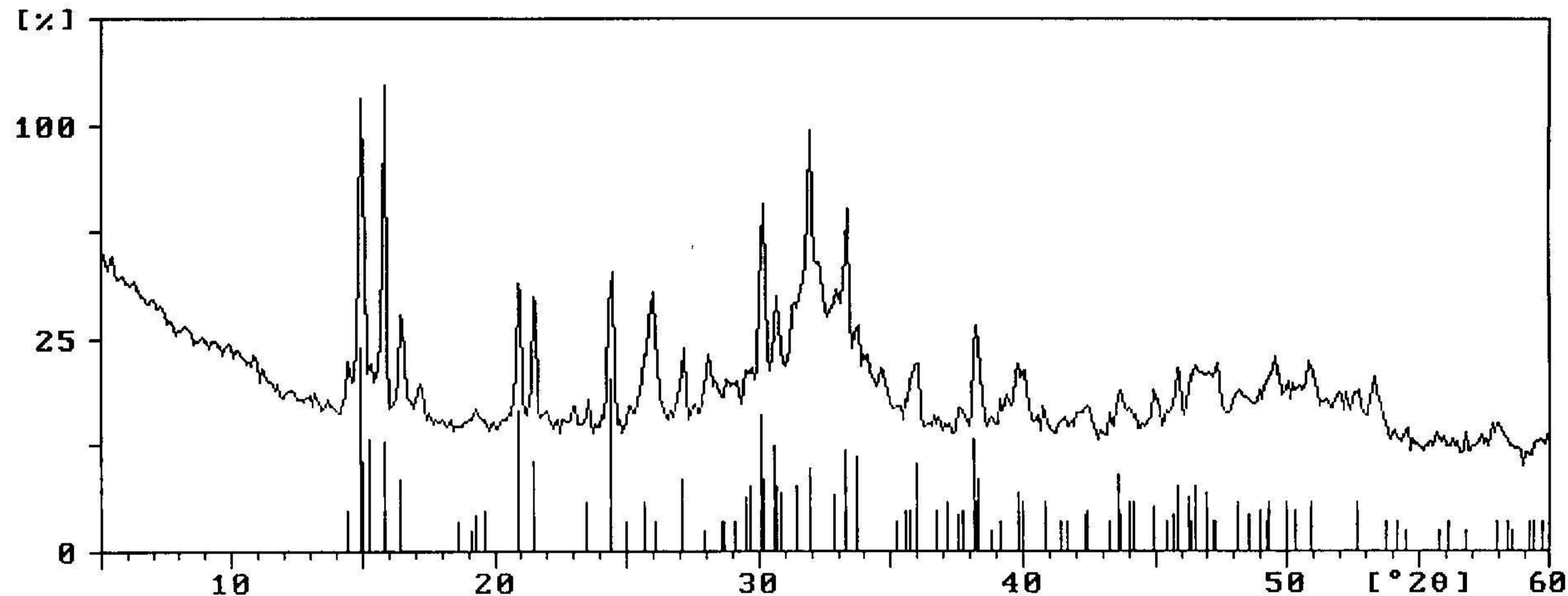

170541

200231

Sample identification: 530832

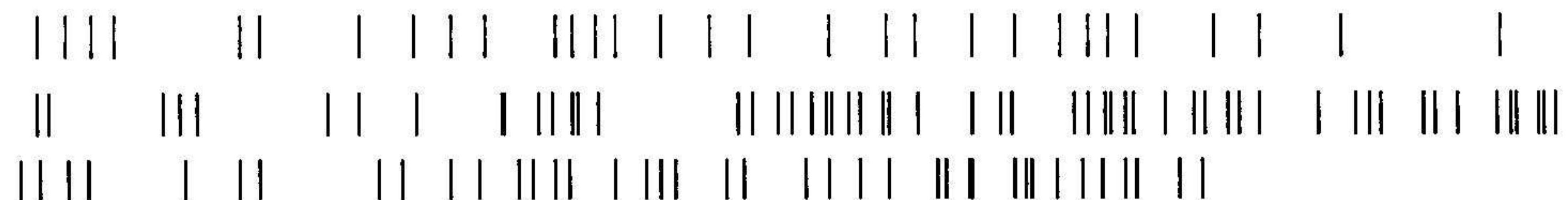
16-May-2002 14:10

530832

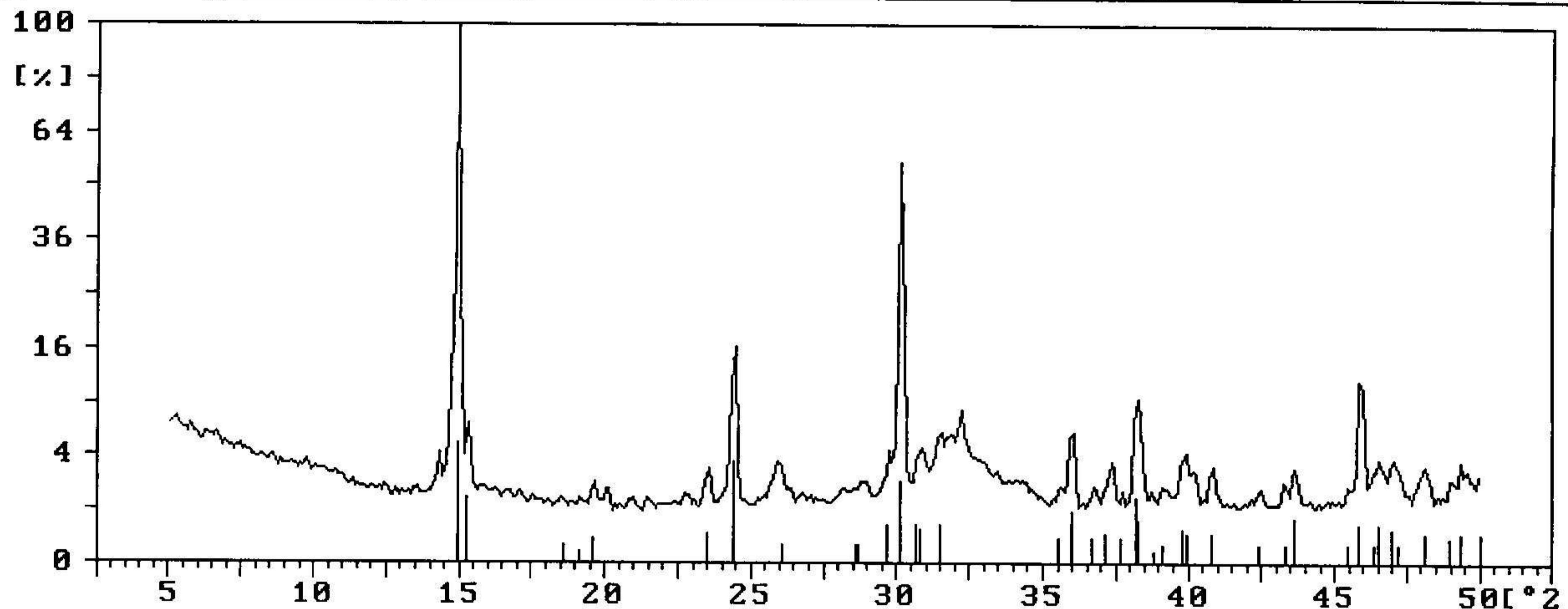
200231

150762

Sample identification: 537787

16-May-2002 14:12

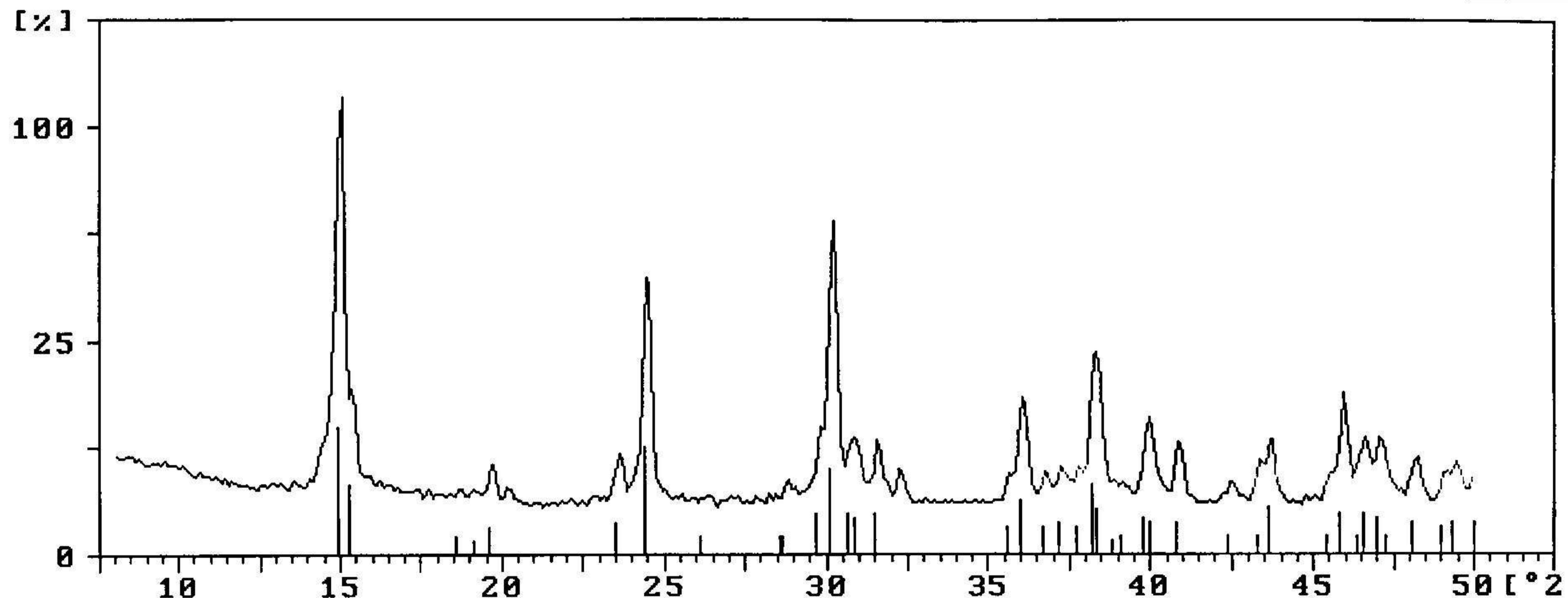

537787

200231

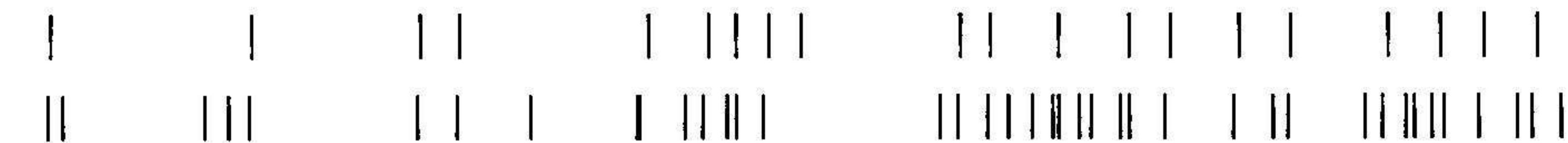
Sample identification: 543548

16-May-2002 14:13

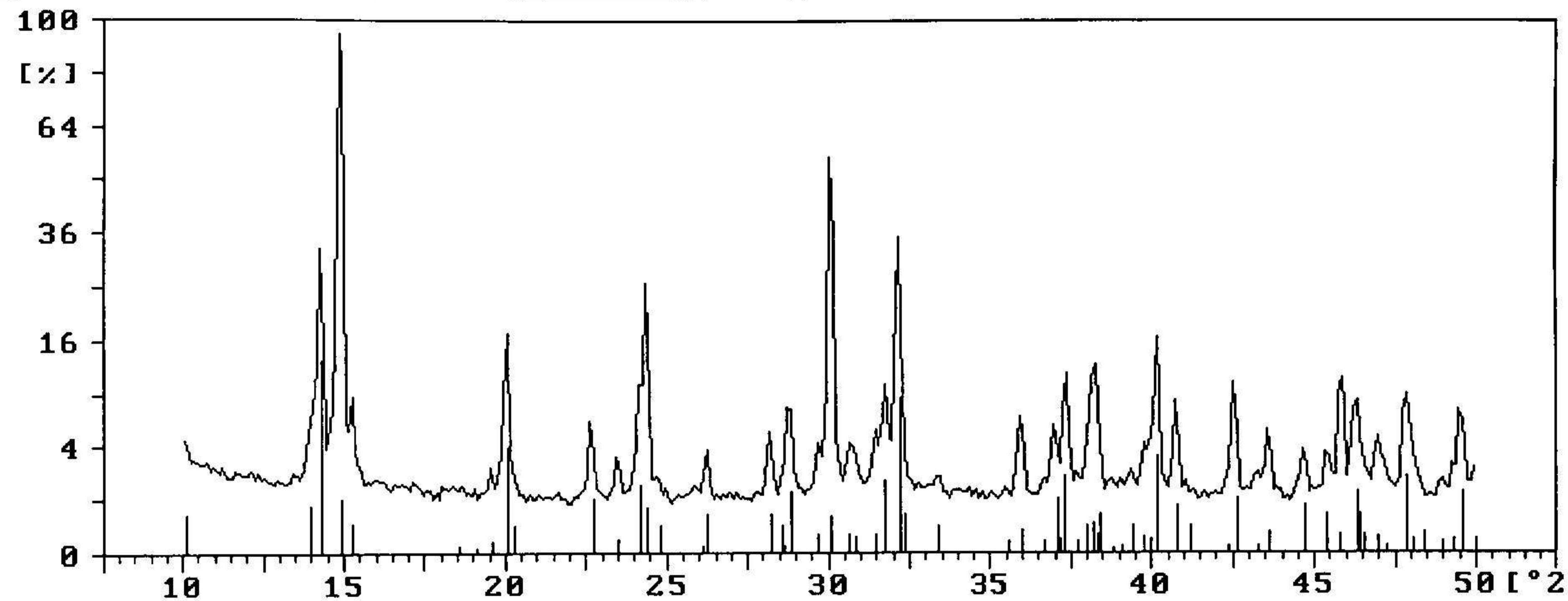
543548

200231

Sample identification: 543808

5-Sep-2002 8:40

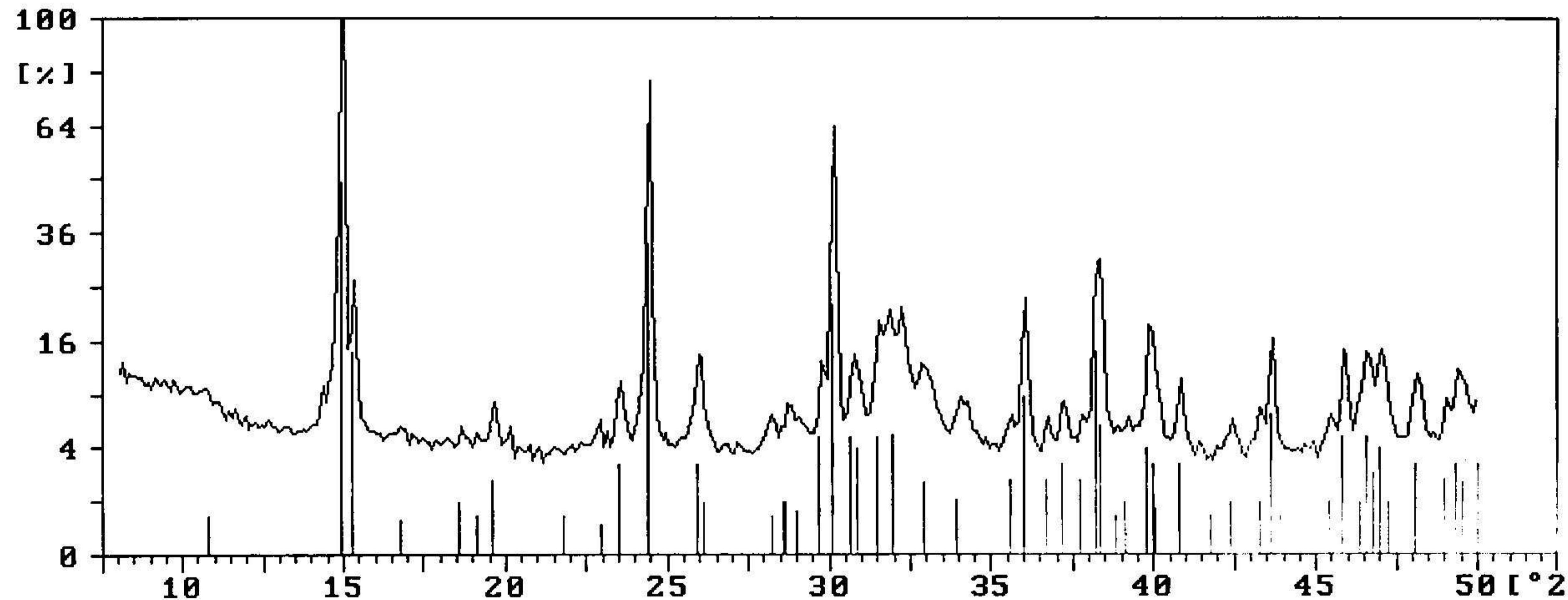
543808

170541

200231

Sample identification: 541140

16-May-2002 14:15

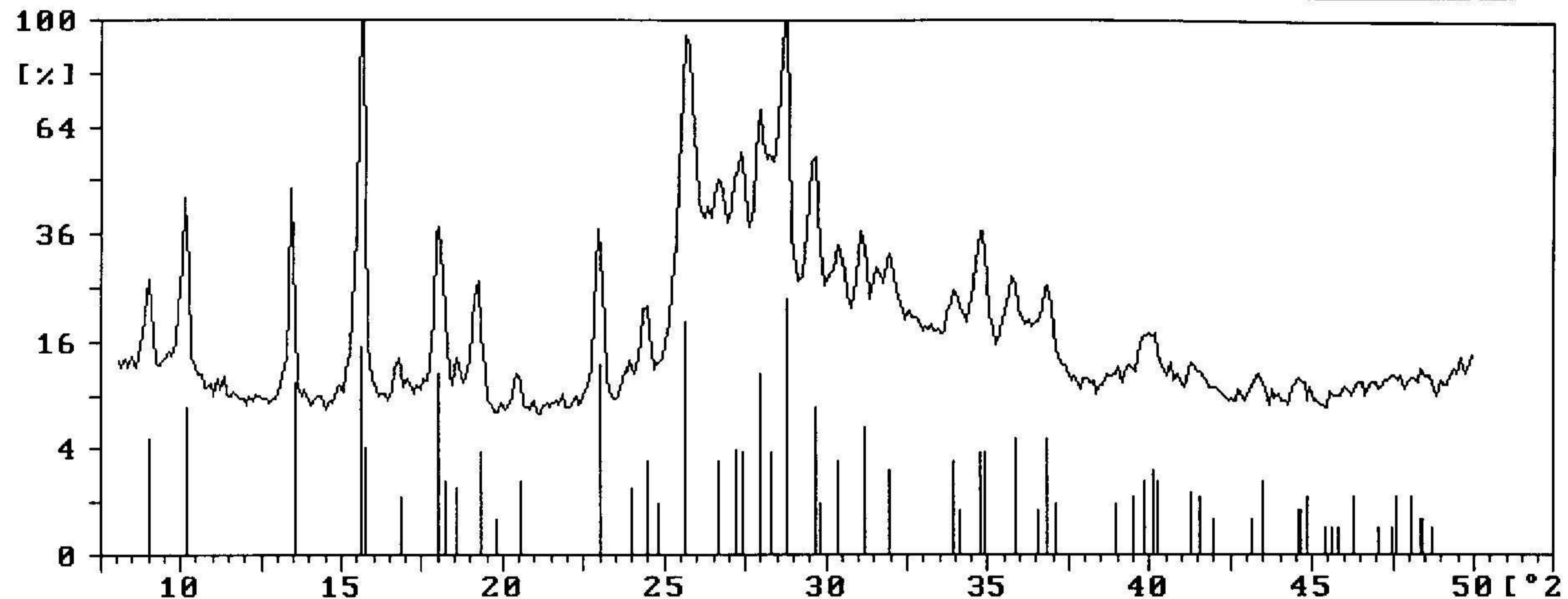
541140

200231

180303

Sample identification: 555658

5-Sep-2002 8:40

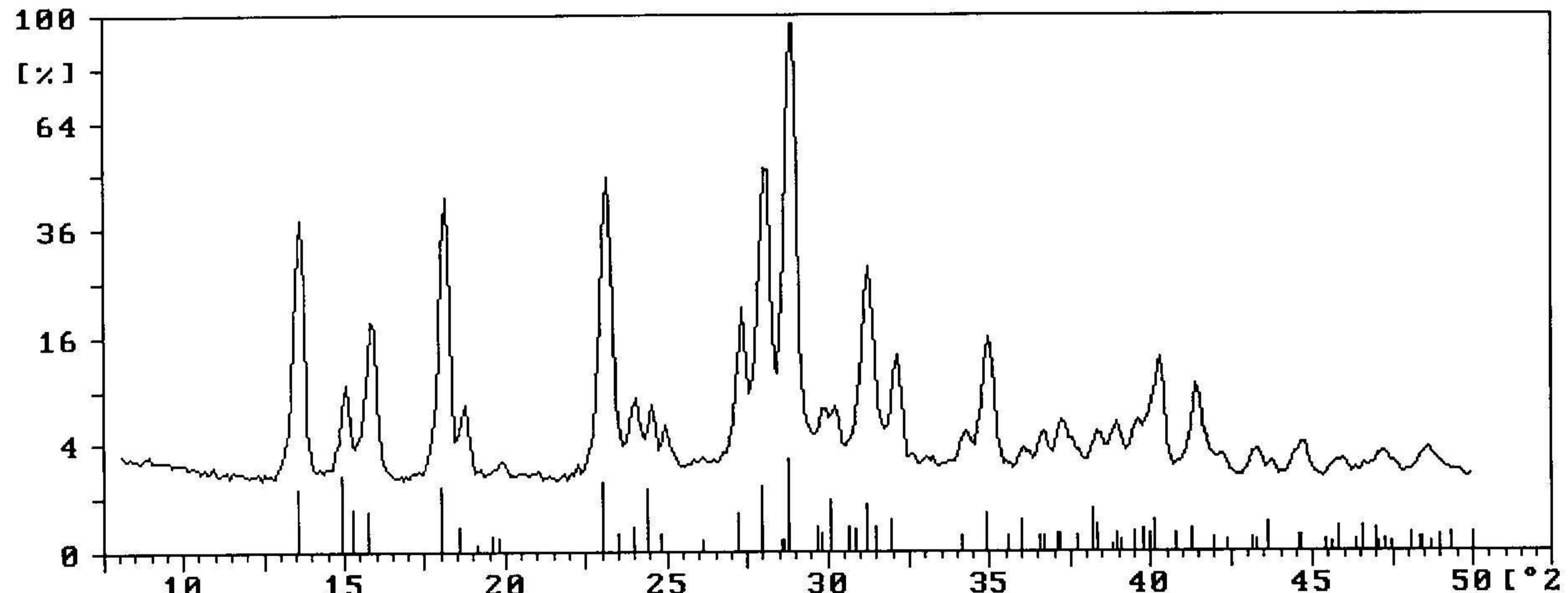
555658

311982

211518

Sample identification: 608361

30-Jul-2002 10:59

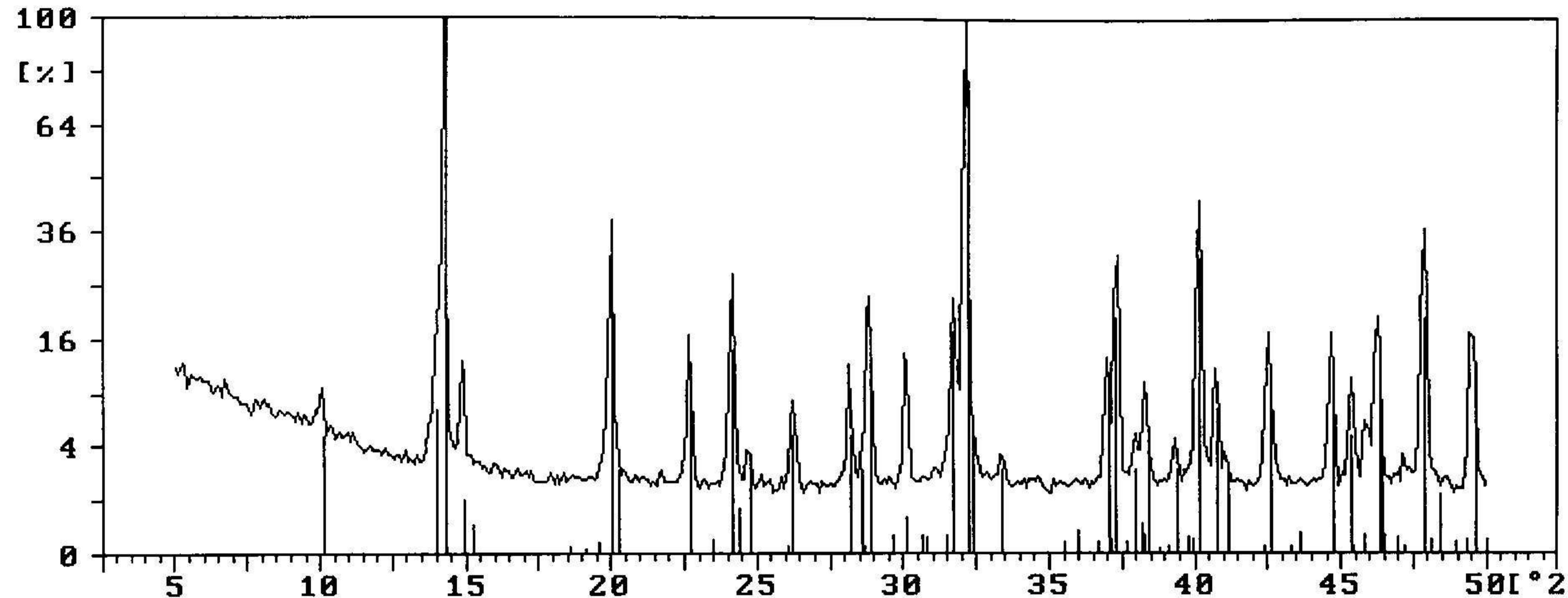
608361

200231

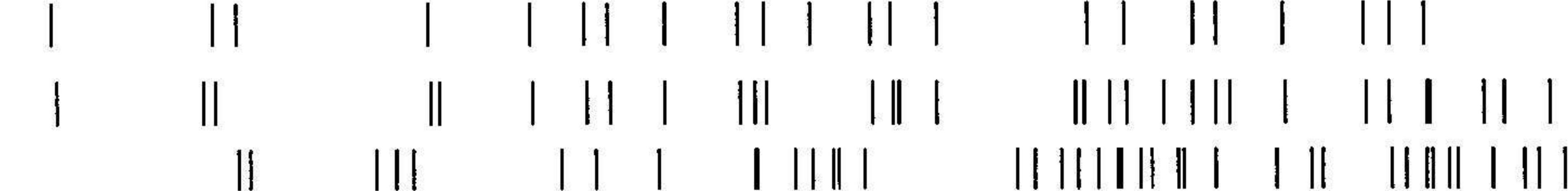
311982

Sample identification: 675477

16-May-2002 14:25

675477

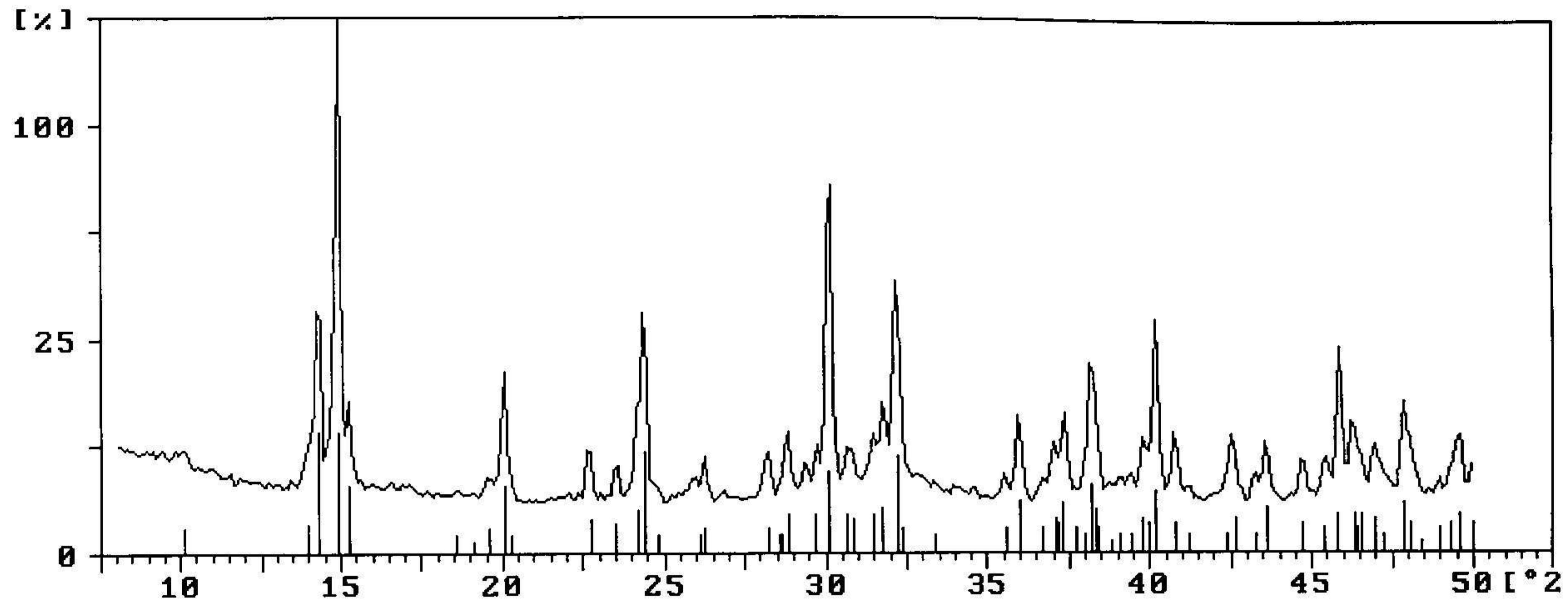

170541

200231

Sample identification: 690591

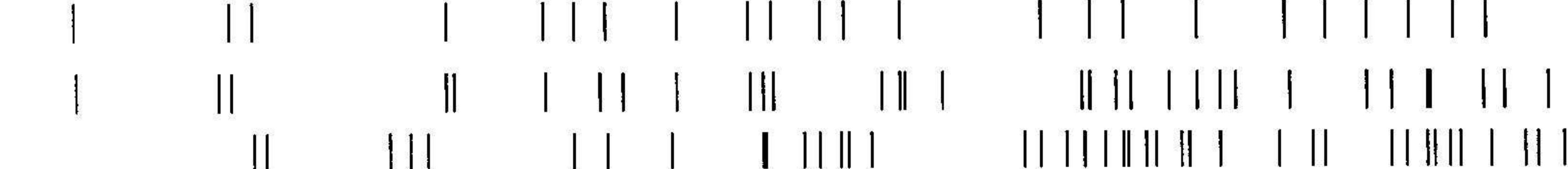
16-May-2002 14:28

690591

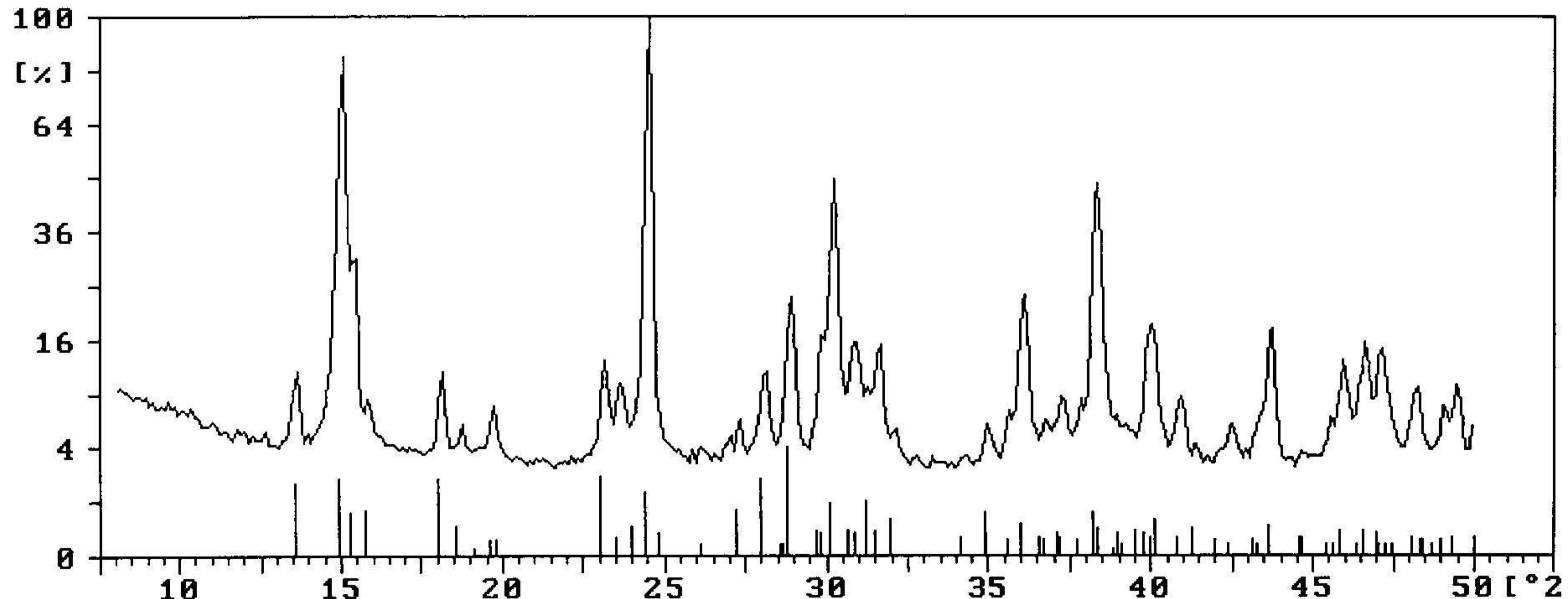
170541

200231

Sample identification: 698912

30-Jul-2002 11:01

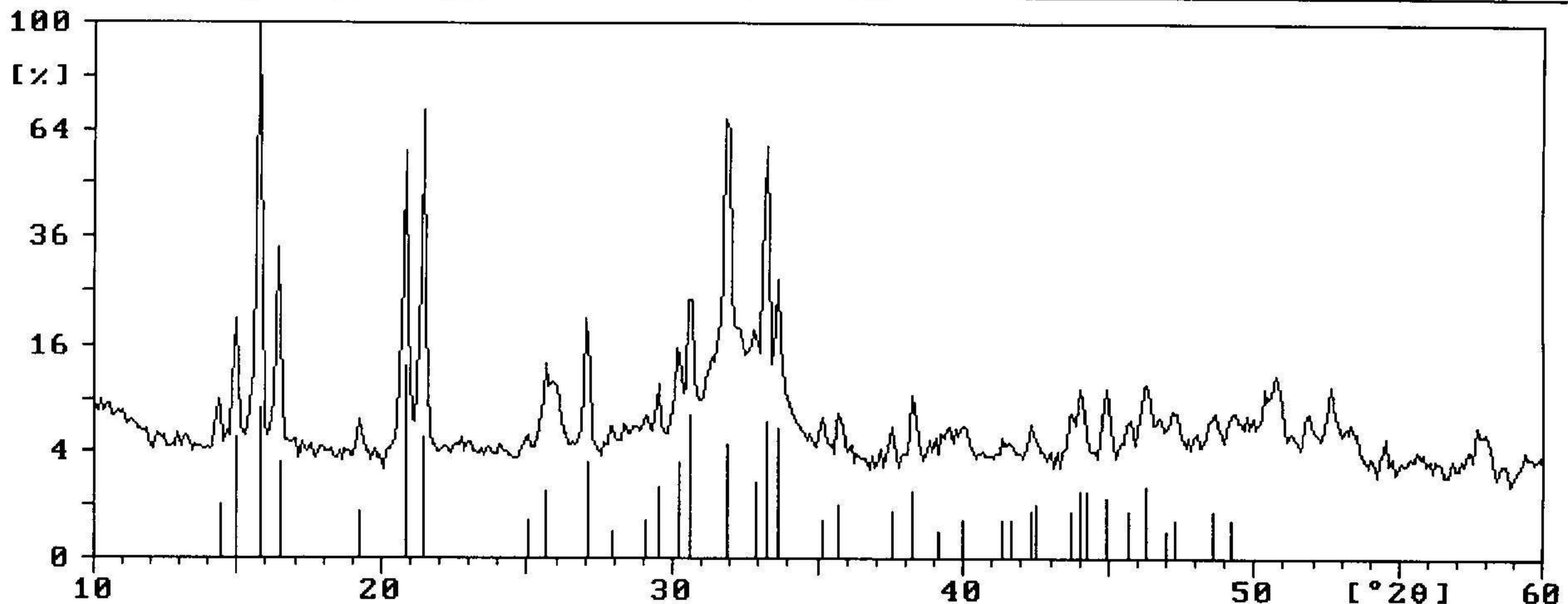
698912

311982

200231

Sample identification: 701362

16-May-2002 14:30

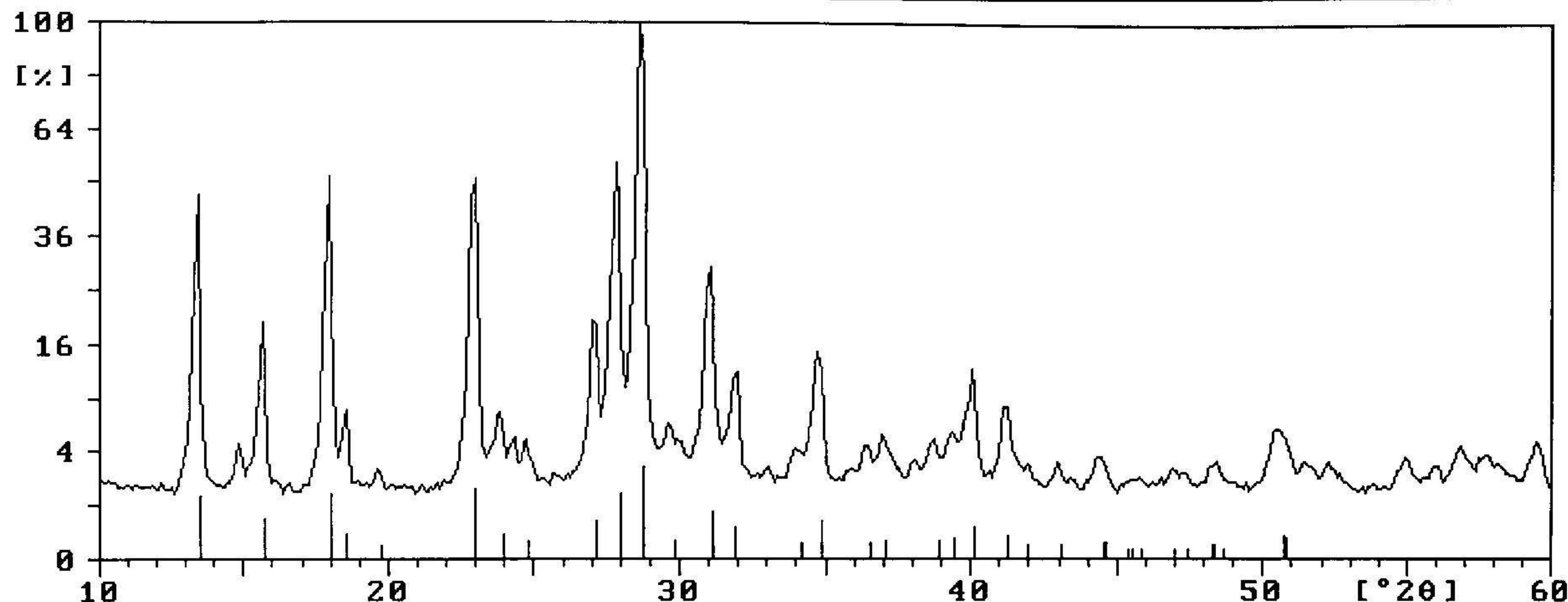
701362

The image consists of two horizontal rows of vertical black bars. The top row contains 15 bars of varying heights, with the tallest bar on the far left and the shortest on the far right. The bottom row contains 16 bars, also of varying heights, with the tallest bar on the far left and the shortest on the far right. The bars are thin and black, set against a white background.

150762

Sample identification: 718712

30-Jul-2002 11:02

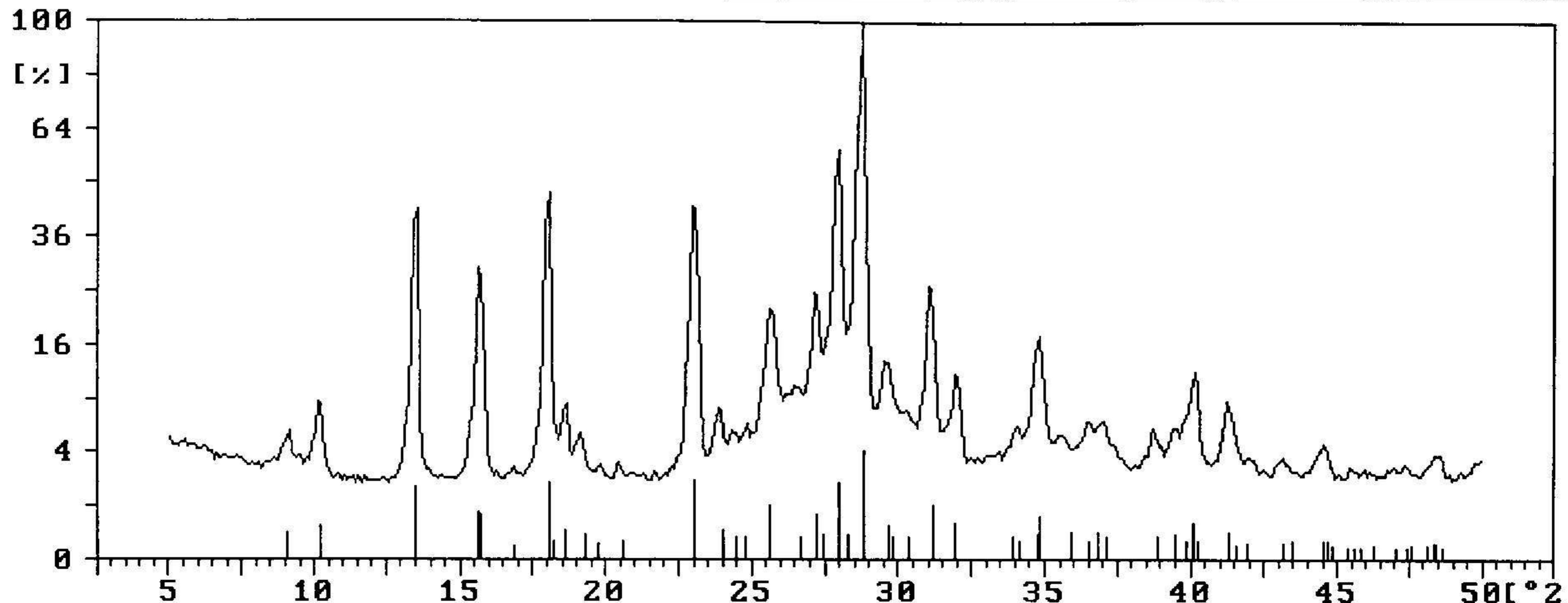

718712

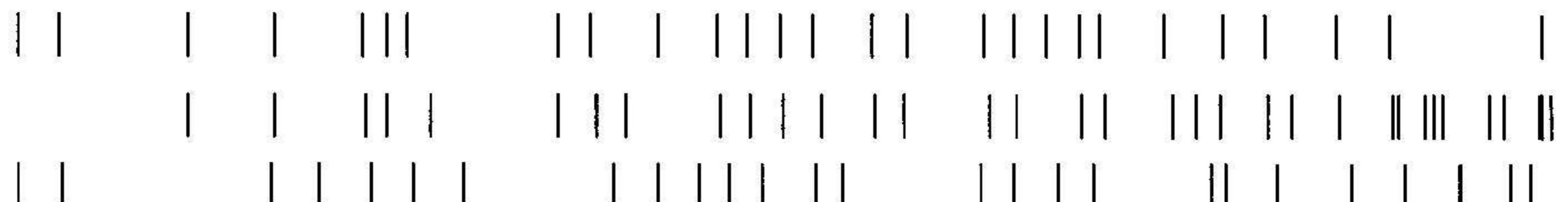
311982

Sample identification: 719437

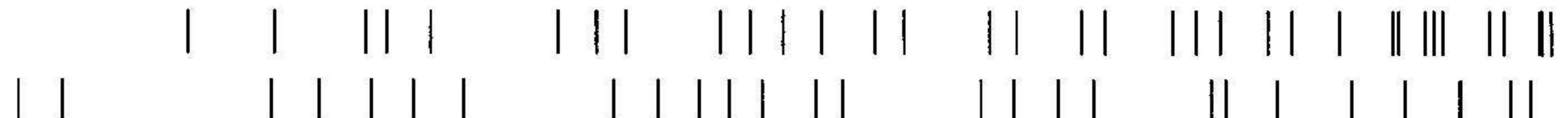
30-Jul-2002 11:03

719437

311982

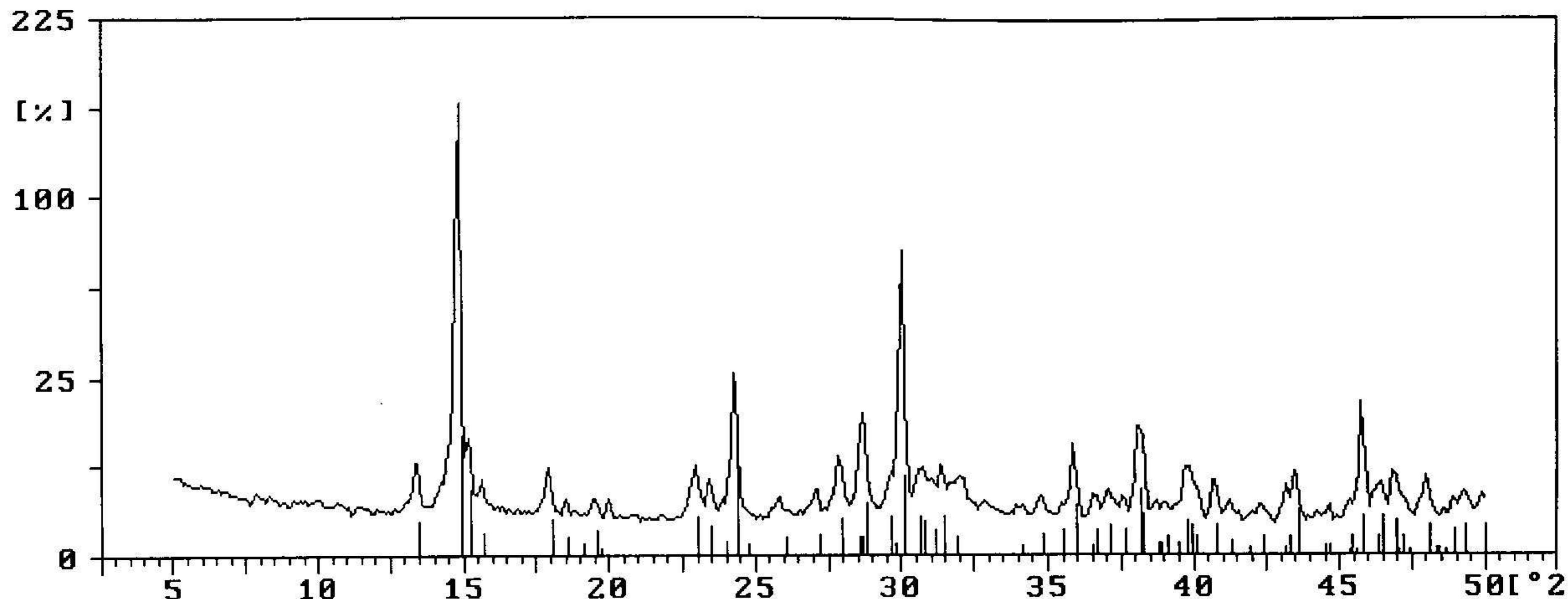

211518

Sample identification: 728712

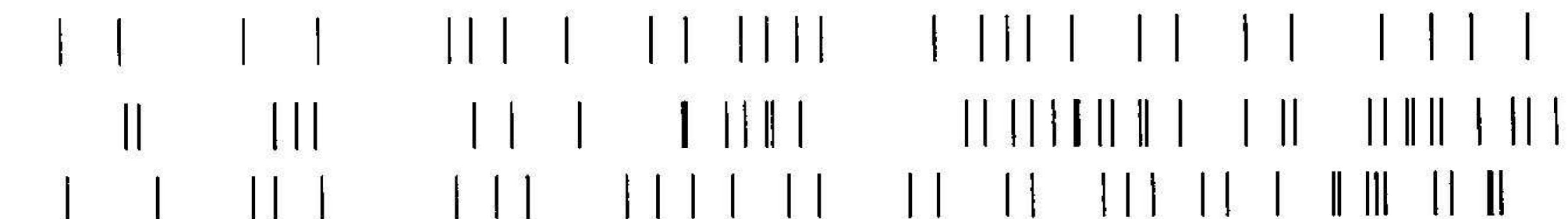
30-Jul-2002 11:04

728712

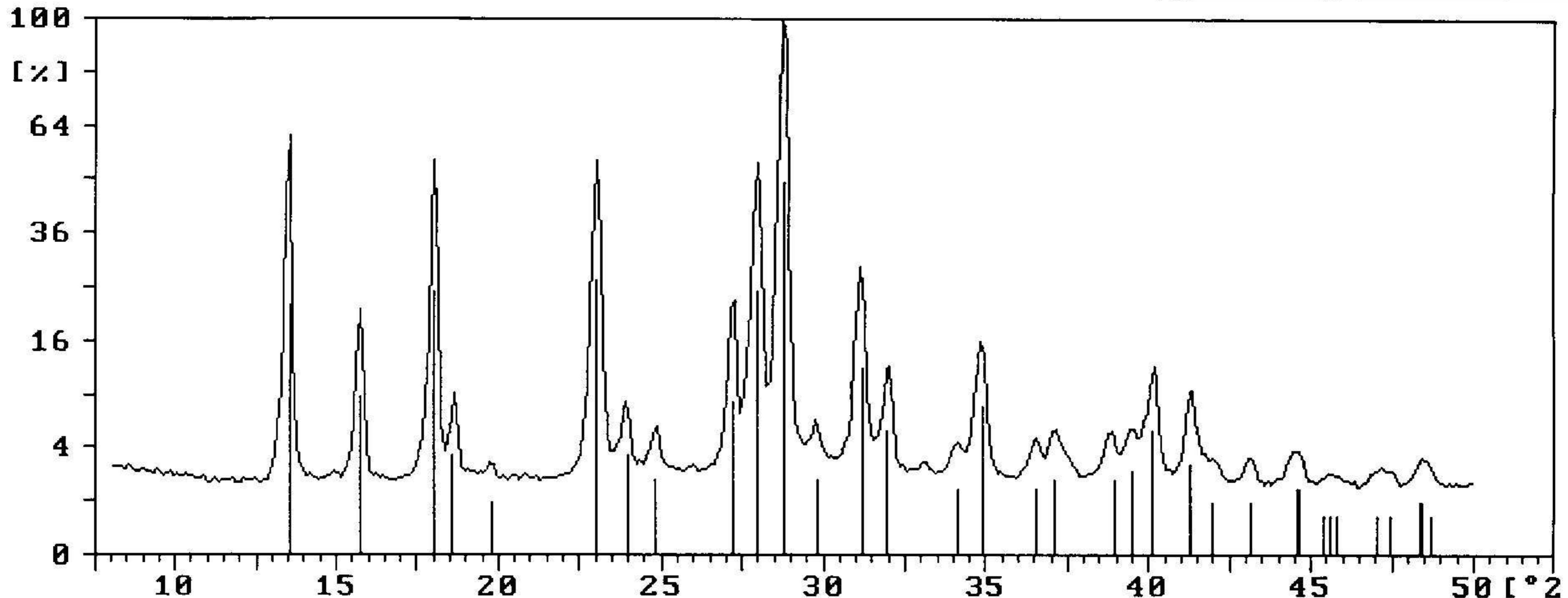
200231

311982

Sample identification: 730381

16-May-2002 14:33

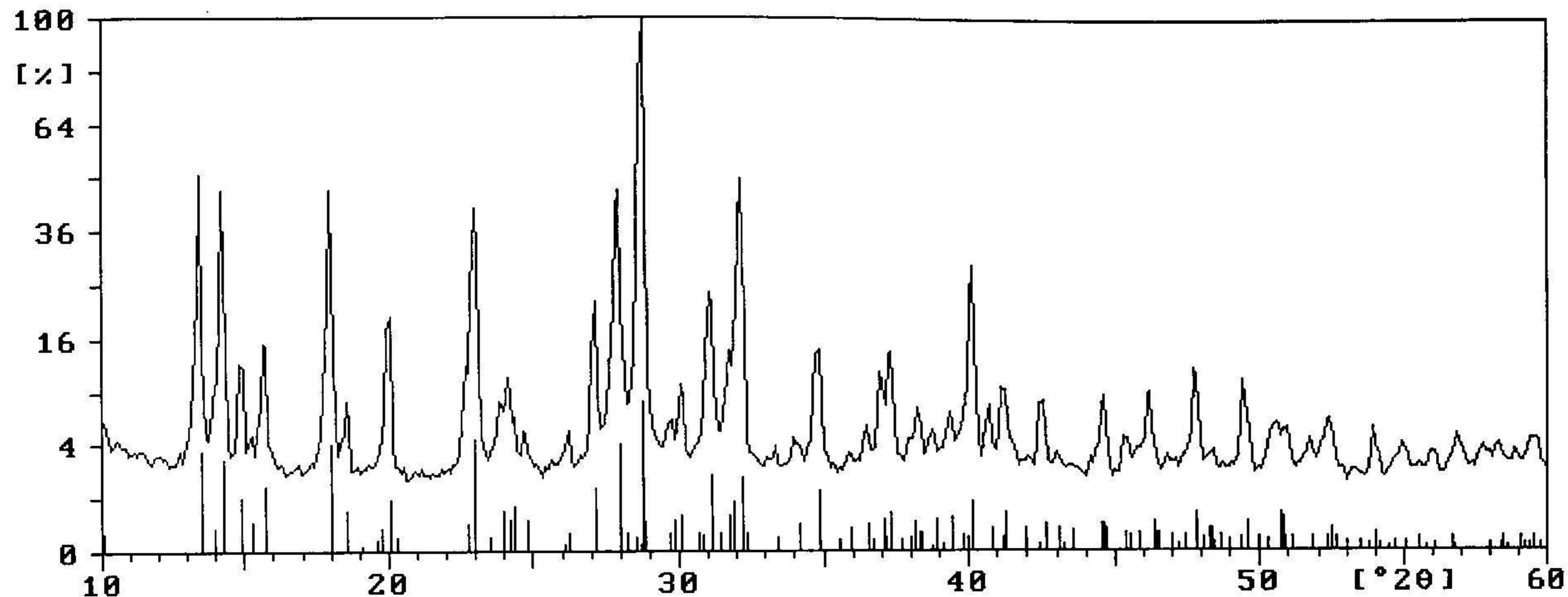

730381

311982

Sample identification: 733894

30-Jul-2002 11:04

733894

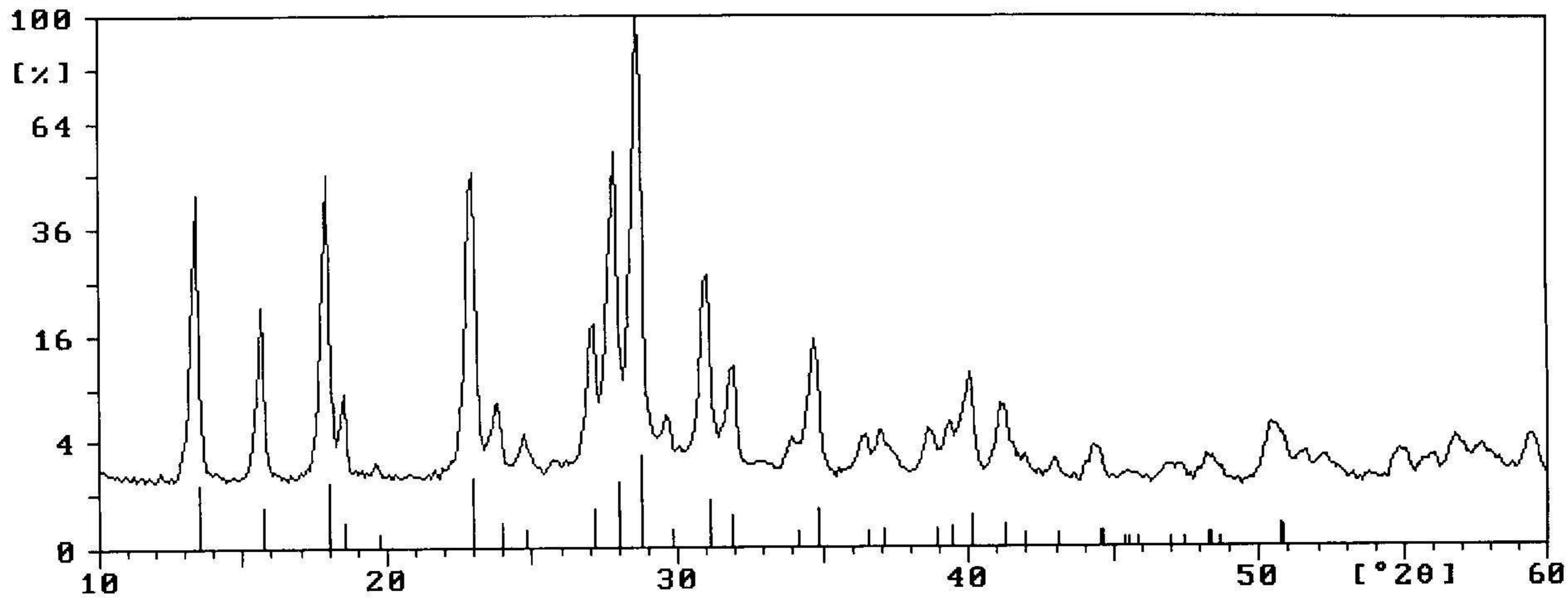
311982

170541

200231

Sample identification: 734272

16-May-2002 14:35

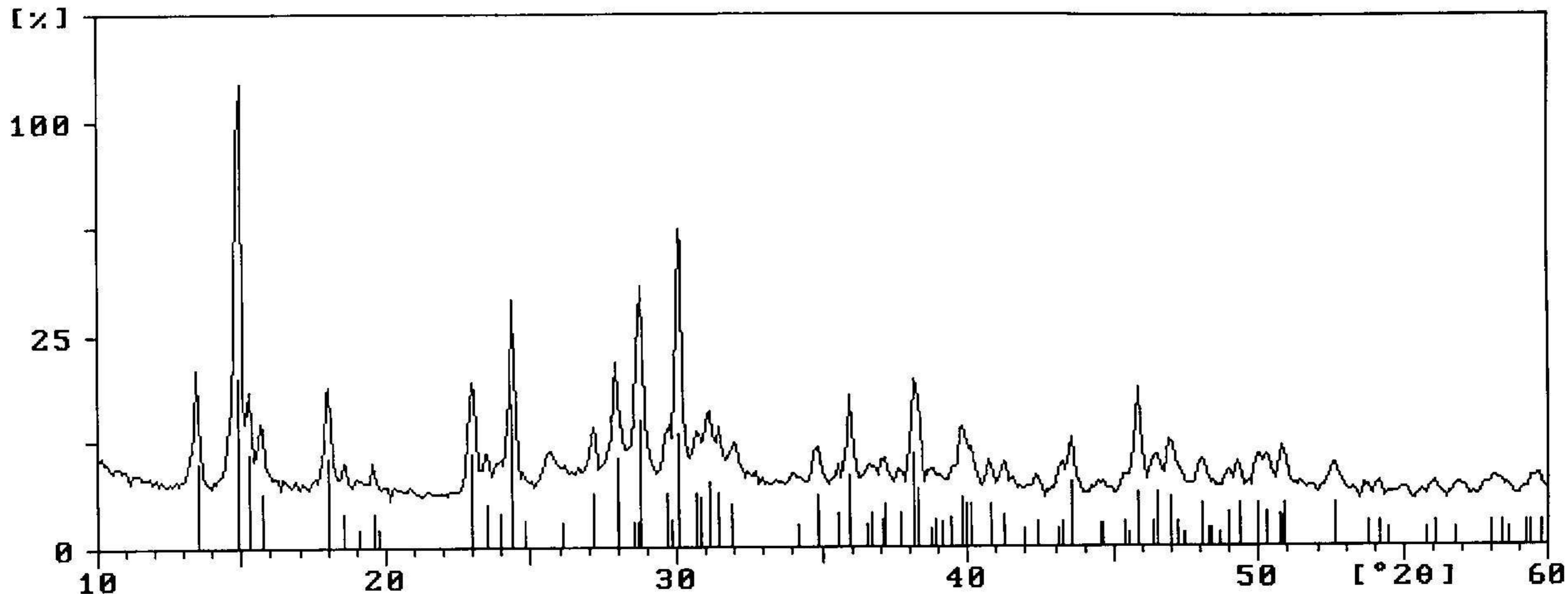

734272

311982

Sample identification: 735224

16-May-2002 14:36

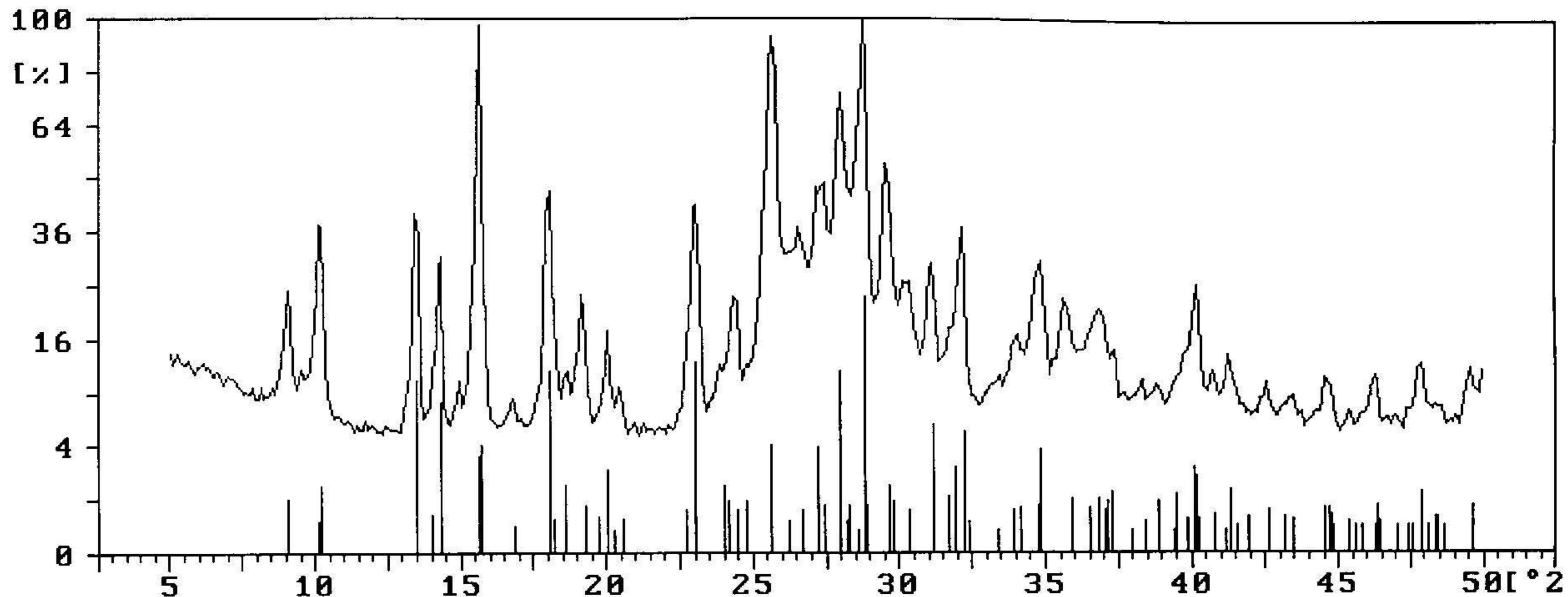
735224

311982

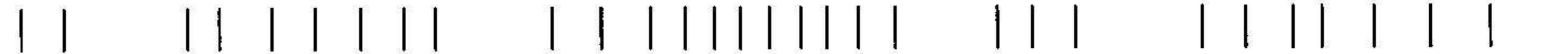
200231

Sample identification: 750906

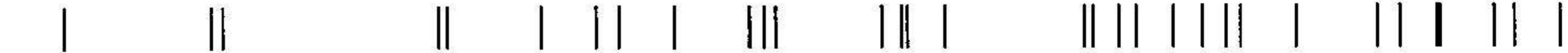
16-May-2002 14:37

750906

170541

311982

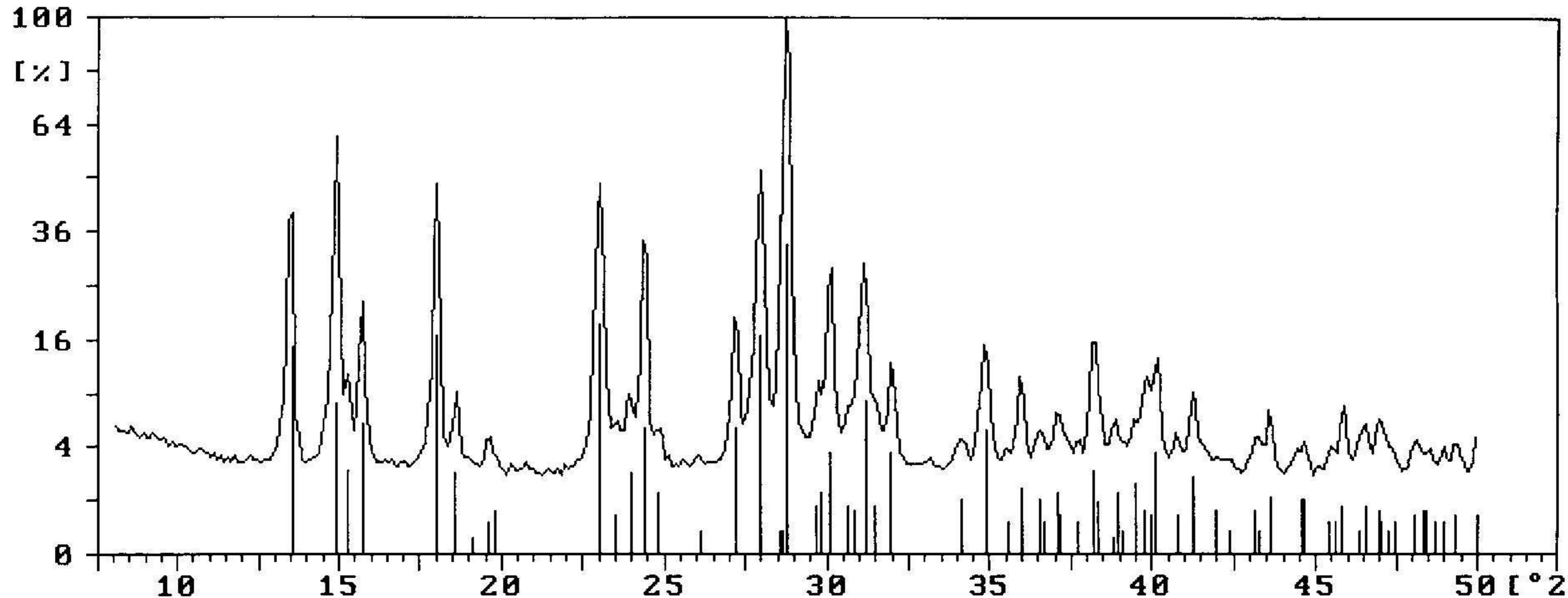

211518

Sample identification: 731046

16-May-2002 14:37

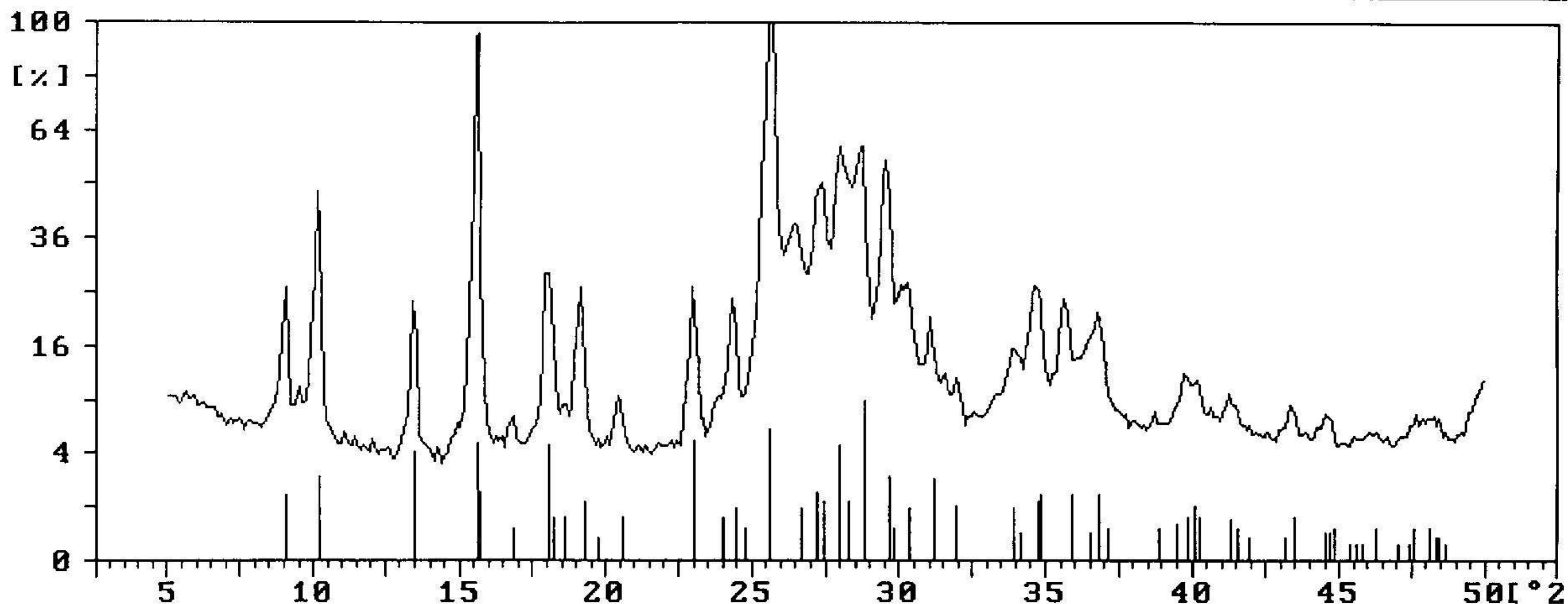
731046

311982

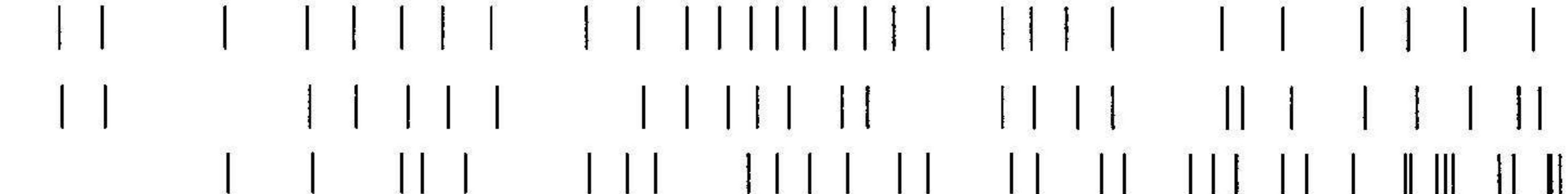
200231

Sample identification: 741927

30-Jul-2002 11:06

741927

211518

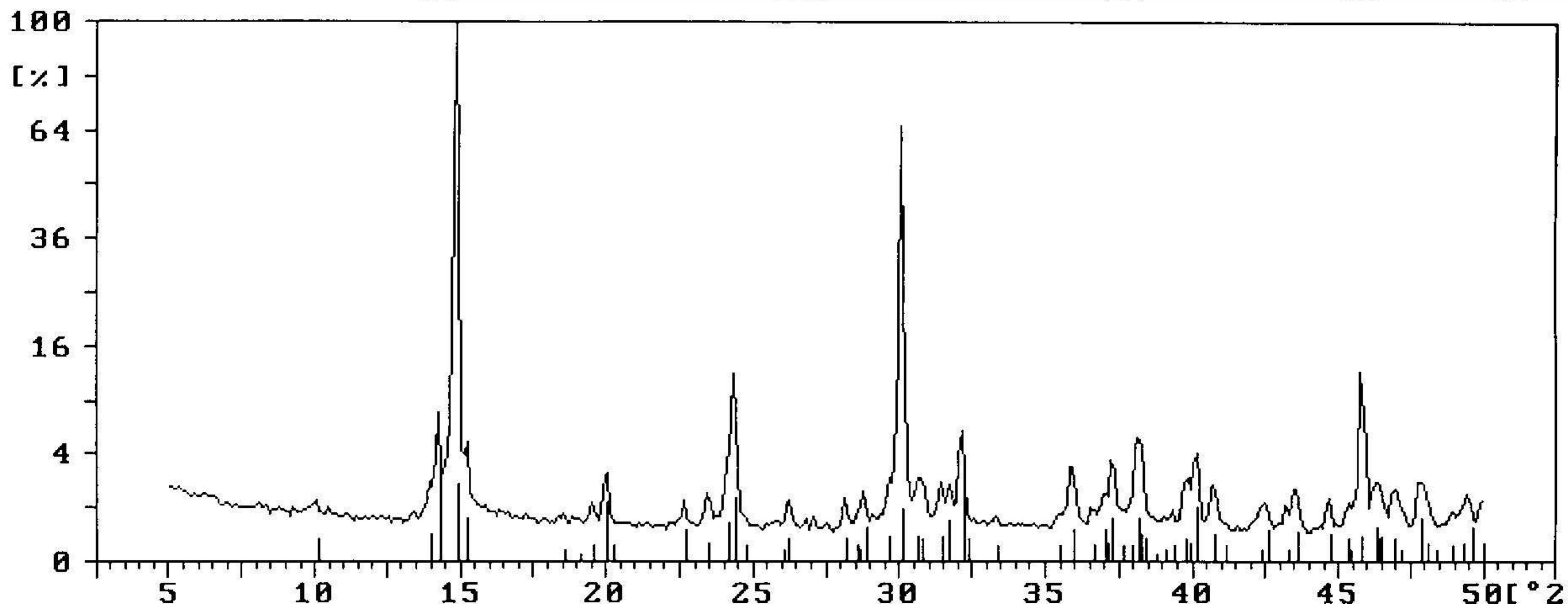

311982

Sample identification: 563041

22-May-2002 10:07

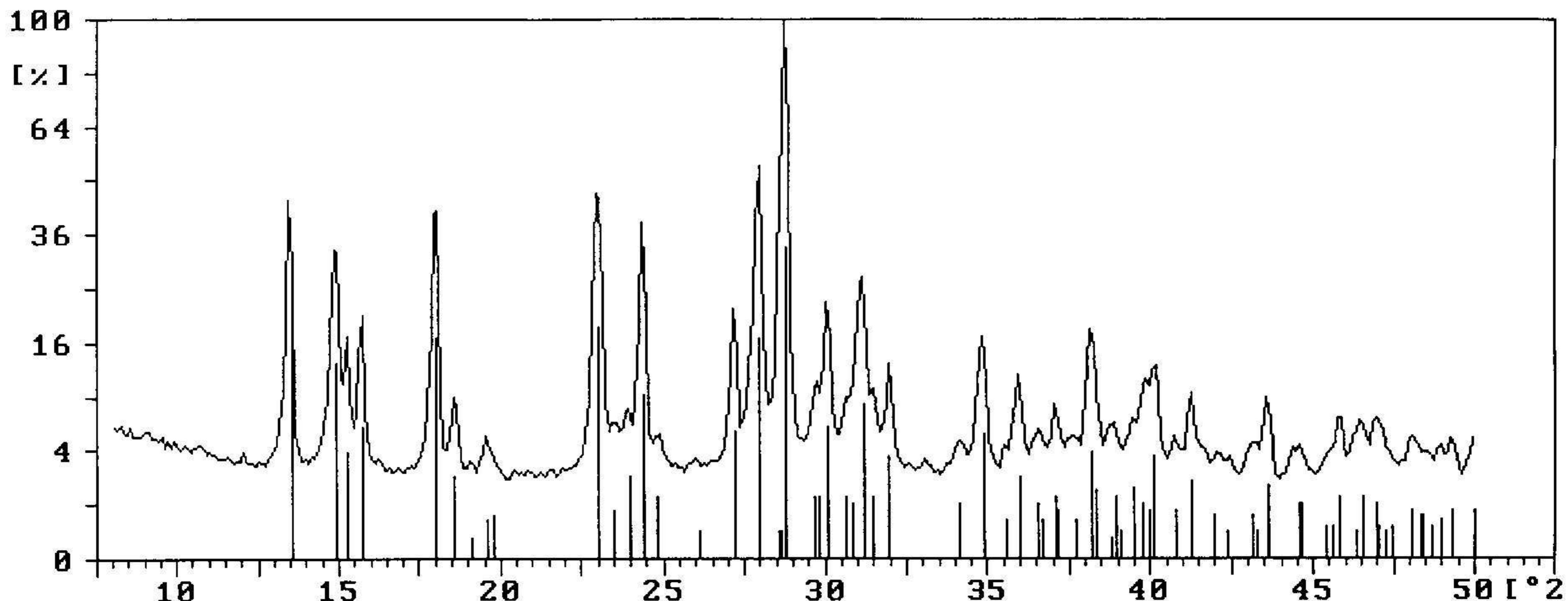
563041

170541

200231

Sample identification: 664535

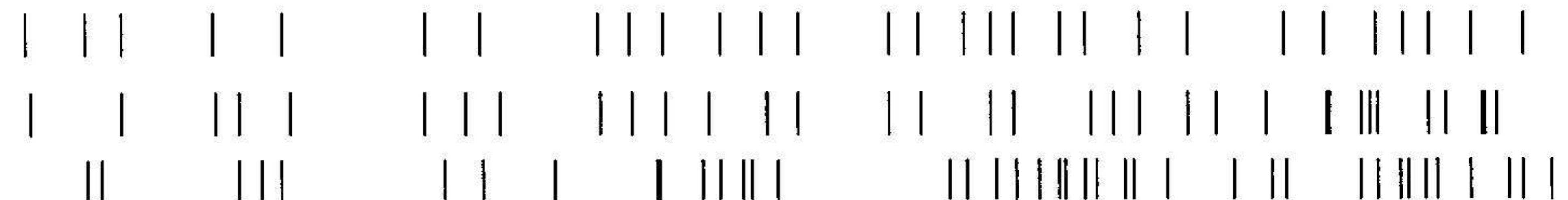
22-May-2002 10:04

664535

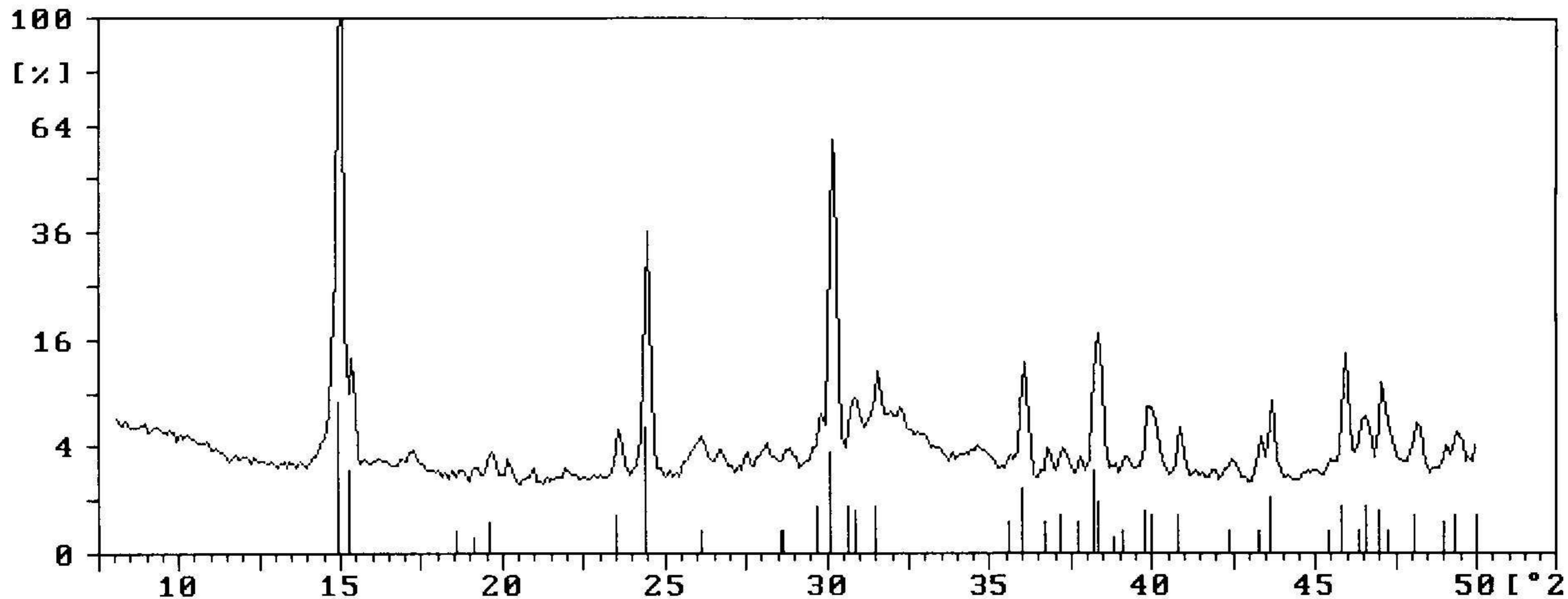
311982

200231

Sample identification: 671395

22-May-2002 10:13

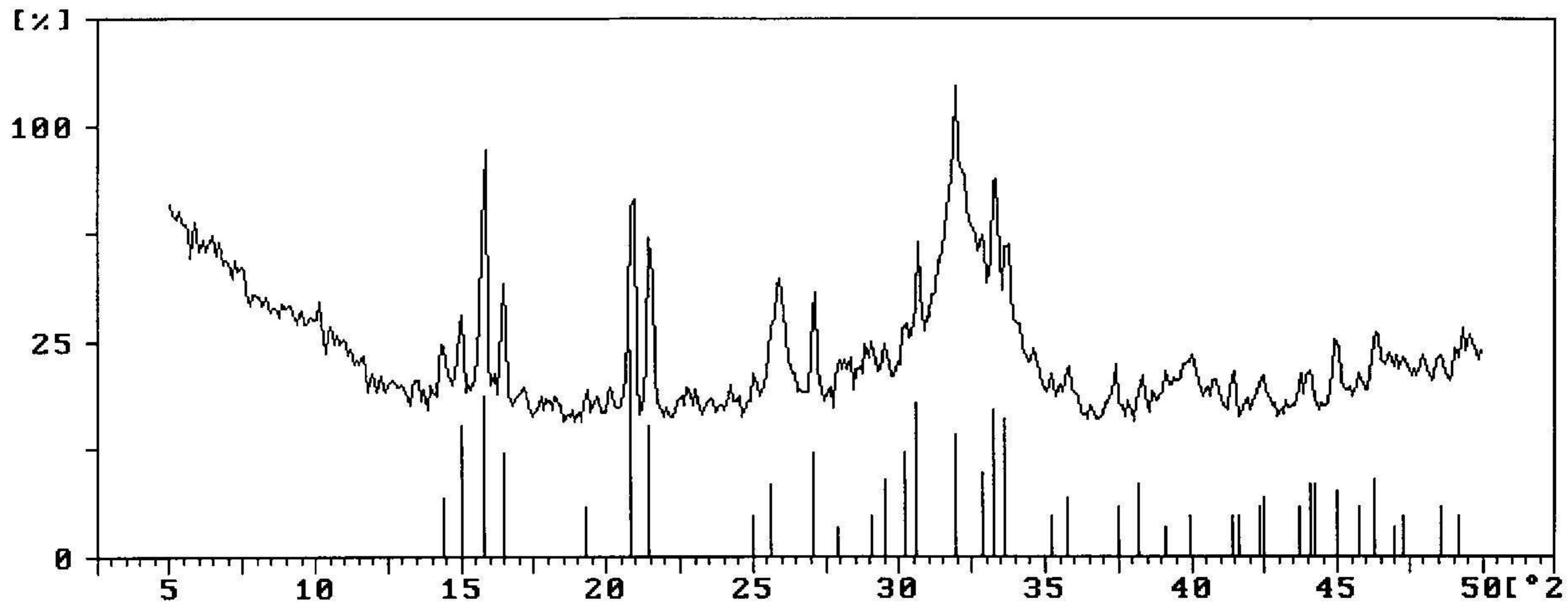

671395

200231

Sample identification: 720395

5-Jul-2002 11:03

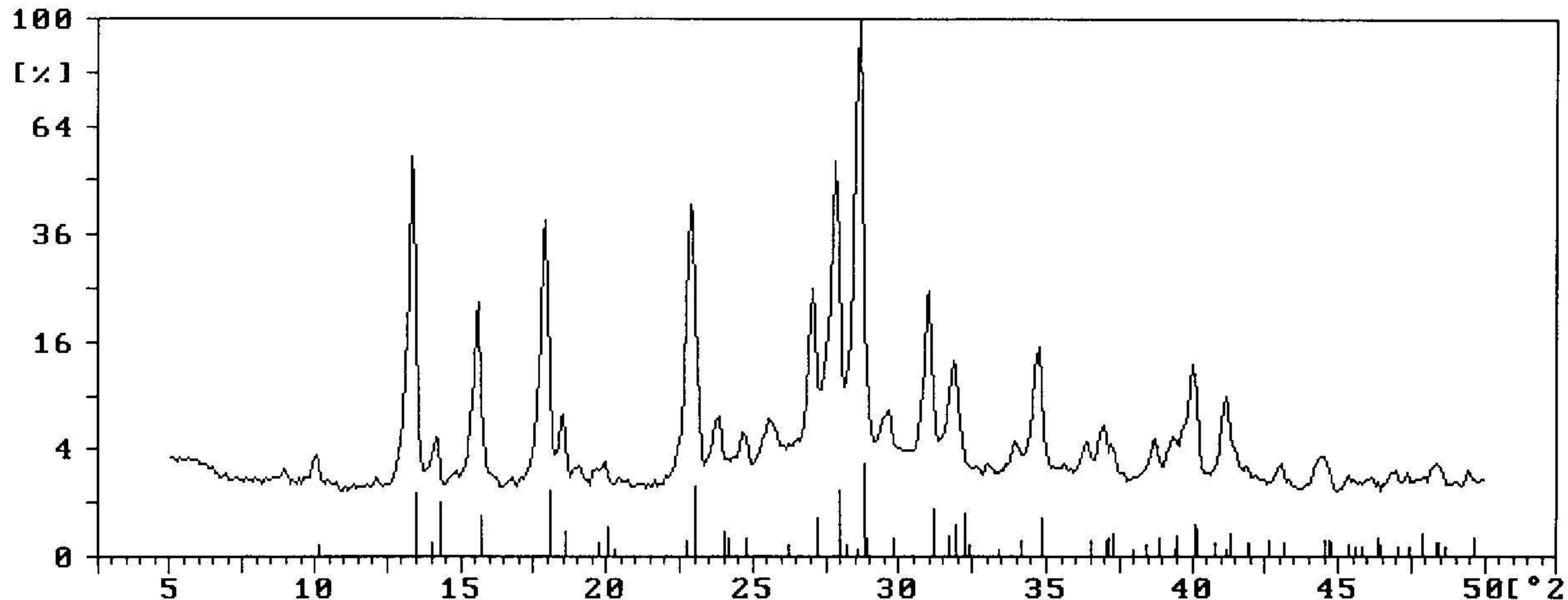

720395

150762

Sample identification: 732061

30-Jul-2002 11:07

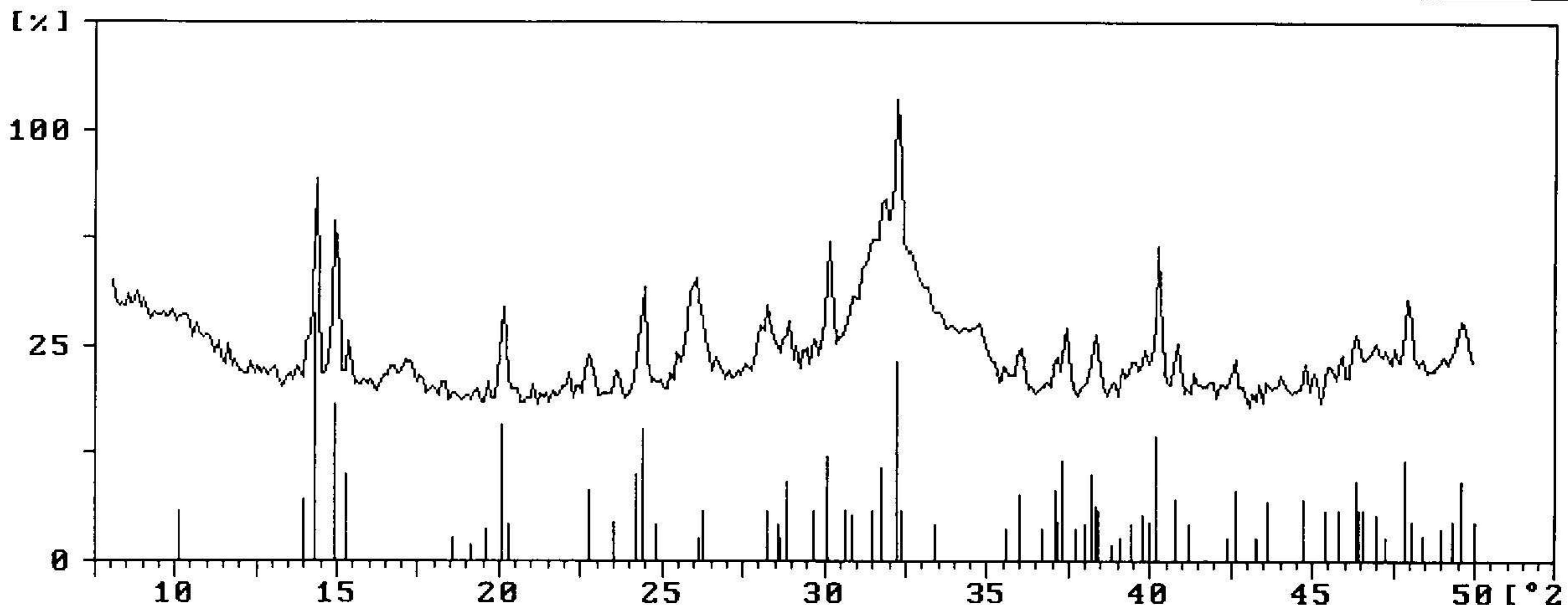
732061

170541

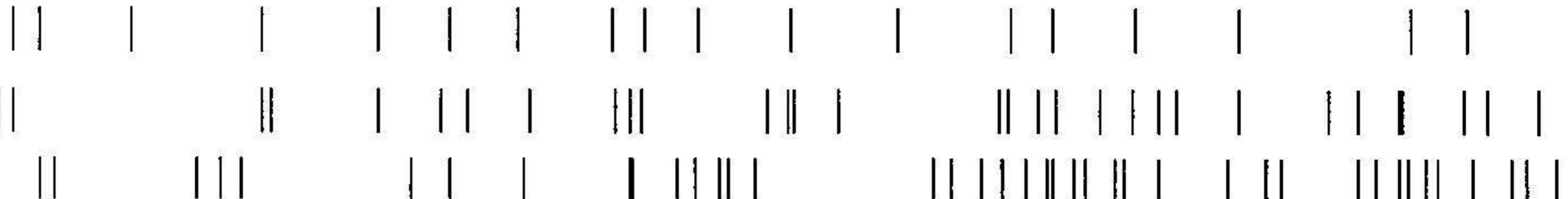
311982

Sample identification: 732636

22-May-2002 10:18

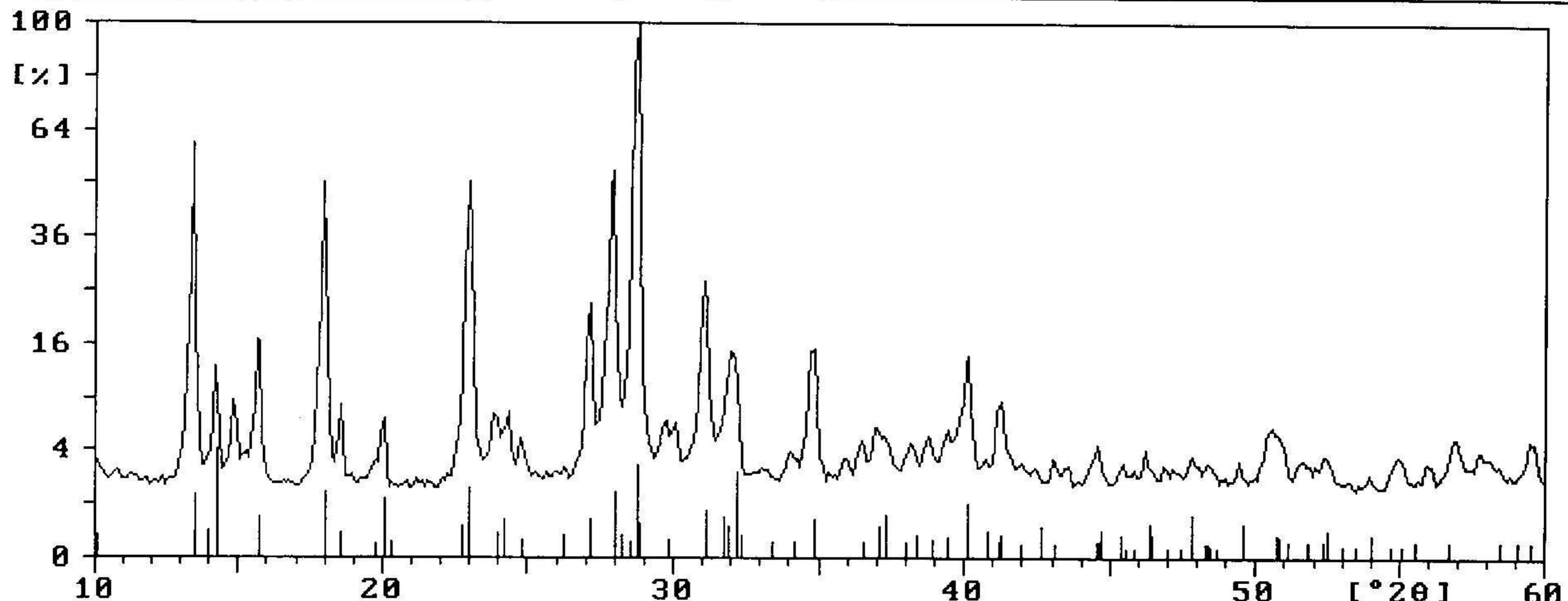

732636

Sample identification: 734904

30-Jul-2002 11:08

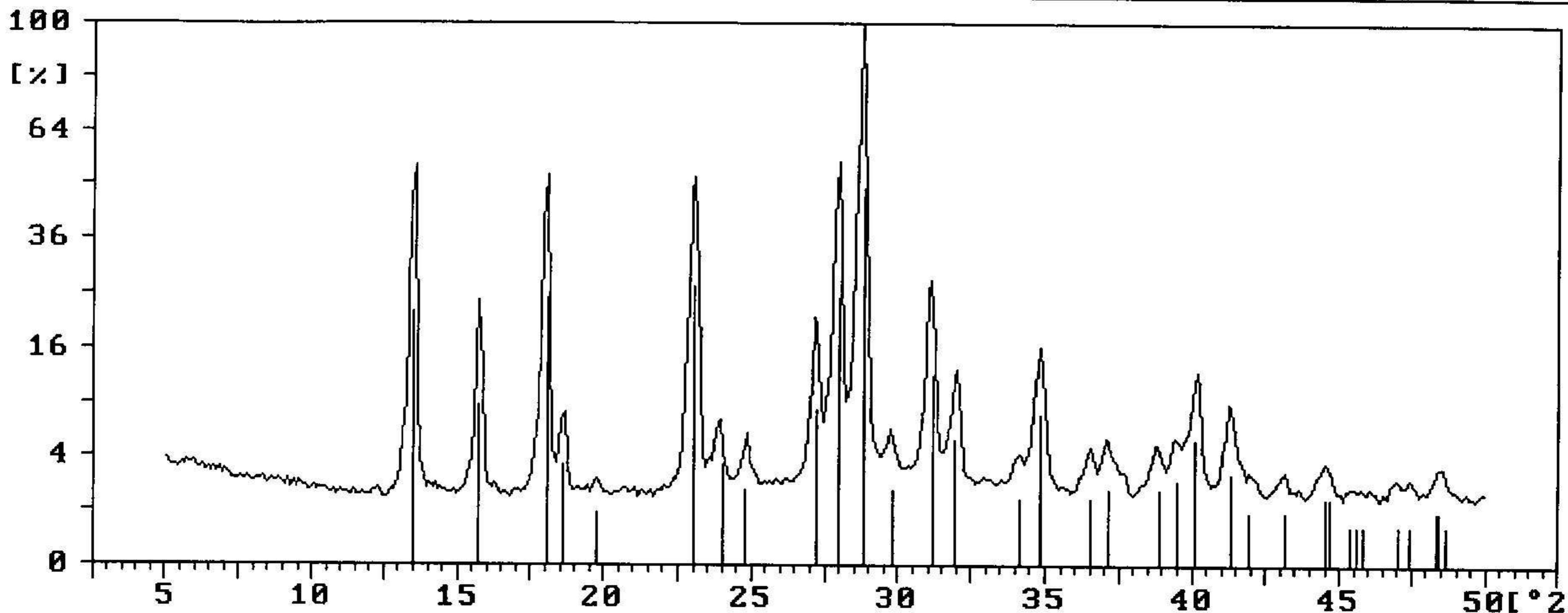
734904

170541

311982

Sample identification: 736945

5-Jul-2002 11:07

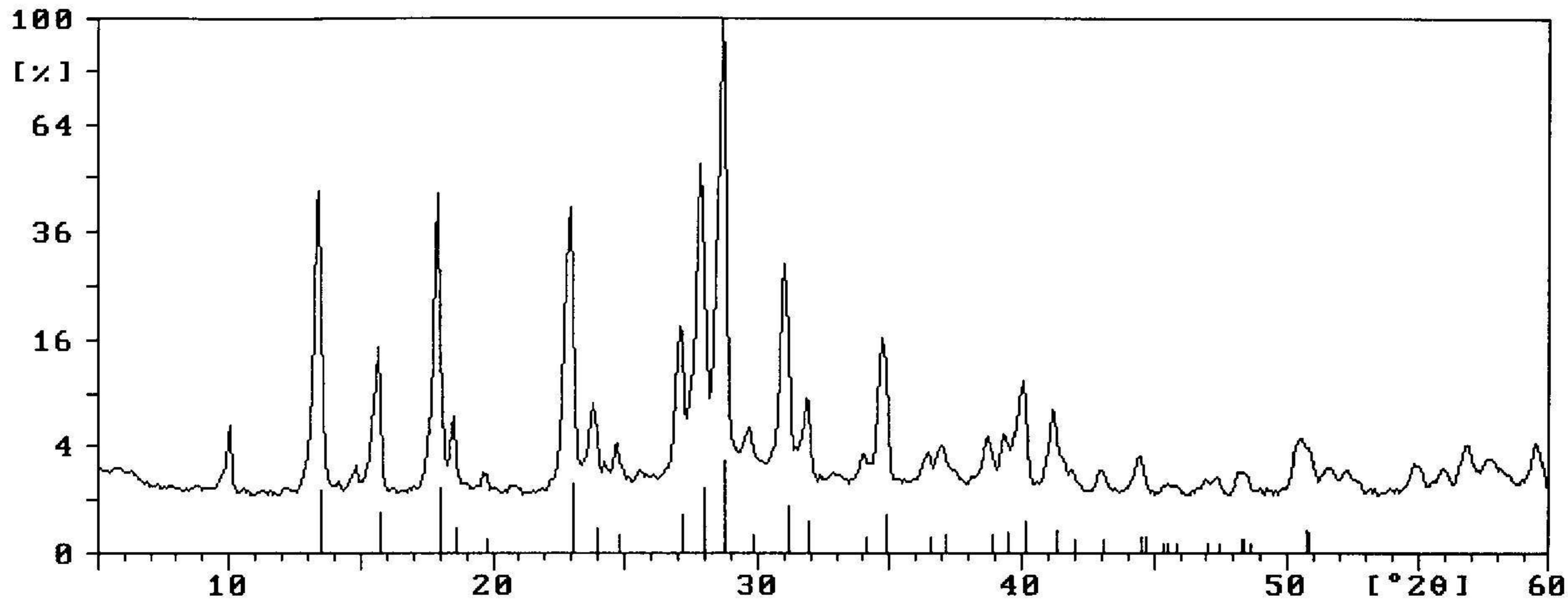

736945

311982

Sample identification: 738936

5-Jul-2002 11:11

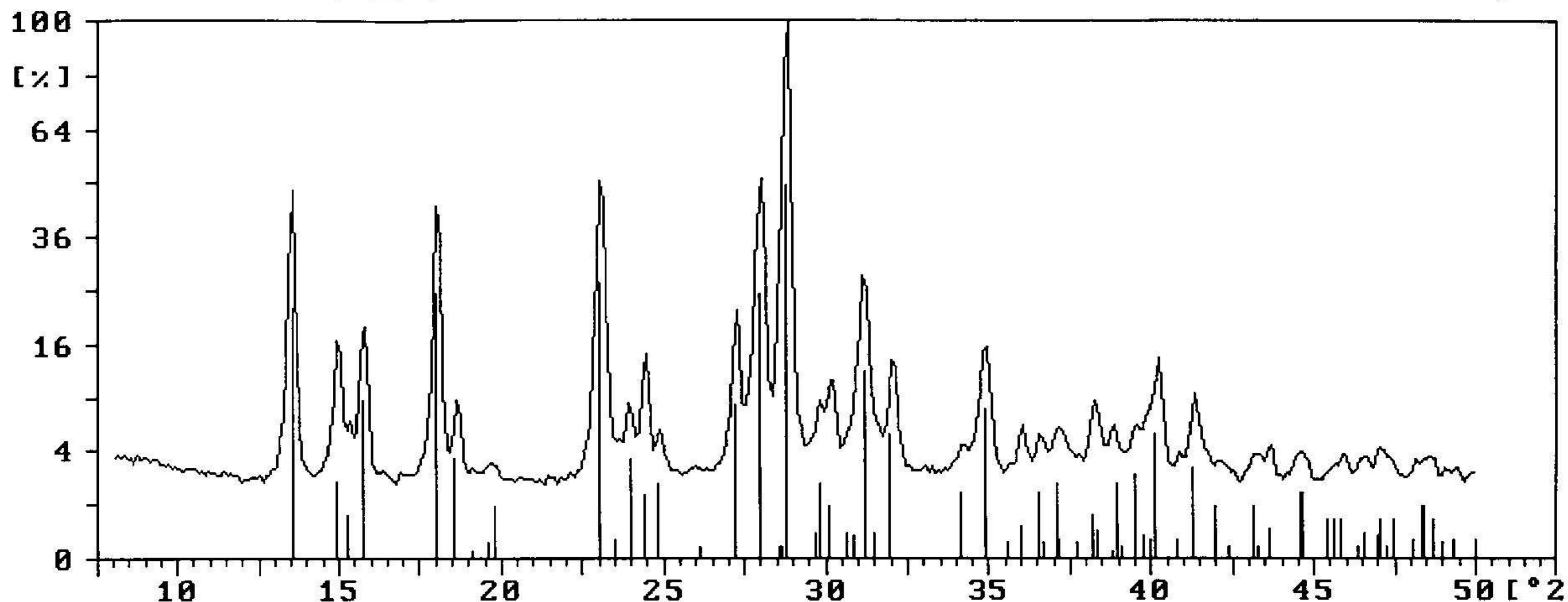

738936

311982

Sample identification: 739698

5-Jul-2002 11:12

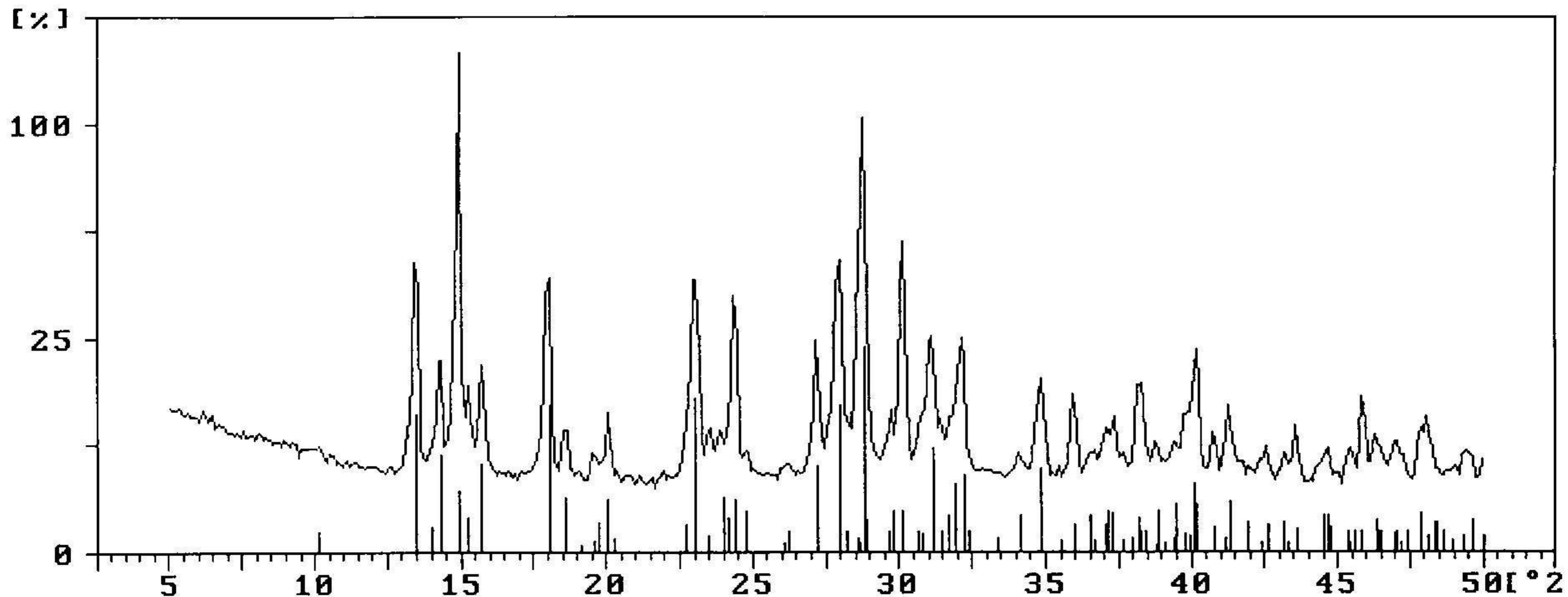
739698

311982

200231

Sample identification: 751300

22-May-2002 10:21

751300

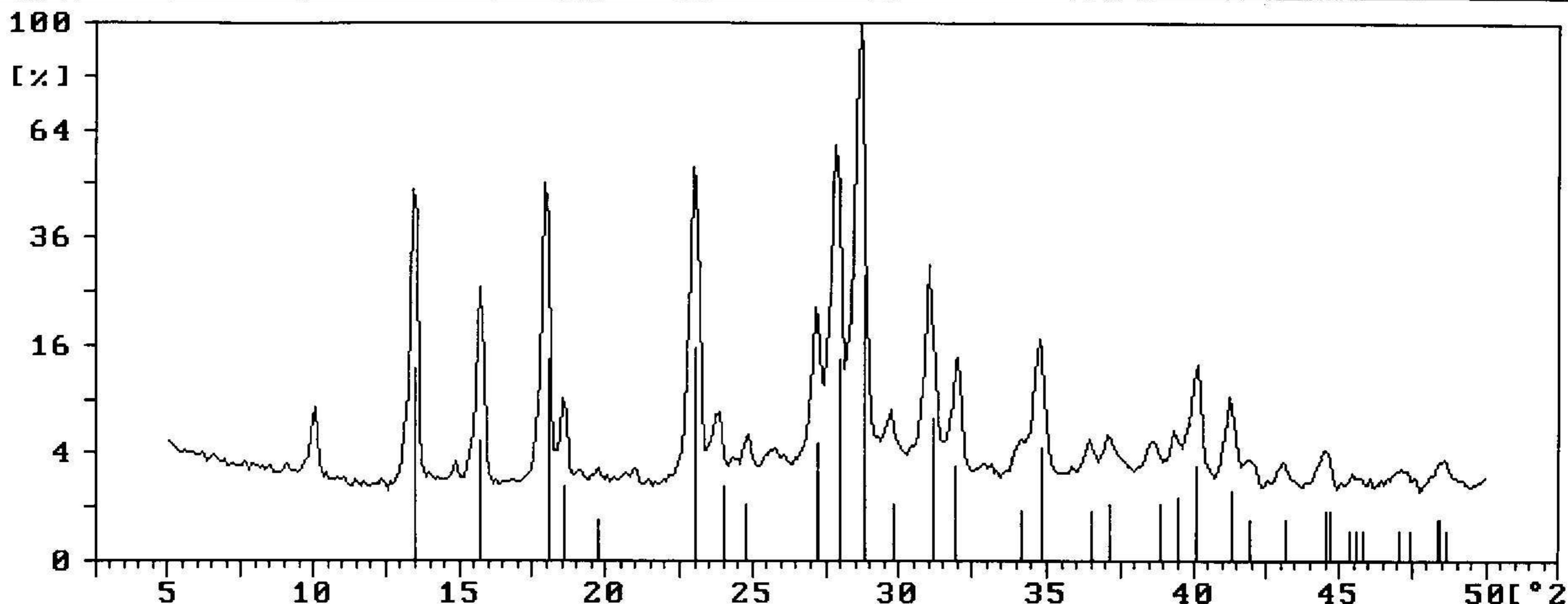
311982

170541

200231

Sample identification: 281666

5-Jul-2002 11:13

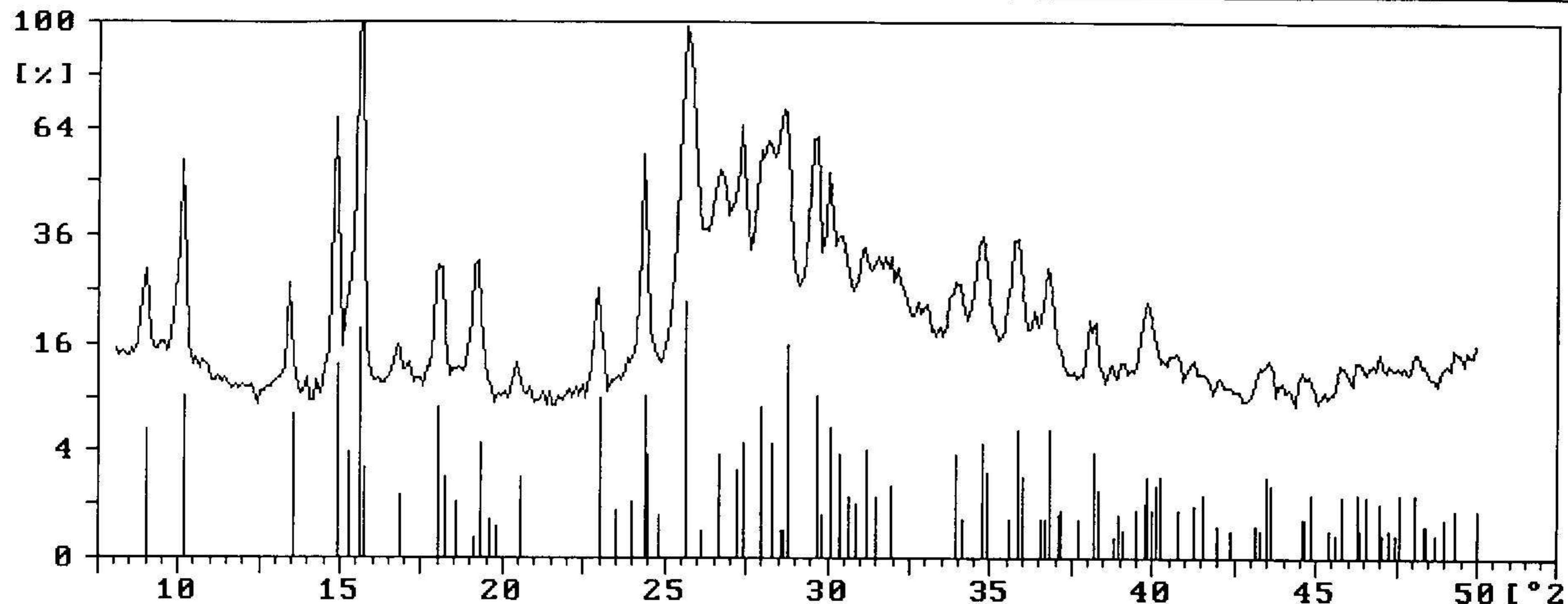

281666

311982

Sample identification: 461925

22-May-2002 10:26

461925

211518

311982

200231